דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20 בינואר 1987 • גליון 19021

היום 14 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

• עלבונה של מדינת היהודים / יותם
• ירושלים, ירושלים / חיים גורי
• דימונה פולנית / חגי אשד
• תאמץ – נצליח / אבנר תבורי
• ציידי הנשמות / נתן רועי
• בורסה (4); כלכלה (5); ספורט (6); כל העולמות (12)

מזג האויר

(עע). – הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים: 6־19, רמת הגולן: 8־20, נהריה: 10־23, צפת: 8־17, חיפה: 10־22, טבריה: 8־21, נצרת: 11־20, עפולה: 5־23, השומרון: 9־20, תל־אביב: 10־24, נתב"ג: 8־24, יריחו: 6־23, עזה: 13־23, באר שבע: 9־24, אילת: 8־27.

מצב מחריד בבתה"ח אחרי יום שביתה

מזון מאולתר • מחסור בחומרים סטריליים • ערימות אשפה וכבסים מלוכלכים • עובדים נוספים מצטרפים לשביתה • משרד הבריאות לישיבת חירום • נסים מכנס את ועדת פדה

מאת דנקה הרינג, סופרת „דבר"

ראשי משרד הבריאות עומדים חסרי אונים מול המצב המחריד שנוצר בכל 33 בתי־החולים הממשלתיים ברחבי הארץ כבר ביומה הראשון של שביתת 12,000 עובדי המינהל והמשק. מצבורי כביסה מלוכלכת בהפרשות חולים וערימות אשפה גורמים לסכנת זיהומים. חולים שאינם שולטים בצרכיהם אינם רחוצים, קיים מחסור בחומרים סטריליים ובחמצן, ונערכים אילתורים בתחום הכנת המזון. מרחץ, צואה וביוב סתום מפריעים פעילות סדירה בבתי־החולים הפסיכיאטריים. אלה הם המאפיינים של שביתת עובדי המינהל והמשק.

ראשי משרד הבריאות התכנסו אתמול אחר הצהריים לישיבת חירום והחליטו להתריע בפני ראש הממשלה, שר האוצר והציבור כולו כי מצב בתי־החולים הממשלתיים מסכן מידית חיי אדם.

ראשי המשרד קבעו, כי אפשר יהיה להחזיק מעמד בבתי־החולים הממשלתיים רק עד מחר בבוקר.

עוד החליטו ראשי המשרד לשגר באמצעות משרד החינוך קריאה דחופה לתלמידי תיכון לבוא ולהתנדב בהגשת עזרה לבתי החולים הגריאטריים שבהם המצב קשה במיוחד.

אמש נענה שר האוצר משה נסים לפניות הנשנות של שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו, הברותקת למיטת חוליה, והודיע שיכנס בדחיפות את „ועדת פדה". עם זאת מתברר כי כינוס הוועדה לא יביא

(המשך בעמ' 2)

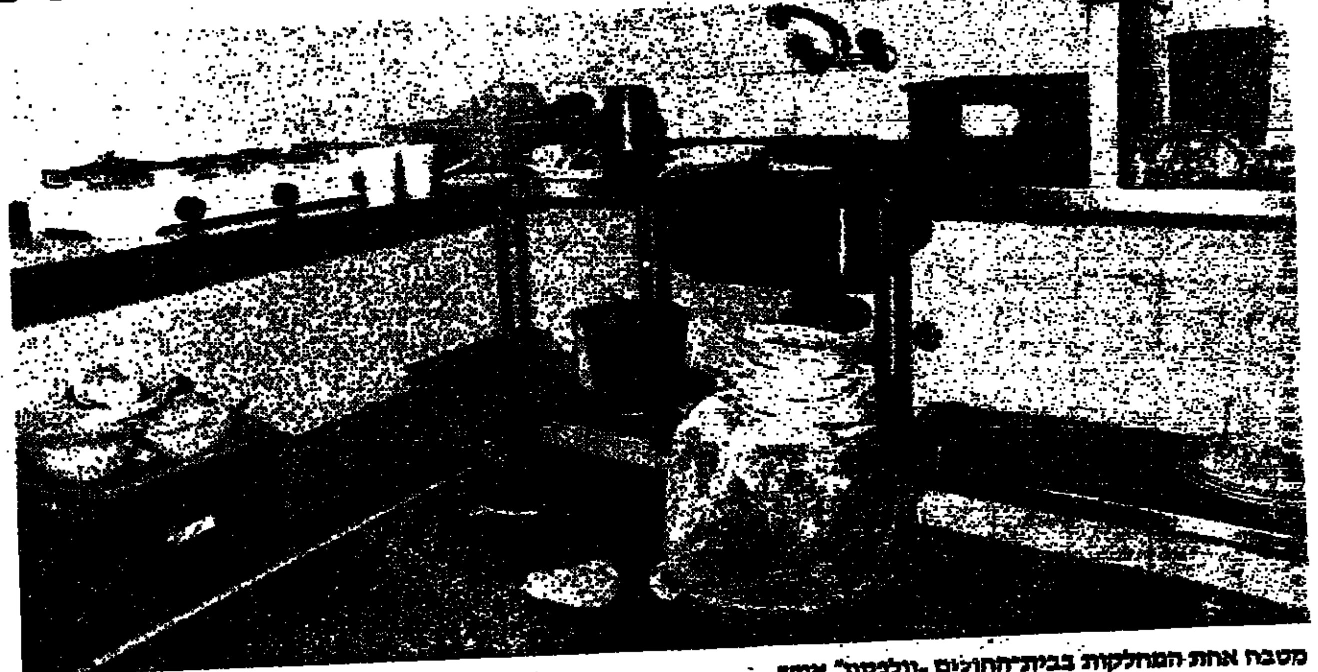

מטבח אחת המחלקות בבית־החולים „וולפסון" אמש. (צילום: שאול רחמים)

התייקרויות הפיחות מתחילות מהבוקר

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד התעשייה והמסחר מתחיל לאשר התייקרויות הנובעות מהפיחות האחרון. החל מהבוקר מתייקרים המוצרים הבאים:

- נייר טואלט, מגבוני נייר וממחטות נייר – 4 אחוזים.
- גלידות וטחינה – 6 אחוזים.
- חלבה – 9 אחוזים.
- רכז תפוחים – 9 אחוזים
- מחברות, דפדפות ובלוקים לציור – 9 אחוזים.
- תחליף חלב אם לתינוקות („מטרנה") – 12 אחוז.
- תחבושות היגייניות – 15 אחוז.
- בירה – 11.6 אחוז.

דובר משרד התעשייה והמסחר אמר אתמול, כי התייקרויות אלו אושרו אחרי בדיקה קפדנית של כלכלני המשרד והן נובעות בחלקן מהפיחות האחרון. לדבריו, תסתכם השפעת עליות המחירים הללו על המדד ב־0.1 אחוז.

במסגרת הרפורמה המתגבשת
יוקטנו ניכויי המס במקור

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

במסגרת הרפורמה במסים מתכנן האוצר להפחית גם את שיעורי ניכויי המס במקור.

בדיונים המתקיימים באוצר בנושא זה מסתמנת מגמה להפחית את שיעור הניכוי במקור ליחידים מ־50 אחוז ל־40 אחוז. ניכוי מס במקור בשיעור זה מופעל היום בעיקר על תשלומים תמורת עבודה נוספת, שכר סופרים ושכר מרצים.

בנוסף לכך מתכנן האוצר להפחית את שיעורי הניכוי במקור לחברות. ניכויים אלה הם בשיעורים שונים, וההפחתה כאן תגיע בממוצע ל־25 אחוז משיעור הניכוי הנוכחי, בדומה לשיעור הקטנת מס החברות כתוצאה מהפעלת הרפורמה.

אחות ג'ומייל תרמה ציוד לבי"ח מרג'־עיון

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

אחותו של אמין ג'ומייל נשיא לבנון תרמה לאחרונה כ־2,000 דולאר וציוד לחדר הניתוח של בית־החולים במארג'־עיון המופעל על־ידי קצין ישראלי.

תרומתה של האחות התקבלה לאחר שנזירה העובדת בבית־החולים נשלחה לביירות ונפגשה עמה בעניין זה. בסיור של כתבים מדיניים בדרום לבנון נמסר עוד כי הציוד לחדר הניתוח ובכלל זה מנורה גדולה, הוצב באגף הישן של בית־החולים שבו מכירה ממשלת לבנון ולא באגף החדש שנחנך לאחרונה, ואשר בו אין ממשלת ביירות מכירה.

בבית־החולים במארג'־עיון כ־100 מיטות ולדברי מנהלו רב־סרן מיקי פולאק, הוא מסוגל לטפל ברוב הבעיות הרפואיות ונחשב לאחד משלושת בתי־החולים המשוכללים ביותר בלבנון.

נורת': איש העסקים הצרפתי סוהאם נרצח בשל הנשק לקונטראס

וואשינגטון (ע"צ). – איש העסקים הצרפתי גי סוהאם שנרצח בספטמבר אשתקד בפאריס, נהרג בשל תפקידו במכירת נשק למורדי ה„קונטרה" בניקראגואה – כך אמר הקולונל אוליבר נורת' לחבר קונגרס לדברי העיתון „וואשינגטון טיימס".

השופט החוקר של בית המשפט בעיר נאנטר, ז'אן־קלוד פונתאם, המנהל את החקירה על רציחתו של סוהאם, אמר לסוכנות הידיעות הצרפתית, כי „אין שום דבר בתיק המצביע על נכונות טענה זו".

העיתון „וואשינגטון טיימס" איננו מוסר מיהו חבר הקונגרס, ששמע טענה זו מפי הקולונל נורת', שבועיים לאחר הרצח.

לפני הכנסת הפגינו אתמול נגד ביקור המשלחת הסובייטית בישראל, ובתוך המשכן, ליד המזנון, התקוטטו ביניהם ח"כים מסיעות „התחיה" והמפד"ל מזה וחד"ש מזה, והגיעו עד למהלומות (ראה ידיעה בעמ' 2). (צילום: רחמים ישראלי)

מבקר המדינה בדו"ח חמור המתפרסם היום:
האוניברסיטאות חילקו לבכיריהן הטבות מפליגות למרות הגרעון

תקנים, רכב ושעות נוספות לא צומצמו • השבתון והנסיעות נמשכו

מאת יעל פישביין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

האוניברסיטאות הוסיפו לחלק הטבות לבכירים בעיקר בתחום השבתון וההשתלמויות למרות מצבן הכספי הגרוע והגרעונות הגדלים. כך קובע דו"ח מבקר המדינה המתפרסם היום.

הדו"ח קובע שרוב האוניברסיטאות לא צמצמו תקני כוח אדם, לא צמצמו את מכסות השעות הנוספות ברבע, כפי שהן נדרשו, ולקופת־חולים [illegible] במספר בעלי הדרגות הבכירות בסגל המינהלי הטכני, ולא צמצמו תשלומי רכב לבכירים. עוד קובע הדו"ח שהאוניברסיטאות נטלו הלוואות ללא אישור הוועדה לתכנון ולתקצוב במועצה להשכלה גבוהה. בין הסיבות למצב החמור באוניברסיטאות מציין הדו"ח אי העברת תשלומים במועד מידי האוצר.

ההוצאה על מענקי שבתון בתשמ"ה הגיעה בכל ה־אוניברסיטאות יחדיו ל־17.5 מיליון

(המשך בעמ' 2)

יו"ר המגבית דרש התפטרות היו"ר דולצ'ין והתפטר בעצמו

תנועת העבודה הציונית דורשת שינויים מהפכניים בפיקוח ואולי הלאמת בל"ל

ד"ר אברהם אביחי מודיע על התפטרותו.

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

יו"ר המגבית היהודית המאוחדת – קרן היסוד חבר ההנהלה הציונית, ד"ר אברהם אביחי, נותר אתמול בודד בין חברי ההנהלה הציונית, בדרישתו להתפטרותו של יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצ'ין, על רקע טיפולו הכושל בפרשת בנקילאומי ו„אוצר התיישבות היהודים".

(המשך בעמ' 2)

מובארק תוקף ארה"ב; הרקע: פרישת החובות

מאת אמנון הנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מתיחות רבה שוררת בימים האחרונים בין מצרים לארה"ב. הנשיא מובארק מתח אתמול ביקורת חסרת תקדים בחריפותה על וואשינגטון בשל נכליה בפרשה האיראנית, ובכך הצטרף לשאר המנהיגים של מדינות ערב הפרו־מערביות, שהביעו מורת רוח על מכירות הנשק לאיראן, ועל ערעור אמינותה של ארה"ב באיזור.

אולם מאחורי הביקורת של מובארק מסתתר מניע נוסף, החשוב למצרים יותר: קאהיר מאוכזבת מרה מהסדר פרישת החובות שנעשה עימה, במתכונת זהה להסדר שנעשה עם עוד מדינות, ובכללן ישראל.

המצרים קיוו, כי הממשל יוותר להם על תשלומי הריבית על המלוות הבטחוניים, אולם מה שקיבלו – ומה שקיבלה ישראל – היה רק הסדר של דחיית תשלומים שלפיו תיאלץ מצרים בראשית המאה הבאה לשלם בבת־אחת יותר מעשרה מיליארד דולאר.

מצרים טוענת, כי ארה"ב הוליכה אותה שולל, כי לא תוכל להתמודד עם החוב הזה וכי על האמריקאים להציע פתרון אחר, אם אין ברצונם לראות התמוטטות של משטר מובארק המיוסר בקשיים כלכליים.

גורמים חיצוניים מתסיסים מוסררה – טוענת המשטרה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

מפקד משטרת ירושלים תנ"צ יוסף יהודאי הזהיר אתמול כי גורמים חיצוניים מתסיסים את שכונת מוסררה נגד תושבים ערביים.

במשטרת ירושלים אין התקדמות לפי שעה באיתור דוקריהם של האחים אבי ושלום אוחיון שלושם בעיר העתיקה.

מחלק הבילוש והמודיעין ממשיכים בחקירה ועל פי עדויות שנות מתברר כי עדי ראייה מקרב הסוחרים בעיר העתיקה מסרבים למסור עדותם.

תנ"צ יהודאי מסר כי תוקפי הערבים, בעקבות דקירת האחים אוחיון, מתגוררים מחוץ לשכונת מוסררה. האחר, שברשותו נתפסו חמישה בקבוקי תבערה, הוא תושב קרית־יובל והאחר, שתקף שלשום את הנער הערבי בן ה־16, הוא תושב שכונת קטמון.

תנ"צ יהודאי שיבח את ועד תושבי מוסררה על שגילה אחריות למען השקט בירושלים.

לסופר „דבר" נודע כי משטרת ירושלים עוקבת אחר פעילותו של סעדיה מרציאנו, בחשד שהוא מתסיס את תושבי מוסררה נגד תושבים ערבים. מרציאנו עצמו כבר אינו מתגורר בשכונה.

שיפור במצב שלום אוחיון

(עע). – שיפור חל במצבו של שלום אוחיון, שנדקר במוצאי שבת בעיר העתיקה בירושלים. כך נמסר אתמול מבית־החולים „שערי צדק", שבו הוא מאושפז.

מו"מ צרפתי־איראני לחדש הנורמליזציה

מאת גרשון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – מנהל מחלקת אירופה ואמריקה במשרד החוץ האיראני עלי אהאני, נועד אתמול בפאריס עם שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר רמון, כדי להמשיך במשאומתן על נורמליזציה ביחסי שתי המדינות. המגעים בין שתי המדינות הוקפאו ומנית לאחר שצרפת רמזה שאיראן לא עמדה בהבטחותיה לפעול לשחרור כל בני הערובה הצרפתים בלבנון, למרות תשלום של 330 מיליון דולאר שהעבירה צרפת לאיראן. כזכור נחטף בשבוע שעבר עיתונאי צרפתי נוסף, רוז'ה הוק.

בינתיים נמשך הוויכוח בין חוגי הממשל הנוכחי והקודם בצרפת על סבכים במדיניות ביחס לאיראן. גילויים שפורסמו בשבוע שעבר קשרו את הנשיא מיטראן ואת שר ההגנה הסוציאליסטי ארנו לאספקת אלפי פגזים לאיראן. העתון המקורב לסוציאליסטים „לה מאטן" פרסם כתבה המאשימה את ראש הממשלה שיראק בכך שהכשיל הסכם עם איראן לשחרור בני הערובה.

הנחיות חדשות בפיקוד צפון בעקבות הריגת החייל האירי

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

פיקוד צפון הוציא שורה של הנחיות ופקודות, חלקן חדשות וחלקן מחודשות, להתנהגות עם כוחות יוניפי"ל באיזור הבטחון בעקבות התקרית בה נהרג בשוגג חייל אירי בשבוע שעבר.

לפי ההנחיות הרחב מירווח הבטחון סביב עמדות יוניפי"ל לגבי צה"ל וצד"ל, רועננו פקודות, נוספו נהלים והפקו לקחים.

מקור צבאי בכיר שהגדיר את התקרית כ„טעות שהסבה לנו נזק" רמז כי יותר מקצין אחד עלולים לתת את הדין על התקלה הטעות שבכל שרות הפעולות סביב עניין התקרית.

רוה"ח הקצין הבודק בעניין זה יוגש מחר לרמטכ"ל. מקור צבאי בכיר הבהיר, כי לא היו עיכובים בדיווח על התקרית אלא רק אי בהירות שנבעה מעצם אופיה של התקרית ושהתבטאה גם בדיווחים הראשונים.

אירלנד דוחה הפיצויים

דאבלין (רויטר, עת"ם). – שר ההגנה האירי פאטריק אוטול גינה אתמול את מה שכינה „הבסף להשקטת המצפון" בהתייחסו להצעת הפיצויים מצד ישראל על הריגתו של החייל האירי ביחידת יוניפי"ל בדרום לבנון.

אוטול אמר לכתבים כי הוא „מתייחס בספקנות רבה לדרך בה מנסה ישראל לשכך את הכאב".

„הצורה בה הועלתה ההצעה הזאת הכעיסה אותי. הם יכלו למצוא דרכים חסויות יותר להעברת המסר הזה", אמר שר ההגנה.

דובר משרד החוץ האירי אמר, כי התקרית היא עניין פרטי בין ישראל לבין משפחת החייל ההרוג וזו נמנעה מלהגיב על ההצעה הישראלית.

גנראל לח'ד לגנראל לוי ולגנראל האגלונד:
אין אצלנו עריקות – מעולם לא היינו חזקים יותר • האגלונד – דון קישוט

רבין: מידת מעורבות צה"ל בלבנון תיקבע על־ידי מידת הטרור

מאת יוסי מלמן, יצחק מרידור ושמעון ויים, סופרי „דבר"

מפקד צד"ל גנראל אנטואן לח'ד מיהר את הערכות הרמטכ"ל „באלוף משה לוי על גל עזיבות מצד"ל יחסו בהרישות את מפקד יוניפי"ל המכנה אותו „דון קישוט".

גנראל לח'ד שוחח אתמול במפקדתו במארג' עיון עם כתבים מדיניים מישראל ואמר כי אין שום עריקה מצבאו. הוא היה מופתע לשמוע כי הרמטכ"ל טען יום קודם לכן שכ־300 איש, המהווים כ־20 אחוז מצד"ל עזבו בחודשים האחרונים את צבא דרום לבנון בגלל גל ההתקפות על מוצבי הצבא. גנראל לח'ד אמר: אין לי המידע הזה של גנראל לוי". לדבריו „מספר האנשים שעזבו לאחרונה את צבאו הוא נורמלי ולא גבוה".

„מעולם לא היה צד"ל חזק יותר מאשר כיום וההתקפות נגדנו הגבירו", סיפר לח'ד ואמר כי בימים האחרונים גוייסו לצבאו כ־180 טירונים חדשים.

בעניין אשר לנגלג לח'ד על מפקד יוניפי"ל גנראל האגלונד וכינה אותו „דון־קישוט שצריך לעבור בדיקות פסיכיאטריות". לח'ד התרעם על דברים שאמר מפקד יוניפי"ל ובהם האשים את צד"ל בנסיונות לחולל פרובוקציות נגד חיילי יוניפי"ל ולפגוע בהם.

פרס: צד"ל מתאושש

„אנו מאמינים ומשוכנעים כי רצועת הבטחון יחד עם צד"ל בסיוע צה"ל מספיקים להגן על הצפון ולמנוע ממנו מבחנים שהיו לו בעבר", אמר אתמול מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, במסיבת עיתונאים שנערכה בנהריה, אליה הגיע לרגל החלטת העירייה להעניק לו את אזרחות הכבוד של העיר. (בנושא זה ראה ידיעה נפרדת).

פרס הוסיף, כי לדעתו אין חשש להתפוררות צד"ל משום שצבא נבחן בשעתו הקשה וההתרחשויות

(המשך בעמ' 2)

ה„לביא" עבר בהצלחה טיסת הניסוי השלישית

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

בדיקות היציבות של ה„לביא" הושלמו אתמול עם ביצוע טיסת הניסוי השלישית של המטוס. בכך הושלמה הוכחת אמינותו של הגוף, מערכות הכנפיים והזנב ומערכת „ההיגוי באמצעות חוטים" ומעתה יוחל בבחינת יתר מערכות ההטסה.

הטיסה אתמול נערכה בגובה של 12,000 רגל במהירות מרבית של 200 קשר ועברה ללא כל תקלה. ראש הפרוייקט בחטיבת ההנדסה של התעשייה האווירית, ע. מגלה, כי רק שלוש תקלות קלות נתגלו בשתי טיסות־המבחן הראשונות ואלה תוקנו במהירות. מניחים, כי הסידרה הראשונה של טיסות־המבחן תקיף תריסר טיסות ותימשך כשלושה חודשים. בינתיים נמשכות העבודות להשלמת דגם־האב השני והוא יתחיל בטיסות לקראת הקיץ.

בתוך כך הכריז מנכ"ל התעשייה האווירית משה קרת, כי „חיל־האוויר, משרד־הבטחון והתעשייה האווירית תרמו כל אחד את חלקו לפרוייקט הלביא" ואיש מהם אינו יכול לסגת ממנו כעת". קרת דיבר במסיבה בהשתתפות 2,000 עובדי הפרוייקט בתעשייה האווירית.

שמיר ופרס הסכימו על חיפוש מועמד מוסכם למבקר המדינה

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

ראש הממשלה שמיר ומ"מ ראש הממשלה פרס הסכימו אתמול ששתי המפלגות הגדולות יחפשו במשותף מועמד מוסכם לתפקיד מבקר המדינה. פרס ושמיר הטילו את המשימה על השר חיים קורפו ועל השר משה שחל.

הדיון בוועדה שאמור היה להתחיל הבוקר נדחה.

לפי שעה הוגשו לוועדה שמותיהם של כמה מועמדים, שהבולטים שבהם: כועמד המערך יעקב ניצן, מועמד סיעות השמאל פרופ' שמעון שטרית וכן חיים קוברסקי ומנוס סבידור מועמדי גוש הליכוד והדתיים. אולם בעקבות ההידברות בין פרס ושמיר נראה שאיש מהמועמדים הללו לא ייבחר בסופו של דבר.

לסופר „דבר" נמסר שכוונת שתי המפלגות הגדולות לחפש עכשיו מועמד במערכת בתי־המשפט.

בתוך כך הכחיש מזכיר מפלגת העבודה עוזי ברעם כאילו מתנהלים מגעים בין המערך לבין ש"ס לעיסקה שבה המערך יתמוך במחיקת סעיף הלאום בתעודת הזהות ותמורת זה תתמוך ש"ס בבוא היום בממשלה צרה בראשות שמעון פרס. ברעם אמר לכתבנו: „אם מתנהלים מגעים כאלה הם נעשים לא ברשות ולא בסמכות".

עתירה נגד בחירת קוברסקי

יו"ר הכנסת העביר לידיעת יו"ר ועדת הכנסת מידע על עתירה לבג"צ נגד בחירתו של חיים קוברסקי למשרת מבקר המדינה.

את העתירה הגיש עו"ד תאודור אוריין מירושלים והיא מבוססת על מסמכים, התכתבות עם לשכת נשיא המדינה, פסקי דין בענייני משרד הפנים, שקוברסקי היה מנכ"לו, וביקורת רבה שמתח מבקר המדינה בדו"ח האחרון שלו על תפקוד משרד הפנים בענייני הרשויות המקומיות. עם העתירה ביקש העותר גם צו ביניים שיכליל שלא לדון באפשרות מינויו של קוברסקי למשרת המבקר עד שתתברר העתירה.

במסקנות דו"ח ועדת המודיעין של הסנאט:
הבית הלבן וישראל יוצאים רע:

על הממשל היה לבדוק בשבע עיניים כוונות ישראל בעיסקה

מאת אמנון הנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ה„ניו יורק טיימס" פרסם אתמול את פרק המסקנות של דו"ח ועדת המודיעין של הסנאט. הרבה חידושים אין בו, אולם פעם נוספת ישראל לא יוצאת טוב ממנו. המסקנות אומרות, כי הממשל היה צריך לבדוק בשבע עיניים את ישראל לפני שהתחבר עמה לצורך העסקה האיראנית. „הישראלים, אומר הדו"ח, הפרו בשנים האחרונות הזה והפר את האמברגו על מכירות נשק לאיראן. הממשל היה צריך גם להבין, כי מניעיה של ישראל אינם זהים לאלה של ארה"ב. כך למשל הישראלים רוצים להאריך ככל האפשר את מלחמת איראן־עיראק, בעוד ארה"ב מבקשת להביא אותה לידי סיום בהיר".

לסוחרי הנשק הישראלים, קובע הדו"ח, יש „קשרים לא פורמאליים" עם ממשלת ישראל. ירושלים הרשמית סייעה לסוחריה להפר את האמברגו האמריקאי על איראן. הממשל היה צריך להבין, כי לסוחרים האלה, שמהם יצאה היוזמה לעסקה, היו אינטרסים משלהם – לעשות כסף.

מי שיכול לשבוע מעט נחת הוא עמירם ניר. הדו"ח כלל אינו מתייחס לטענה של אוליבר נורת', כי ניר הוא שהגה את הרעיון להשתמש ברווחים מהעסקה האיראנית כדי לתת כסף ל„קונטראס" בניקרגואה. הדו"ח מזכיר, כי על פי מזכר שכתב בתחילת 1986 איש סוכנות הביון המרכזית ג'ורג' קייב, היה זה

(המשך בעמ' 2)

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

סוחר מטבע בבורסה של טוקיו בפעולה אתמול, בשעה שהדולאר האמריקאי ירד לשיאים חדשים. אתמול ירד שער הדולאר מתחת ל־150 ין, השער הנמוך ביותר מאז 1940. (צילום א.פ.)

הכנסת אישרה בקריאה ראשונה:

פירוק חברה ממשלתית יחייב קבלת אישור מוועדת הכספים

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בכנסת

הכנסת קיבלה אתמול בקריאה ראשונה שני תיקונים לחוק החברות הממשלתיות, של ח"כ ישראל קיסר ושל ח"כ אריאל ויינשטיין.

עיקר הצעתו של ח"כ קיסר הם, שהממשלה לא תוכל להחליט על פירוק חברה או למנות כונס נכסים לחברה ממשלתית ללא אישור מוקדם של ועדת הכספים של הכנסת. קיסר סבור כי כדי למנוע מצבים כמו אלה של "מספנות ישראל" או "מנועי בית שמש", שבהם החליטה הממשלה על פירוק המפעל למרות שאחר כך התברר כי הוא רווחי וכי שיקוליה לא היו עניינים, דרושה חוות דעת ציבורית נוספת, וזו תבוא בדמותה של ועדת הכספים של הכנסת.

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) אמרה בדיון כי "בחברה מודרנית אי אפשר לפרק חברה או למכרה, בבלי להבטיח את עתידם של העובדים. זו צריכה להיות תביעה של מזכיר ההסתדרות שיום את החוק בעניין פרוק מרצון של חברה ממשלתית".

מינוי דירקטורים

תיקון אחר לחוק החברות הביא ח"כ אריאל ויינשטיין בנושא מינוי דירקטורים לחברות ציבוריות. התיקון התקבל בקריאה ראשונה. הצעת ח"כ ויינשטיין מחייבת מינוי שני דירקטורים מקרב הציבור בכל חברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה. הוא אמר כי חדרי הישיבות של הדירקטורים הפכו לבתי־תה בהם מחותנים האינטרסים של הציבור שהשקיע בהם מאות מיליוני דולארים מחסכונותיו.

ויינשטיין אמר שבבק לאומי יציב אבל הדירקטוריון שלו פשט את הרגל, והתופעה הזו איננה בלעדית לבל"ל. "המאפיין את הדירקטורים הציבוריים שימונו לפי החוק הוא חוסר תלות בהנהלה העסקית וחוסר זיקה כלכלית משבעותית לחברה", אמר הח"כ.

לפי הצעתו בחירת הדירקטורים על־ידי החברה תהיה טעונה אישור ועדה ציבורית בראשות שופט, ודירקטור מקרב הציבור ימונה לתקופת כהונה אחת בלבד.

נסים על יפת

שר האוצר משה נסים אמר אתמול כי המפקחת על הבנקים גליה מאור לא הסיבה בחודש יוני על פניית סופר "דבר" בעניין הסכם הפרישה של יפת היות שאסור לה להתייחס בפומבי לפעולות של בנק בודד. בתשובה לשאילתה בעל־פה של ח"כ אהרון נחמיאס בקשר למידע שהתפרסם ב"דבר" ביוני, אמר נסים כי על הפנסיה של יפת ועל הפיצויים שהוענקו לו דווח לבנק ישראל רק לפני שבועות מספר. באשר לגובה הפיצויים של יפת ידעה המפקחת על הבנקים, אך לא היתה רשאית להגיב. עוד אמר שר האוצר כי כאשר הגיע לבנק ישראל מידע על התנהגות חריגה בבל"ל, הוחל בבדיקה על־ידי צוות מיוחד.

בעקבות הקטטה במזנון הכנסת

הלל יבקש סמכויות שיטור על ח"כים גם מחוץ לאולם

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

בעקבות התקרית האלימה שהיתה אתמול במזנון הכנסת בין ח"כים מסיעת "התחיה" ומפד"ל לבין ח"כים מסיעת חד"ש עומד יו"ר הכנסת שלמה הלל להציע לוועדת הכנסת להתקין את תקנון הכנסת, כך שליו"ר הכנסת ולוועדת הכנסת עצמה יהיו סמכויות לנקוט סנקציות נגד חברי כנסת על התנהגות בלתי־הולמת לא רק באולם המליאה, אלא גם מחוצה לו.

להתנגשות האלימה בין חברי הכנסת קדמה התחממות אווירה בתוכנית כמוך למזנון הח"כים, שעה שבחדר סמוך למזנון התנהלה שיחה בין שלושת חברי משלחת סובייטית שהגיעו ארצה כאורחי "ועד השלום" הישראלי. כמה עולים מבריה"מ ביקשו להתקבל לשיחה אצל הסובייטים אולם בקשתם נדחתה. כאשר הסתיימה השיחה החלו כמה חברי כנסת שהשתתפו בפגישה לצאת ואז החלו חילופי דברים חריפים בין חברי כנסת מה"תחיה" לבין אלה שנכחו בפגישה. ח"כ אליעזר גרנות (מפ"ם) אמר לח"כ גאולה כהן: "אלה אורחים פרטיים שלנו" וגאולה כהן השיבה לו: "אורחים פרטיים – בבית כלך. כאן זה הכנסת, הבית של כולנו וגם של אסירי ציון". בשלב זה קרב ח"כ צ'ארלי ביטון (חד"ש) אל גאולה כהן, תקף בגבה כרזה מקופלת וקרע אותה לגזרים. הוא גם קרא לעבר ח"כ כהן: "אם תפתחי את הכרזה – אפתח לך את הראש". באותה שעה קרבו גם חברי הכנסת מאיר וילנר ותופיק טובי מחד"ש לח"כ יובל נאמן מ"התחיה". וילנר תקף בידיו של נאמן כרזה וקרע גם אותה לגזרים.

ח"כ גאולה כהן ולעבר אנשי חד"ש "תתביישו לכמו".

ח"כ וילנר ולגאולה כהן: "בכוזפת"

בשלב זה התלהטו הרוחות והרציאה ממזנון הח"כים הפכה לזירת התגוששות. ח"כ כהן נפלה על הרצפה, אולם לאחר שידה נחבטה בריפאת הכנסת, היא הורה למקום ההתגוששות. בשעה זאת החלו סדרני הכנסת להפריד בתוקף בין הנ־צים.

כל אותה עת הסתתרו חברי המשלחת הסובייטית בחדר סמוך למזנון ורק כאשר הרוחות נרגעו מעט הם הוצאו בחסות הסדרנים כשהם חיוורים ונבוכים.

אחרי התקרית פנו כמה חברי כנסת שהיו מעורבים בתקרית ליו"ר הכנסת בתביעה סינקוס אמצעים משמעתיים. ח"כ חיים קופמן (ליכוד) פנה אל היו"ר הלל בבקשה להרחיק את ח"כ ביטון מהכנסת לתקופה של שנה, וח"כ דרוקמן ביקש לנקוט אמצעים משמעתיים נגד ביטון.

"נוצר מצב שהפכו את הכנסת לכיכר־ציון של הפגנות", אמר היו"ר הלל בתובעו סמכות לנקוט סנקציות נגד ח"כים.

בעקבות התקרית האלימה נדחקה לקרן זווית השיחה עם שלושת האורחים הסובייטיים, שבה השתתפו כמה חברי כנסת מסיעת המערך ונציגי סיעות השמאל. חברי המערך סיפרו מהשיחה ציינו את האווירה העניינית ששררה בשיחה, אולם ציינו כי לא ניכרת שום פריצת דרך בעמדה הסובייטית, לא בתחום המדיני ולא בנושא יהודי בריה"מ.

האוניברסיטאות חילקו

(המשך מעמ' 1)

דולאר ותשלומי ההשתלמות הגיעו ל־16.8 מיליון דולאר, ללא כרטיסי־טיסה. חברי הסגל סיפאו לשנת שבתון לא נדרשו לדווח על פעילותם ועל העבודות הנוספות שביצעו במהלך שנת השבתון. כל האוניברסיטאות נוהגות להעניק כרטיסי־טיסה יקרים למרצים היוצאים לשבתון, המאפשרים לבקבליהם להכניס בכרטיסים זולים וליהנות מההפרש. אין כל הגבלה על מספר הטיסות בשנת שבתון ועל מטרות ההשתלמות. בנוסף מאפשרות רוב האוניברסיטאות לחברי הסגל הבכיר לנסוע גם לקונגרסים על חשבון האוניברסיטה.

הבכות חופשה מפליגות לבכירים מינהליים ואקדמיים התגלו בכל האוניברסיטאות. באוניברסיטה העברית למשל הצליח עובד מנהלי לצבור 548 ימי־חופשה ובמסגרת הסדר החל לעבוד משנת 1983 רק יומיים בשבוע אם כי שולמו לו תשלומי רכב כלאים ו־40 "שעות נוספות" בחודש. האוניברסיטה העברית אישרה גם תשלומי כוננויות לעובדים רבים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בנית בגורים לבית על חלקה 408 בגוש 8267 רח' מוהליבר מס' 16 בנתניה, בבוקשת בהקלה: 0.08 מ' בקו בנין צדדי צפוני ת.ב. 954 ותוכנית 385.86 ותוכנית 332.86, בת.ב. 4202 בבנין 17 בהוראה: עד 6% בניה, קומה חלק ב', 30־40 ב"כ בקוי בנין צדדיים. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש בתוך ... מיום פרסום הודעה זו.

י. אלהאי, יו"ר הוועדה המקומית

בש"ה דל.אי. לייעוץ בע"מ
ה.פ. 51-110066-1

הודעה על שינוי תזכיר החברה

ניתנת בזה הודעה לפי סע' 26 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג–1983 באסיפה כללית יוצאת מן הכלל של בעלי המניות של החברה הנ"ל מיום – 18 בינואר 1987 החליטה פה אחד לשנות את תזכיר החברה ...

ישראל אינבלה, עו"ד
רח' גליקסון 8, תל־אביב

קבלת מודעות 24 שעות בדחף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב"דחף" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים: ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ג' טלפון 242203 מ 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 2־3־642111, מ. 33104

בעקבות הפרסום ב"דבר"

מועצת יש"ע חוזרה בה מעמדתה נגד יישוב יהודים בערים בגדה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר "דבר"

מועצת יש"ע שיגרה אתמול מכתב לראש הממשלה יצחק שמיר, שבו היא חוזרת בה מעמדתה נגד התיישבות יהודית בערים הערביות ביו"ש.

ביום ו' האחרון פורסם לראשונה ב"דבר" כי מועצת יש"ע שיגרה מסמך עמדה לשמיר, שבו נאמר "איננו ממליצים על התיישבות יהודית בתוך הערים הערביות". חברי הנהלת מועצת יש"ע אמרו לסופר "דבר" כי המסמך נשלח לשמיר על־ידי מזכ"ל מועצת יש"ע עתניאל שנלר – ללא ידיעתם ובניגוד לדעתם. הגילוי ב"דבר" עורר תסיסה במועצת יש"ע ובעקבותיו דרשו חברי ההנהלה משנלר לשגר מכתב נוסף לשמיר ובו ביטול הנאמר במסמך הקודם.

במסמך החדש נאמר: "בימים האחרונים התפרסמה ידיעה ב"דבר" כאילו מועצת יש"ע מתנגדת להתיישבות יהודית בערים הערביות ביו"ש. ברצוננו להבהיר שלא חל שום שינוי בתפישת עולמנו, המחייבת מגורי יהודים בכל אתר ואתר בארץ־ישראל.

באשר למסמך המפורסם – הרי הכוונה שאין לשזור במו"מ על הקמת ישובים את הוויכוח העקרוני על הישיבה היהודית בערים הערביות.

לסיכום – בחברון, בשכם ובכל אתר ואתר, זכות העם היהודי וחובתו להתיישב ויפה שעה אחת קודם".

על המסמך חתום שנלר המסיים במלים: "בברכת ישוב הארץ".

שטראוס ל"די ולט":

הסעודים אינם מעוניינים בצוללות שהבטחנו להם

מאת זאב סטרוטינסקי, סופר "דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל"דבר"). – ערב הסעודית אינה מקוננת עוד ברכישת צוללות גרמניות, כך עולה מדבריו של ראש ממשלת בוואריה פרנץ יוזף שטראוס.

בראיון לעיתון הגרמני "די וולט" אמר שטראוס: "תחילה הבטחנו לסעודים אספקת צוללות, ולאחר מכן נתנו להם להמתין. עכשיו הם אינם רוצים עוד לרכוש את הצוללות. הם אינם עומדים בפתח דלתנו ואינם מתחננים בפנינו". דובר משרד החוץ אמר לסופר "דבר" שלמשרד אין מידע על כך שהסעודים אינם מעוניינים ברכישת הצוללות.

פורת מציע: הטלוויזיה הלימודית בתוך הכללית

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, מציע לצרף את הטלוויזיה הלימודית לרשות השידור כיחידת טלוויזיה עצמאית אשר תשדר במסגרת חוק רשות השידור.

בפגישה שהתקיימה אתמול בין המנכ"ל פורת למנהל הטלוויזיה הלימודית יעקב לורברבוים הציע פורת כי הטלוויזיה הלימודית תתאחד עם הטלוויזיה הכללית בניהולו של לורברבוים, בכפוף לוועד המנהל, מליאת רשות השידור ומנכ"ל הרשות. על־פי ההצעה יופעל הערוץ המאוחד בתקציב וכוח אדם משותפים תוך תיאום בין שידורי הלימודית לכללית.

לדברי פורת נמצאות היום על המגרש שלוש קבוצות הנלחמות זו בזו – הלימודית, הכללית והערוץ השני. איחוד הכללית עם הלימודית יאפשר התמודדות טובה יותר עם הערוץ השני, כשיקום.

מנהל הטלוויזיה הלימודית אמר כי ישקול את ההצעה וישיב עליה בהקדם.

הבית הלבן וישראל

(המשך מעמ' 1)

דווקא הסוחר האירני המפוקפק מנוצ'אר גורבניפאר שהעלה באוזניו של קייב את הרעיון הזה. מכיוון שגורבניפאר היה אחת מהתרומות הישראליות למבצע, יתכן שיש כאן מידה של אחריות שילוחית של ישראל לנכלים שלו, אבל רק מידה.

עם זאת חשוב לזכור, כי ישראל אינה עומדת במרכז התמונה של הדו"ח ואין מגוללים עליה האשמות חדשות. הדו"ח מתרכז בממשל ומצייר, לא באורח חדשני, תמונה של מבצע מבולבל וחובבני, מבוסס על מידע מודיעיני חלקי ולקוי ומנוהל בלא רישום מסודר של הסכומים הגדולים שעברו מיד ליד ושחלק מהם נעלם באורח כה מיסתורי שגם הוועדה לא הצליחה לעלות על עקבותיו.

הנשיא רייגן מתחמק בינתיים מכל תגובה פומבית לפרשה. בימים האחרונים טוענים דובריו, כי רופאי הנשיא אסרו עליו להיקלע למצבים של מתח. זה, כמובן, לא ימנע ממנו לצפות ביום ראשון הקרוב בגמר הבוזת, ה"סופרבול", של הפוטבול האמריקאי, אולם זה, כנראה, מתח מסוג אחר.

אתמול התברר, כי הנשיא מסרב להיפגש עם חברי ועדת השלושה שמינה הוא עצמו כדי לבדוק את פעילויות המועצה לבטחון לאומי.

ההערכה היא, כי הבית הלבן שינה את הטאקטיקה שלו: תחילה ניסה להצטייר כמי שמשתדל לשתף פעולה עם כל הליך, עכשיו החלט שהנשיא לא יפצה פה בעניין עד שצוות מיוחד בבית הלבן, בראשות דייויד אבשייר, יאסוף את כל העובדות בפרשה האיראנית.

יו"ר המגבית דרש

(המשך מעמ' 1)

ד"ר אביחי קרא ליו"ר ההנהלה לקבל על עצמו את האחריות האישית לפגיעה החמורה בתדמיתה של ההסתדרות הציונית והמוסדות הקשורים בה ולשחרר את ההנהלה הציונית מהאחריות הקולקטיבית לפעולותיו ולהופעותיו על ידי התפטרותו מתפקידו. לאחר שהצעתו לא זכתה בתמיכתו של איש מחברי ההנהלה הציונית הודיע ד"ר אביחי כי ברגע שיוכל להעביר את תפקידו בהנהלה ואחריותו לקרן היסוד בצורה מסודרת, יגיש את התפטרותו ויפרוש מההנהלה הציונית.

בשיחה עם סופר "דבר" אמר אתמול ד"ר אביחי כי הוא מקווה שצעדו זה יביא לתגובה ציבורית ויעורר ויכוח עניני. "יש לנו מצב בלתי נסבל שבו מחפים ומטייחים את הנושא במקום לטפל בו ברצינות. אני מקווה שאם הציבור ישתתף בוויכוח תצמח תועלת". ד"ר אביחי מכהן מזה שמונה שנים כתפקיד יו"ר קרן היסוד וחבר ההנהלה הציונית מטעם הקונפדרציה העולמית של הציונות המאוחדת בחו"ל.

יו"ר ההנהלה, אריה דולצין, חזר אתמול בישיבת ההנהלה על הטענה שהוא לא ידע ולא יכול היה לדעת מה שהתרחש, והוסיף שאינו מתחמק מאחריות אולם אין הוא מתכוון להתפטר מתפקידו כבגיד לפני שיוצג לבחירתה של מועצת המנהלים החדשה. הוא תקף בחריפות את חברי ועדת הכספים של הכנסת וכינה אותם אנשים צמאי דם ואוכלי אדם.

ראש עליית הנוער אורי גורדון דרש בדיון לנתק את קשר הסבוך שבין התנועה הציונית ובנק־לאומי, למכור את מניות הבנק ולהסתלק מעסקי הכספים. "על התנועה הציונית לעסוק בעלייה ובחינוך יהודי ולא בבנקאות", אמר גורדון.

תנועת העבודה הציונית נושה בדעתה להביא להחלפתו של יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין בקונגרס הציוני הבא. כך מסר אתמול יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית, יחיאל לקט, בתגובה לפרסומים לפיהם החליט דולצין להציג את מועמדותו לקדנציה נוספת. בהתייעצות של חברי ההנהלה הציונית מטעם מפלגת העבודה, בה השתתפו גם השר יעקב צור ומזכיר התק"ם אהרון ידלין, סוכם שתנועת העבודה הציונית תדרוש שינויים מהפכניים בנושא הפיקוח על בנק לאומי. בדיון אמר לקט שיש צורך לשקול את הלאמתו של הבנק והעברתו לבעלותה של ממשלת ישראל וכמו כן יש לשקול את פירוקה של חברת "אוצר התיישבות היהודים". "יש לראות לכך", אמר לקט, "שמועצת המנהלים החדשה של הבנק וכמובן גם יו"ר הדירקטוריון יורכבו מאנשי מקצוע מעולים שלא היה להם כל קשר ואחריות לענייני הבנק בעבר".

בג"צ: אין פסול בהסכמי סיעות ערב בחירות ובלבד שיהיו גלויים וידועים

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משפטים

בית־המשפט הגבוה לצדק איננו מוצא פסול בהסכמים מוקדמים בין סיעות ומפלגות לפני הליך של בחירות.

בפסק־דין תקדימי שניתן על־ידי השופטים אהרון ברק, אליעזר גולדברג ושושנה נתניהו בעקבות דחיה של עתירה שהגיש יו"ר ועד מחוז ירושלים בלשכת עורכי הדין עו"ד יעקב רובין נגד ראש לשכת עורכי הדין מנחם ברגר, אומר השופט אהרון ברק: "עניין לנו בהסכמים רבים ומגוונים המקיפים מגזרים שונים של חיי הציבור. ראוי שלא להותיר חוזים אלה מחוץ להסדר המשפטי של הדין ומחוץ לפיקוח השיפוטי של בית המשפט. הפיכתו של הסכם ציבורי ללא שפיט סופו התנכרות הצדדים לו ולהסכמתם והתנכרות זו סופה שהיא פוגעת באמון הציבור במערכת השלטון. תוצאה זו יש למנוע".

לדעת השופט ברק אין לראות בהסכמים אלה "כל פסול" ובלבד שההסכם יהא גלוי וידוע. עוד אמר כי "דברים אלה תופסים גם לעניין נציגי הלשכה בוועדה לבחירת שופטים".

השופט אליעזר גולדברג הוסיף: "כל עוד גלויים ההסכמים ואין הם נעשים במסתרים יעמדו הסכמים אלה לפסק דינו של הבוחר ביום הבחירות".

עו"ד רובין ביקש מבית המשפט הגבוה לצדק להוציא צו שיבטל את תוקפם של הסכמים שנחתמו בין סיעות שונות בלשכה לפני הבחירות האחרונות שהתקיימו בה בשנת 1985 ואשר התייחסו גם לבחירות הקרובות העתידות להערך ב־9 במארס 1987.

ספאדוליני: לשתף פעולה נגד הטרור

(עז). – שר ההגנה של איטליה פרופ' ג'יובאני ספאדוליני, אמר אמש בבואו לישראל שהוא בא להויש מכאן את קריאתו למערב ולמזרח לשתף פעולה במלחמה נגד הטרור הבינלאומי.

ספאדוליני, שבא לקבל תואר דוקטור כבוד באוניברסיטת תל־אביב אמר שאיום הטרור גדל, מאחר שהוא נהנה מתמיכתן של "מדינות טרור".

בתשובה לשאלות אמר האורח שבביקורו הקצר פה ייפגש גם עם נציגים פלשתינאים – ראשי ערים ערביות וביניהם ראש עיריית בית־לחם אליאס פריג'.

ממשלת איטליה שותפה לתוכנית להפעיל תוכנית חומש לפיתוח בגדה, אמר.

חששות למעשי ייאוש בחמרה: שוב עוקלו חשבונות החברים

מאת אוריאל ברקמי, סופר "דבר"

במושב חמרה בבקעת הירדן חוששים למעשי ייאוש של החברים, שקיבלו אתמול שוב צווי עיקול, בניגוד להבטחות שר החקלאות אריק נחמקין.

35 חברי חמרה קיבלו אתמול צווי עיקול על חשבונותיהם הפרטיים מבנק חקלאות לישראל. כל חבר מתבקש בצו לשלם לאלתר 8,000 ש"ח או להתגונן בתוך 20 יום מקבלת התביעה.

חברי חמרה אמרו אתמול לסופר "דבר" כי רק לפני שבועיים הבטיח נשיא המדינה להתערב למענם אצל בנק הפועלים כדי לבטל צווי עיקול על חשבונותיהם. לדבריהם הבטיח להם גם שר החקלאות אריק נחמקין כי בנק החקלאות לישראל לא יגיש נגדם צווי עיקול.

מושב חמרה חייב לבנק החקלאות כ־90,000 ש"ח.

אתמול ביקשה "מקורות" לסגור את המים במושב ובהתערבות ראש מועצת בקעת הירדן נדחתה הסגירה לימים אחרים.

השבוע צפוי ניתוק החשמל מן המושב עקב חובותיו לחברת החשמל. ניתוק החשמל יביא כלייה על חממות הפרחים שמהן מתפרנסים רוב חברי המושב.

לאחר אסיפת חירום שקיימה אתמול חברי המושב אמרו לסופרי "דבר" כי הם חוששים לאבד את השליטה על חברים המגלים סימני יאוש. הם אמרו כי המושב צפוי להתמוטט כבר בימים הקרובים, והצביעו באשמה כלפי השר נחמקין וכלפי ראש המחלקה להתיישבות נסים זווילי.

שמיר: לא שיניתי את עמדותי; מוכן לשנות רק את הטקטיקה

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

"הדיבורים על שינוי בעמדותי בנושא השטחים – מגוחכים. אני מוכן לשנות את הטאקטיקה, אבל לא את התוכן הבסיסי. אבטחיר לחשוב שישראל תעשה ויתורים טריטוריאליים בארץ ישראל. ישראל תמיד מוכנה לנהל משא ומתן ללא תנאים מוקדמים".

דברים אלה אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בתשובה על הערות שהשמיעו חברי הוועדה בעקבות ראיון עמו שפורסם על־ידי סוכנות הידיעות "רויטרס".

בסקירתו בפני ועדת חוץ ובטחון התייחס ראש הממשלה גם לנושאים הבאים:

• ביקור מרפי: בניגוד למה שנטען באילו סיורו של מרפי באיזור מוליך למסקנה פסימית, לא היינו יכולים להעלות על הדעת לפני כמה שנים דו"ח כמו זה שמרפי הגיש בתום סיורו באיזור. בירדן המצבים מדברים על השלום בעל מטה למרות שיש חילוקי דיעות ביניהם לבינם וביניהם לבין עצמם.

• ועידה בינלאומית: אני משתדל לחזק כל גורם המתנגד לוועידה כזאת כיוון שרעיון זה עלול להזיק לנו. אין שינוי בעמדתה השלילית של ארה"ב לקיום ועידה בינלאומית, אך אם תיתבע מישראל נכונות לוועידה כזאת ברור שזה עלול להשפיע על עמדת ארה"ב.

אין אצלנו

(המשך מעמ' 1)

שאירעו בסוף השבוע שעבר הוכיחו את התאוששותו ויכולתו להתמודד עם המחבלים המנסים לפרוץ דרומה.

רבין: מעורבות צה"ל

מידת המעורבות של צה"ל בדרום לבנון תיקבע על־ידי מידת הטרור נגד ישראל ונגד איזור רצועת הבטחון – כך אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בתשובה לשאלות תלמידי הכיתות הגבוהות בבית־הספר המקיף על־שם שרת בנצרת־עילית.

רבין, שהיה אתמול אורחה של נצרת־עילית, שהעניקה לו את אזרחות הכבוד שלה, אמר: "עברו 20 חודש מאז נסוג צה"ל מדרום בגבול הצפוני ולדעתי, המשימה שהצבנו לעצמנו הושגה: ב־20 החודשים האלה לא נרצח אף ישראלי אחד, יהודי, ערבי או דרוזי – כתוצאה מפעולות טרור מתוך שטח לבנון. הלוואי ויכולתי לומר זאת גם לגבי חלקים אחרים בישראל או בארץ־ישראל".

"12 חיילי צד"ל שילמו בחייהם כדי להשיג את המטרה הזאת, ושני חיילים נחטפו בפברואר של השנה שעברה. זה מחיר כואב, אך ללא ספק פחות מזה ששילמנו בעבר כדי להשיג את אותה מטרה".

רבין אמר, כי הוא רואה כהישג את עמידתו של צד"ל מול הלוחמים השיעים מ"חיזבאללה" בתקופה האחרונה שהיתה על מוצביהם. "אנו רואים את אחריותנו המדינית והמוסרית לתת לצד"ל גיבוי. המדיניות שלנו היא לקדם פני תוקפים, לא על הגבול אלא באיזור הבטחון, ולפגוע באלה המנסים לפגוע בנו בכל מקום שבו נמצא אותם".

בטקס אזרוח היאחזות נח"ל צבעון אמר אתמול רבין, כי לישראל יש רצון אמיתי להגיע לשלום עם שכנתה מצפון. "אין לנו ויכוח טריטוריאלי עם מדינה זו ואין אנו רוצים סנטימטר מרובע מאדמת לבנון. אין עינינו נשואות גם למימיה של מדינה זו, אולם כל עוד באיים הטרור מלבנון אין לנו מנוס מלעמוד מולו בדרך שקבעה הממשלה לפני שנתיים", אמר רבין.

היאחזות נח"ל צבעון נמצאת סמוך לקו הגבול עם לבנון, ושר הבטחון בירך על הולכת "השומר הצעיר" לחדש מסורת של התיישבות העונה על צרכי הבטחון האמיתיים של ישראל, התיישבות לאורך קוי העימות ולא במקומות שאין להם נגיעה ישירה לבטחון.

מצב מחריד בבתה"ח

(המשך מעמ' 1)

אוטומטית להפסקת השביתה. מטה השביתה הודיע כי רק אם יוחלט על השוואת תנאי העבודה והשכר של העובדים במערכת הממשלתית לאלה שיש לעמיתיהם בקופת חולים הכללית – יפסיקו העובדים את שביתתם.

אתמול הצטרפו לשביתה גם עובדי הקטגל המשק בבית החולים העירוני "רוטשילד" בחיפה ואם לא יוחל מפנה בשעות הלילה צפויה גם הצטרפותם של העובדים בבתי־החולים העירוניים־ממשלתיים בתל־אביב. על כך עומד להחליט היום מטה השביתה.

לשביתה הצטרפו אתמול גם מיגזרים נוספים – הפיסיו־תראפיסטים בשרות הממשלתי, וביום א' עומדים לפתוח בשביתה כ־3,000 העובדים בלשכות הבריאות, המשרד הראשי, מכונים, מעבדות ומחסני אספקה של משרד הבריאות. כולם תובעים כינוסה המידי של "ועדת פרה" כדי להשוות את תנאי העבודה והשכר של המועסקים בשרות הממשלתי לאלה של עמיתיהם בקופת־חולים הכללית.

ראשי משרד הבריאות אינם רואים מוצא אלא בכינוסה המידי של "ועדת פרה", המשותקת זה יותר משנה, לאחר שפרש נציב שרות המדינה יעקב ניצן, ששימש היו"ר שלה.

במשך כל היום הפעיל משרד הבריאות לחצים כבדים על האוצר, אך בעת מסירת הידיעה לא השתנה כל התקדמות. מנכ"ל האוצר ד"ר עמנואל שרון, יצא בשעות הבוקר לחו"ל ובמשרד אין ממונה על תקציבים, לאחר שהלל הדאי פרש. קבלת ההחלטה בעניין כינוס "ועדת פרה" היא בידי שר האוצר נסים, והוא לא אמר בעניין זה דבר. לעומת זאת, כפי שנודע לסופרת "דבר" שוקלים במשרד האוצר הוצאת צווי ריתוק לשובתים באופן חד־צדדי ללא חתימת משרד הבריאות, שראשיו אינם נוטים לצעד זה.

ראש שרותי האישפוז במשרד הבריאות, ד"ר משה משית, הזהיר אתמול מפני הסכנות האפשריות בשביתת עובדי המינהל והמשק. הוא ציין, בין היתר, כי הפסקת החשמל בזמן שהמשק מושבת עלולה לגרום למוות, אבל ראשי השובתים דחו את הטענה האומרת כי בכל בית־חולים נשאר צוות חרום שיפעל במקרה קיצוני.

מטה השובתים מטיל את כל האחריות על פירוק השביתה על משרד הבריאות. "במשך יותר משנה ביקשנו כינוסה של "ועדת פרה" להשוואת תנאי העבודה והשכר שלנו לאלה הנהוגים בקופת־חולים, אבל המעסיקים לא דיברו איתנו. הם שהביאו אותנו למצב כזה" – אמר יו"ר הוועד הארצי של עובדי בתי־החולים הממשלתיים חזי שלם.

חולים בלי אוכל

החולים השמיעו אתמול דברים קשים נגד השובתים. בשעות הבוקר לא הצליחו האחיות להשתלט על המצב במחלקות ורבים מהחולים שבני משפחותיהם לא באו כדי לעזור להם נשארו בלי אוכל. "החולה לא צריך לשלם עבור מאבקי העובדים" – אמרו מאושפזים רבים. התמרמרות קשה היתה בקרב החולים שבאו אתמול להתאשפז לניתוחים שונים, לאחר שעברו את כל הבדיקות, וגילו שהם נדחים. לאישפוז התקבלו רק חולים דחופים וחיוניים. במחלקות הוסיפו גבתי ריקים, כי לא היו אלה שיוכלו להעביר את החולים, ונוצרו קשיים רבים בהעברת החולים ממחלקות אונקולוגיות ואורתופדיות לבדיקות שונות.

"המצב הקודר" כהגדרתו של ראש שרותי האישפוז ד"ר משית, אינו מאפיין רק את בתי־החולים הממשלתיים, אך הוא חמור במיוחד בבתי־החולים הפסיכיאטריים והגריאטריים, שם כוחות העזר מהווים כ־70 אחוז מכלל הצוות.

"לא תגובה מכן"

שביתת עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים, שכוללת גם פיזיותראפיסטים, טכנאים, כוחות עזר, מטפלות והמדריכים בריפוי בעיסוק, היא ללא הגבלת זמן. השובתים דחו אתמול את פניית שרת הבריאות, שביקשה להקל את תמונת השביתה בבתי־החולים הגריאטריים והפסיכיאטריים. מנהלי בתי־החולים לא הסתירו אתמול את חרדתם למצב החולים אם השביתה לא תסתיים תוך שעות ספורות.

דובר משרד הבריאות מסר אמש: "לא יעלה על הדעת שחולים יהיו בסכנת חיים וסבל כדי ביוון שיש מי שלא רוצה לבוא הדבר אדמיניסטרטיבית לדיון עם העובדים". הדובר ציין, כי "ועדת פרה" הוקמה על־פי החלטת הממשלה ואין היא תלויה ברצונו של משרד זה או אחר.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
משה רוזנזל
מכפר אז"ר
בדבר פרטים על מועד ההלוויה
נא להתקשר טלפונית 03-354917
המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי, אבינו וסבנו
שמואל קירשנבוים
ז"ל
הלוויה התקיים היום, יום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20.1.87 בשעה 15.30 בבית העלמין בכפר־סמיר, חיפה.
המטה תצא בשעה 13.00 מבית המנוח, רחוב פרעה 88, חיפה.
אשתו: שרה
בנו וכלתו: שרגא ויהודית שדה? ובניהם
בנו וכלתו: אשר והנה קירשנבוים ובניהם
בתו וחתנה: בתיה ויעקב מלר (שמואל) ובניהם

להברתנו לילי רינצלר
אנו באבלך במות
בעלך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

לחברתנו אתי בידוסה
אנו באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף חיפה
ההנהלה והעובדים

ביתנו שרוי באבל
חברנו
יעקב מאיוס
איננו
ההלוויה תצא מבית הבנים היום,
יום שלישי 20.1.87 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ גת

לחברנו
אלי יקוטי
אנו באבלך על מות
אביך ז"ל
בית הסנה

בור סוד

במסגרת פעילותו אירח אתמול איגוד ישראל־בריטניה בחבר העמים את נשיא מועצת העיתונות ד"ר יהושע רוטנשטרייך, שהרצה על הצנזורה והרחיב על ועדת העורכים ועל דמוקרטיה בכלל, בהקשר של חופש העיתונות. בין השאר אמר המרצה כי סודות הנמסרים לוועדת העורכים אינם תורמים תמיד לסודיות: כדוגמה הביא את ישיבת ועדת העורכים שבה נתבקשה על־ידי ראש הממשלה, ערב פרסומו של סיפור ואנונו ב„סאנדיי טיימס", שלא להוסיף דבר ממקורות ישראליים על הסיפור שיתפרסם בלונדון. „הסאנדיי טיימס", אמר יו"ר מועצת העיתונות, לא היה בטוח באמינותו של הסיפור והתלבט האם לפרסמו. משנודע לו על הבקשה לוועדת העורכים, הוא למד שהסיפור אמין – ופירסם.

★

ד"ר רוטנשטרייך אמר עוד כי בארצות דיקטטוריות אין צורך בצנזורה מכיוון שאמצעי התקשורת ממילא מפרסמים רק מה שהשלטון רוצה. בהקשר זה סיפר כי בעת ביקור בבריה"מ לפני 4 שנים שמע שם איפיון מצב: אף אחד איננו מובטל, אבל אף אחד איננו עובד. אף אחד איננו עובד, אבל כל אחד מקבל משכורת. כל אחד מקבל משכורת, אבל אין בחנויות מה לקנות. אין מה לקנות, ובכל־זאת משיגים. כל אחד משיג, אבל כל אחד מתלונן על השלטון. כל אחד מתלונן על השלטון, אבל כל אחד מצביע בעדו... טוב למי שלא חי במשטר כזה, סיים המרצה את דבריו.

אין לה איידס

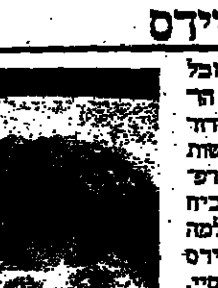

השחקנית איזבל אדז'אני (בתמונה) הופיעה שלשום בשידור חי במהדורת החדשות של הטלוויזיה הצרפתית, כדי להוכיח שהיא בריאה ושלמה ולא מתה מאיידס בבית חולים במרסיי, כפי שגרסו השמועות לאחרונה. מזה שלושה חודשים דיברו בכל חוג סלוני או בוהמי בפאריס על „האיידס של אדז'אני". אפילו מינויה לנשיאת ועדת ההקצבות לתמיכה בסרטים חדשים על ידי שר התרבות פרנסואה ליאוטר לא עזר. עתה מתברר כי השמועות הופצו כנראה בחוגים רפואיים. נשיא ועדת האתיקה של הרופאים הצרפתים פרופסור רמון ויליי שאישר בשידור שבריאותה של אדז'אני טובה הודיעה כי צעדים משמעתיים יינקטו נגד אלו שיימצאו מעורבים בפרשה. אדז'אני היא בת לאב אלג'יראי ופעילה אנטי גזענית ונראה כי היתה קרבן למסע מכוון גם על רקע זה. „זה נורא עבורי לבוא לכאן כדי לומר שאינני חולה, כאילו שאמרתי שאינני אשמה בפשע. אבל רציתי להרגיע את הקהל, לומר לו שאני אוהבת אותו ושלא יאמין לכל מה שמספרים לו", אמרה הכוכבת בהתרגשות ונשקה למגיש המהדורה, שהגיש לה ללא היסוס את לחיו. אבל על כוחן של שמועות תעיד העובדה שלאחר השידור התקשרו כמה צופים כדי „למחות על כך שהביאו לאולפן כפילה של אדז'אני כדי להסתיר את מותה".

גדעון קרן, פאריס

מפגש רדיופוני

הרבה קולות רדיופוניים נשמעו שם והרבה חיבוקים ונשיקות וטפיחות על הכתף של עמיתים, שלא נפגשו שנים. עצרת היובל של „קול ישראל", שהתקיימה בבנייני האומה בירושלים כינסה מאות מעובדי הרדיו לדורותיו לפגישה מרגשת. ברכה צפירה, ששרה שלושה משירי תימן בשידור העברי הראשון שהתקיים ב־30 במרץ 1936, צחקה למנכ"ל רשות השידור אורי פורת, שסיפר לה כי גדל על שיריה. „מה אני, מימי מתושלח? כל מי שרוצה להרגיש צעיר מספר לי שגדל על שירי". מרלין ה„שדר" חולק לכל עובדי הרדיו מכל השנים. יו"ר רשות השידור מיכה ינון אמר בדברי ברכתו, כי חשיפת פרשת בנק לאומי הציגה לנו תקשורת חופשית ועצמאית במיטבה בחברה דמוקרטית. זוהי שעתם היפה של התקשורת במדינת ישראל ושל „קול ישראל", שהוכיחו את עוצמתם ואת עצמאותם. ינון ביקש להעניק לתקשורת בישראל את פרס ישראל לשנת תשמ"ז.

יעל ארמוני

פרסים

פרופ' מאיר וילצ'ק (בתמונה), ממכון ויצמן למדע ברחובות, נקבע כחתן פרס קרן וולף ברפואה לשנת 1987, יחד עם הפרופ' פדרו קואטרקאזס מחברת גלקסו בארה"ב – על כך נמסר אמש רשמית בהודעה שפרסמה לשכת דובר משרד החינוך והתרבות בירושלים. שני הביוכימאים יקבלו את הפרס עבור המצאת ופיתוח טכניקה רבת עוצמה הנקראת כרומטוגרפיה זיקתית, טכניקה המאפשרת לבודד ולטהר מרכיבים ביולוגיים חשובים. השניים יקבלו את הפרס בטקס ממלכתי שיתקיים במשכן הכנסת בירושלים ב־31 במאי. סכום הפרס הוא 100 אלף דולר שיתחלקו שווה בשווה בין הזוכים.

★

קרן וולף מציינת בימים אלה עשור להענקת מילגות ומענקי מחקר לסטודנטים וחוקרים מצטיינים. המועמדים נבחרים בידי האקדמיה הישראלית למדעים. עד 1986 הקציבה הקרן 1,400,000 דולר למטרה זו. זוכרת אוניברסיטת חיפה הודיעה כי היום יוענקו 16 מילגות הקרן בסך כולל של 8,200 דולר ל־14 סטודנטים מצטיינים לתואר ראשון ולשני סטודנטים מצטיינים לתואר שני מהחוגים לפסיכולוגיה והיסטוריה כללית.

יוסף מיכלסקי

חיסול חשבונות

בראיון עם השבועון „פרופיל" המשתייך למחנה השמרני, עורך ברונו קרייסקי (בתמונה) חשבון סופי עם מפלגתו, מנמק ומסביר מה שהניע אותו לוותר סופית על נשיאות הכבוד ויתר המשרות שעוד החזיק במפלגה. הוא מאשים את מנהיג המפלגה פרנץ ורניצקי בכך שרימה אותו באינפורמציה וגם איננו חוסך בביקורת על הקנצלר ורניצקי, שלדעתו נכנע כליל למחנה הבורגני. זו מפלגה, מוסיף קרייסקי, שאיננה עוד מפלגתו, ואין לו בה שום ברשיות. יש לציין שאירגון הסוציאליסטים הצעירים הציע לו את נשיאות הכבוד של אירגונם. הם הביעו אכזבה על האווירה בה נתקבלה התפטרותו בצמרת המפלגה. עוד טרם הופיע ראיונו של קרייסקי ב„פרופיל" כבר היכה גלים ושני סגני של סינוביץ, שר המדע ד"ר פישר ושר הפנים בלכה, כתבו לקרייסקי מכתב בו הם מסתייגים מהתקפותיו החריפות – בעיקר לגבי סינוביץ – ומגדירים את תוכן הראיון כ„בלתי אוהד, לא הוגן ולא נכון".

ריטה קרן, וינה

חדש מפני ישן

הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, מעיד בדבון ישן וחדש. אתמול הוא פתח יום סיורים מקיף ביחידות צה"ל המתאמנות בדרום בסיור ארכיאולוגי בהר עיבל, במזבח מתקופת המקרא שאיתר חופר הארכיאולוג אדם זרטל. הוא גם הדריך את הסיור, יחד עם רחבעם זאבי (גנדי). מזבח זה מזוהה הכוונה לכך שבני ישראל אכן חצו את הירדן.

מלי זלינגר

מלחמה באמנות

„מלחמה ואמנות ברפובליקה הפדרלית ובישראל" – זהו נושא סימפוזיון משותף גרמני־ישראלי שייערך בסוף החודש הבא מטעם קרן אברט, המקורבת למפלגה הסוציאל־דמוקרטית, בבאד מינסטראייפל שליד בון. הישראלים שהוזמנו לסמינר זה הם הסופר יהושע סובול, הפסל יגאל תומרקין, הבמאי אלי כהן וכן ד"ר ענת פיינברג והדוברים יוטה מאוניברסיטת חיפה. יתקיים דיון במלחמה בספרות הישראלית ובפרס הישראלי ודיון דומה על המלחמה בספרות הגרמנית החדישה.

שיין

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס (במרכז התמונה) ביקר אמש במפעלים בגליל והגיע גם למפעלי „שטראוס", החוגגים יובל להיווסדם. מיכאל שטראוס (משמאלו) נתן לו לטעום.
צילום: ישראל־סאן

המדור נערך היום בידי מיכל פלג

תושבים מוסלמים בעיר קוטאבאטו שבפיליפינים עוזבים את בתיהם מאימת הקרבות בין המורדים המוסלמים לבין כוחות הממשלה. המורדים המוסלמים חידשו את פעילותם בימים האחרונים על אף הנסיונות להשיג הפסקת אש עמם. אתמול נפוצו במאנילה שמועות על קשר אפשרי, אולם הנשיאה קוראזון אקינו הכחישה אותן מכל וכל. (צילום א.פ.)

קראוס מזהיר: באין תקציב ותוספת שכר לשוטרים – לא נדביק הקצב

ב־1986: ירידה של 6.8 אחוזים בפשיעה – ועלייה במספר המעצרים

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, הזהיר אתמול כי אם לא יגדלו תקציבי המשטרה והשכר לשוטרים יחול כירסום בהישגי המשטרה בשנת 1986, שעיקרם ירידה של 6.8 אחוזים בפשיעה הכללית וירידה של 9 אחוזים בעבירות הרכוש.

רב־ניצב קראוס הציג אתמול בפני הכתבים לענייני משטרה את הדו"ח הסטאטיסטי השנתי של משטרת ישראל וממנו עולה כי חלה עליה באחוז הגילויים של מקרים פליליים בשנת 1986 בהשוואה ל־1985. אם בשנת 1985 היה אחוז הגילויים 25.2 אחוז הרי בשנת 1986 היה אחוז הגילויים 26.4 אחוז. מגמה זו נמשכת זה כמה שנים.

בעבירות שחשיפתן הן פרי יוזמה של המשטרה חלה עליה דראמטית. בעבירות סמים חלה עליה של 18 אחוז בממוצע בהשוואה לשנה החולפת. המפכ"ל שיגר אתמול מכתב למפקדי המחוזות של משטרת ישראל ובו ציין את ההשקעה הרבה של השוטרים והקצינים בתחום החשיפה והגילוי של השנה החולפת.

מאידך מתברר כי חלה ירידה בגילוי מקרי השוחד והעבירות הכלכליות. אם בשנת 1985 היו 387 תיקי שוחד הרי בשנת 1986 היו 228 תיקי שוחד (ירידה של 41 אחוז). מפכ"ל המשטרה העיר בנוגע לנתון זה כי יש השפעה להפניית כוח האדם וסדרי העדיפויות לאירועים שונים ובהם אירועים בטחוניים. „כשקובעים סדר עדיפות לחשיפת עבירות סמים ברור שזה יבוא על חשבון חשיפת עבירות אחרות", אמר.

ראש אגף החקירות, ניצב יגאל מרקוס, אמר אתמול כי משטרת ישראל קיימה בשנה החולפת יום עיון בעניין חשיפת עבירות מחשב. מפכ"ל המשטרה הוסיף כי המשטרה מתעתדת לשגר לארה"ב קצינים שיתמחו בפענוח עבירות כאלה.

מהדו"ח הסטאטיסטי, המתרכז בפעולות יזומות של משטרת ישראל או כאלה שהגיעו לידיעת המשטרה וטופלו, מתברר כי חלה עליה של 28 אחוז בעבירות של גניבות חקלאיות, ועליה של 12 אחוז במספר מקרי השוד בהשוואה לשנה קודמת.

הדו"ח מגלה עוד כי בשנה החולפת חלה עליה של 3.7 אחוזים במספר מעצרי המשטרה והם עלו מ־33,655 מעצרים ל־34,905. עליה גבוהה חלה במעצרים שנערכו בעת העמידה לדין – 52.6 אחוז.

עליה נוספת נרשמה במספר תאונות הדרכים: 12.9 אחוז במספר תאונות הדרכים הקטלניות, ו־7.1 אחוזים במספר התאונות הקשות. העליה הכללית במספר תאונות הדרכים היא 14.1 אחוז.

בשנה החולפת חלה ירידה במספר פיגועי החבלה בהשוואה לשנה קודמת. כך נמסר אתמול בדיווח סטאטיסטי של משטרת ישראל.

מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס, אמר אתמול כי בשנת 1986 בוצעו 174 פעולות חבלה על־ידי תושבי הקו הירוק ו־362 פיגועים על־ידי תושבי השטחים. במהלך השנה ארעו 536 פיגועים חבלניים בהשוואה ל־680 פיגועים בשנת 1985.

שר המשטרה חיים בר־לב ניסה אמש לשווא לשכנע את נשות השוטרים להפסיק את שביתת הרעב שלהן מול משרד ראש הממשלה בירושלים. קבוצת הנשים שובתת רעב בדרישה ששכר השוטרים יושווה על כל מרכיביו לשכר אנשי הקבע בצה"ל. (צילום: יצחק הררי)

הסכם שיתוף בין ההסת' והאיגוד בספרד

מאת שלמה שפיר, סופר „דבר"

הסכם להרחבת שיתוף הפעולה בין האיגוד הכללי של העובדים בספרד לבין ההסתדרות עומד להיחתם היום בין מזכ"ל איגוד העובדים הספרדיים ניקולאס רדונדו, לבין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

ההסכם כולל חילופי משלחות לסימפוזיונים משותפים בתחום הקואופרציה בכלכלה, התייעצויות עונתיות של צמרת שני ארגוני העובדים, הרחבת הפעילות החינוכית המשותפת על־ידי הגדלת מלגות למשתלמים ספרדיים בישראל ושיתוף לגבי אמריקה הלטינית. חידוש חשוב בהסכם הוא חילופי תיירות של עובדים וגימלאים ותחימת בריתות־ידידות בין מועצות פועלים בספרד ובישראל. נוסף על כך יורחב שיתוף הפעולה בין האיגוד הספרדי וההסתדרות בתחום האשה העובדת והנוער.

מזכ"ל האיגודים הספרדיים שכבר ביקר בארץ ב־1978 וב־1983 בא לארץ בראש משלחת שעימה נמנה גם מזכיר המחלקה לקשרים בין־לאומיים של האיגוד ועוזר טכני.

בסימפוזיון משותף בבית הוועד הפועל של ההסתדרות לציון שנה לכינון היחסים הדיפלומטיים בין ספרד לישראל, העלה רדונדו את תרומת האיגודים הספרדיים לחיזוק הדמוקרטיה, להבטחת שלום חברתי ולהגנה על זכויות העובדים.

מזכ"ל ההסתדרות קיסר, שדיבר על האיגוד המקצועי כתנועה חברתית, אמר כי בצד המאבק לשכר העובדים נבחן כיום האיגוד המקצועי גם בהשפעתו על המדיניות הכלכלית והחברתית של המדינה.

יו"ר הנהלת מכון לבון ירוחם משל הדגיש את חשיבות שיתוף הפעולה בין האיגודים המקצועיים מול החברות הבין־לאומיות ואת הצורך בהגברת הסולידריות מול המתקפה נגד מעמד האיגודים במדינות התעשייתיות המפותחות וגם בארצות העולם השלישי.

פרופ' שלמה בן־עמי, מבית־הספר להיסטוריה באוניברסיטת תל־אביב וראש האקדמיה של מכללת בית־ברל, שהוא המועמד לתפקיד שגרירה הבא של ישראל בספרד, הרצה בלשון הספרדית על השותפות ההיסטורית והמפגש המחודש בין שני העמים.

איראן: ממשיכים לעלות על בצרה; עיראק: הדפנו ואנו שולטים בחזית

ניקוסיה (א.ס. העיר) – איראן הודיעה אתמול, כי בהתקפה השיגה במה שכונה השלב השלישי במתקפה על העיר הנמל בצרה הישגים קרקעיים נוספים, וכי הם עומדים על סף כיבוש ארבעה איים על נהר שאט אל ערב בקרבת העיר.

שלטונות עיראק הודיעו לעומת זאת, כי הצבא העיראקי שולט בחזית הדרומית והדף את ההתקפות האיראניות האחרונות. נשיא עיראק סדאם חוסיין נועד אתמול עם מנהיגי מפלגתו כדי לדון עמם על „הספקת כוחות ונשק" כדי להגן על העיר בצרה.

כתבים מערביים, שביקרו בבצרה בימים האחרונים, דיווחו כי אנשים רבים נוטשים את העיר וכי פגזים איראניים נוחתים עליה בקצב של אחד לדקה.

סוכנות הידיעות האיראנית דיווחה, כי הצבא האיראני צלח את הנהר ג'אסם בנקודה המרוחקת 10 ק"מ מבצרה תוך הסבת אבידות כבדות לדיוויזיה עיראקית שהגנה על גזרה זו. האיראנים טענו, כי הם כבשו את הגשרים המוליכים לארבעה איים בנהר שאט אל ערב וכיבוש האיים הוא שאלה של זמן.

העיראקים מכחישים כאמור מכל וכל את הדיווחים על ההתקדמות האיראנית. סדאם חוסיין שוחח אתמול עם נשיא מצרים חוסני מובארק והבטיח לו כי ארצו מסוגלת „להשמיד" את המתקפה האיראנית.

מובארק עצמו הכחיש אתמול בראיון לעתון כוויתי, כי כוחות מצריים משתתפים בלחימה לצד הצבא העיראקי ואמר כי משלוח כוחות למדינה זרה זקוק לאישור הפרלמנט המצרי.

ביקורת ב„פראוודה" על מדיניות ההגירה

מוסקווה (רויטר, עתי"ם). – העורך הראשי של „פראוודה" ויקטור אפאנאסייב מתח אמש ביקורת על מדיניות ההגירה של השלטונות הסובייטיים, באומרו כי העיכובים בטיפול בבקשות לקבלת אשרות יציאה יוצרים דעת קהל שלילית נגד הממשלה הסובייטית במערב.

היתה זו ביקורת יוצאת דופן מצד הבטאון הרשמי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית על אחד הנושאים הרגישים ביותר במדינה זו. ככל הנראה באה ביקורת זו במסגרת הדעת השליט הסובייטי גורבאצ'וב על יתר פתיחות בכלי התקשורת.

אפאנאסייב, שהוא חבר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית, אמר את דבריו בעת שדיווח על ביקורו האחרון בקנדה.

הוא אמר, כי מספר נושאים הנוגעים לזכויות האדם, לרבות מצב יהודי ברה"מ, הועלו בשיחות שקיים באווירה מתוחה עם 20 חברי הפרלמנט הקנדי.

„אנו יוצרים כתבות, משהים את ההחלטות שלנו על יציאתם של מותחי ביקורת על המשטר. העיתונות המערבית מקימה מהומה אנטי־סובייטית גדולה בעניין זה", אמר העורך.

אפאנאסייב טוען, שאנשים הרוצים לעזוב את ברה"מ זוכים בגלל כך ל„מעמד של גיבורים" במערב בגלל העיכובים והסחבת בטיפול ביציאתם.

„בגלל העיכובים הארוכים האלה נוצר רושם של בית סוהר גדול ואנו מכינים את הרקע למתקפה תעמולתית אנטי־סובייטית חדשה", כתב אפאנאסייב.

אסד הדיח את מפקד דיוויזיה 9 – יריב אחיו

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא אסד הדיח לאחרונה מתפקיד בכיר בצבא הסורי את אחד ממתנגדיו התקיפים של אחי הנשיא ריפעת אסד.

העתון „אל־שליה אל־ערביה" מספר בגליונו מ־29 בדצמבר, כי מפקד דיוויזיה 9 בצבא הסורי, גנראל עדנאן באדר אל־חסן, הועבר מתפקידו ומונה לתפקיד פחות בכיר.

אותו עתון מספר עוד, כי אסד הדיח מתפקידיהם גם כמה גנראלים מזרוע ההגנה האווירית של הצבא הסורי, ביניהם מפקד זרוע זו. ייתכן ששינויים אלה משתלבים בהכנות שעושה אסד להחזיר לסוריה את אחיו ריפעת, השוהה תקופה ארוכה בגלות בפאריס. כידוע קיימת לריפעת אופוזיציה חזקה מצד רוב מפקדי הדיוויזיות בצבא הסורי וכן מצד קצינים בכירים במנגנון חיל־האוויר ובמנגנוני המודיעין של המשטר הסורי.

הצעת ישראל הוגשה לאו"ם בלי תיאום מערכת הבטחון

מאת מלי הלינגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

הצעת ישראל שהועלתה באו"ם בשבוע שעבר לא תואמה ככל הנראה עם מערכת הבטחון. כיום נראה כי איננה ריאלית כלל, בין השאר מאחר שארגון „חיזבאללה" הצהיר באחרונה, כי בכוונתו לפתוח במתקפת ישירות ופוגעות בצד"ל ובצה"ל בדרום לבנון במטרה לגרום לצה"ל לחזור לדרום לבנון כדי שישמש יעד לפגיעות.

מודיעות זו של „החיזבאללה" חיזקה עוד יותר את ההכרה, כי הצעת ישראל שהוצגה באו"ם, ישימה עוד פחות משהיתה כשהציע אותה שר הבטחון יצחק רבין לסגן מזכיר האו"ם לפני כשנה ושלפיה, אם יכון שקט מוחלט בדרום לבנון, תסכים ישראל לנסות בתום ששה חודשי הפסקת אש נסיגה הדרגתית.

בקבלו אזרחות־כבוד של נהריה

ירושלים לא יכולה לחיות על סכינים – אומר פרס

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

„ירושלים אינה צריכה ואינה יכולה לחיות על סכינים ולא על יוזמות פרטיות בתחום הבטחון. יהיה זה חוסר אחריות משווע אם כל אחד ירצה לקחת לידיו את החוק. העול לקיים את בטחון ירושלים מוטל עלינו, ואנחנו צריכים להוכיח שאנחנו מסוגלים להשליט חוק וסדר בעיר הגדולה הזאת" – אמר אתמול מ"מ ראש הממשלה, שר החוץ שמעון פרס, במסיבת עתונאים, בנהריה שם קיבל את אזרחות הכבוד של העיר. פרס סיפר, כי במהלך נסיעתו בשבוע הבא לאירופה הוא ייפגש עם 12 שרי חוץ ממדינות השוק האירופי המשותף, על־פי הזמנתם, ויתכן ויתעכב גם בלונדון, בפאריס ובבון.

בתשובה לשאלות עתונאים מה תגובתו על נוכחות צבא סוריה בלבנון, אמר פרס: „לנו אין מה לעשות בלבנון. זה מראה, שלבנון נמצאת תחת כיבוש סורי, וזה לא מפתיע. לצבא הסורי יש יותר צרות בלבנון מההנאות שיש ללבנון מהנוכחות הסורית".

מסיבת העתונאים בנהריה עם שמעון פרס נערכה במחלבות „שטראוס", החוגגות 50 להיווסדן. את אזרחות הכבוד של נהריה קיבל פרס מידי ראש העיר.

„קול ישראל" מכין „מסיבת עתונאים":

תושבי ארצות ערב יוכלו לטלפן לרדיו בירושלים ולהפנות שאלותיהם לפרס

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

„קול ישראל" בערבית מנסה בימים אלה למצוא דרכים לקיים מסיבת עתונאים עם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שבמהלכה יוכלו מאזינים מארצות ערב להתקשר לאולפן בירושלים, ולשאול את פרס שאלות ולשמוע תשובות מפיו.

אם תצליח היוזמה, תהיה זו מסיבת עתונאים חסרת תקדים. על פי התוכנית, המצויה בשלבים התחלתיים, יישב פרס באולפן בירושלים, והשאלות יגיעו אליו או באמצעות אולפן מיוחד שיישכר לצורך זה בחו"ל, או באמצעות קווי שידור מיוחדים. מסיבת עתונאים בלתי־שגרתית מסוג זה תקבל, ללא ספק, כיסוי תקשורתי נרחב בחו"ל.

בינתיים מחפשים אנשי „קול ישראל" בערבית דרכים להתגבר על הקשיים הטכניים הקשורים בתוכנית.

לחץ הקהל בארה"ב גרם לאישור התרופה לאייד"ס

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – סוכנות המזון והתרופות הפדראלית, מוסד שמרני וזהיר, נכנעה בסוף השבוע שעבר ללחץ ציבורי הגובל בהיסטריה, ואישרה את שיווקה של התרופה „א.ז.ט.", לאחר שניסויים שנערכו בה גילו, כי היא עוצרת ברוב המקרים את הסימפטומים המחמירים של האיידס. חולי איידס שלהם ניתנה התרופה במסגרת ניסויית החלו עולים במשקל ונפסקה אצלם התפתחות זיהומית.

בדרך כלל עוברת תקופה של חמש עד עשר שנים לפני שהסוכנות מוציאה אישור כזה, ונדרשות הוכחות ליעילות התרופה ולכך שאין היא גורמת לתופעות לוואי חמורות. אולם ארה"ב, עם 33,000 חולי איידס השנה ותחזית של למעלה מ־300,000 חולים בעוד חמש שנים ומיליון או שניים בעוד עשר שנים, אינה מוכנה עוד לגלות סבלנות לדקדוקי עניות של חוקרים זהירים.

יצרנית התרופה הודיעה מצידה, כי היא תגביל את המכירות רק לשתי קבוצות מסויימות של חולי איידס, שלגביהן אין ספקות רציניים באשר ליעילות, אולם ההנחה היא כי לחץ החולים ובני המשפחות יביא את הרופאים לרשום את התרופה לכל רוצה. הדבר יביא, כמובן, למחסור, והחברה הודיעה, כי בחודשים הראשונים תתקשה לספק את דרישת השוק. הציפייה היא להתפתחות של שוק שחור בתרופה. מישהו, כרגיל, יעשה כאן הרבה כסף.

תמונת ארכיון של איש העסקים המערב גרמני רודולף קורדס בן ה־53, שנחטף שלשום בביירות. ההערכות בבון הן, כי האיש נחטף כדי להחליפו במוחמד עלי חמאדי, טרוריסט ערבי שנעצר בשבוע שעבר בגרמניה בקשר לחטיפת מטוס „ט.וו.א." ואמור להיות מוסגר לארה"ב בימים הקרובים. ממשלת בון מינתה נציג מיוחד לטפל למען שחרורו של איש העסקים.
(צילום א.פ.)

مكان الأصل

هكذا من الأصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה

התבססות ברמת שערים חדשה

ירידות בבנקאיות, יציבות בכבדות ועליות בהופשיות

מאת שמואל רוזנבלום*

שוק המניות מתבסס ברמת שערים גבוהה והושה תוך חילופי ידיים, והמשך העברת הכספים לקרנות הנאמנות בעיקר לאלה המתמחות במניות. פעילי הבורסה נדרשים לזמן מה ע"מ לעכל רמת שערים גבוהה מבעבר בני"ע רבים. במשך פרק הזמן שבו מסתגלים המקורבים לרמות השערים החדשות מתבצעת בדר"כ נדנדת שערים תוך מימוש. הפעם נעלמה נדנדת השערים ובשוק מופגנת יציבות שערים נדירה תוך חילופין גדולים בפוזיציות המוחזקה בני"ע שונים. פעילי השוק מצפים להמשך מגמת מסחר חיובית זאת בעיקר בהסתמך על עודפי הנזילות הגדולים הקיימים בקרנות הנאמנות. בעבר הביאו עודפי כספים בקרנות דווקא לטלטלה בבורסה ולא למגמה חיובית, הפעם נראה שהמציאות שונה מבעבר שכן עודפי הנזילות הענקיים צימצמו באורח ניכר את פרופורציית תיק ההשקעות של הקרנות המתמחות במניות. סוחרי הבורסה מצפים לגל עליות שערים מחודש בימים הקרובים לאחר הפגנת העוצמה של השוק בקליטת ההצעים בימים האחרונים. ניתן להעריך שתנודות השערים הקרובות אכן יהיו במגמת עליה אך הפעם שינויי השער יהיו מתונים מבעבר. גל העליות הקרוב צפוי בחלקו במניות הקלילות ובמניות „הפרוייקטים" שיפיפו „כפיפריות לאחר הגשם".

מגמת המסחר

היצעים נרשמו במרבית המניות הבנקאיות ושערי הבנקאיות ירדו בממוצע כחצי אחוז לערך. התשואה בבנקאיות נעה סביב כ־18% לערך ואין ספק שזוהי תשואה אטרקטיבית למדי. עיקר הפעילות בבנקאיות מתבצעת ע"י בנק ישראל שרוכש הצעים, ועימו פעילים גורמים כבדים בקרנות וגופים בנקאיים נוספים. למרבית המניות הכבדות נרשמו עודפי היצע או ביקוש קטנים. ההצעים נקלטו ללא שינוי תוך מחזורים נאים. דוגמה לעודף היצע מקרי וקטן נמצא במניה ככלל תעשיות לה נרשם היצע של 320 ע.נ. בלבד. ביקושים בכבדות ככאי-די-בי. פיתוח הביאו לעליות קלות. במניות ההופשיות נרשמה מגמה חיובית תוך עלית שערים נאה. פעילות חיובית במיוחד התרכזה בסקטור האלקטרוניקה ועליות השערים בסקטור זה היו חדות יחסית.

מחפשים „מציאות"

מנהלי תיקי השקעות ומשקיעים גדולים החלו באחרונה לנסות ולאתר „מציאות" לרכישה בבורסה. הגדרת המושג מציאה בבורסה משמעותה בעיקר: נייר בעל שווי כלכלי סביר שעדיין לא מיצה את עליות השערים, יכולת לקבל כמות סחורה מספקת ולא שולית.

בשוק מתקיימים מגעים שוטפים לקבלת סחורה בעיסקאות מחוץ לבורסה דבר שיאפשר פעילות אגרסיבית למדי באותם ני"ע שתתבצע בהן עיסקה כלשהי. בנוסף קיימים בשוק מספר רב של ני"ע המצויים ברמת שערים אטרקטיבית להשקעה אף שמדובר בדר"כ במניות המוגדרות כקלילות. במניות אלו קיימת בדר"כ רתיעה בולטת להצטיידות בסחורה שכן מגמתם ספקולטיבית. יחד עם זאת מספר רב של משקיעים מצוי בעודפי נזילות גדולים המאפשרים נסיונות לשיפור תשואה באמצעות משחקים במניות קלילות. כיוון שחלק ניכר מהקלילות ספג את הפיחות, ושערם נשחק עוד בטרם בוצע הפיחות ניתן להניח „שהסיבוב" בחלק מני"ע הקלילים עשוי לקבל תאוצה בזמן הקרוב.

שיפור בתוצאות העיסקיות

קונצרן כלל הודיע על שיפור צפוי ברווחי הקונצרן והיה בכך הסנונית הראשונה. הודעת כלל „הגיעה" על רקע הנפקת אג"ח כצ"ל, והביאה לביקושי עתק למניות „כלל ישראל" ועליות שערים חדות יחסית. הודעת כלל כמו גם התכנית הכלכלית מבשרים אולי שחברות בורסאיות נוספות יציגו בסיכום השנה פעילות שנתית רווחית סבירה ואף למעלה מכך. במידה ואכן תסריט זה יתבצע במציאות הדבר יתן „דחיפה" משמעותית להמשך קידומו של שוק ני"ע פעיל וחיובי.

פעילות ערה בטרומאסבסט, רים וקרור

פעילות ערה במיוחד מתבצעת בימים האחרונים במספר ני"ע שמחזוריהם בינתיים. מניות טרומאסבסט 5 עלו בשבוע האחרון בכ־50% לערך והפגינו עוצמה מרובה בעודפי ביקוש נאים. הפעילות בטרומאסבסט הגיעה לאחר תקופת איסוף סחורה ארוכה. מניות רים 0.4 זוכות אף הן „להתעוררות" באחרונה, וזאת על רקע כלכלי כנראה. במניות קרור מתבצעת פעילות „מהודה" תוך רישום עודפי היצע גדולים יחסית.

הודעות הבורסה

דשה מיכון – בחצי השנה שנסתיימה בתאריך 30.9.86 הרוויחה החברה 373 אלפי ש"ח. זאת בהשוואה לרווח של 892 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

גמש קרן נאמנות – מנהל הקרן פתח במבצע הפצה שבמסגרתו ימכרו יחידות הקרן בשיעור הוספה של 0.7% בלבד. מנהל הקרן הינה חברת „פלסט" המנוהלת ע"י ה"ה ספק וסימנובסקי מחברת היעוץ להשקעות מיטב.

תאגת – מחיר המימוש של כל כתב אופציה מסדרה 1 יהיה 0.177413 ש"ח. כל בעל אופציה רשאי לרכוש 10.24 מניות 5 ש"ח.

* הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אוה.ת. ש	24500	21.0	+400	+1.7	+6.0
הפענות 0.1	1702	9612	+55	+3.3	+6175
הפענות א 0.5	1003	8550	+40	+4.2	+5925
הפענות אפ 2	1305	3448			−2408
כללי לא בהסדר	22150	22.0	+100	+.5	+13.0
בנק צפ' אבריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אבריק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	4501	4280			−212
פ.י.ב.י. 0.5	5720	4996			−1100

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	87800	2361	−190	−.2	−2887
אידיבי ב 100.0	87790	33.0	−200	−.2	−31.0
אידיבי בב א 2.0	543600	2.0	−500	−.1	−10.0
אגוד 1שח	65230	266	−100	−.2	−262
דיסקונט ב	112200	69.0	−500	−.4	−100
דיסקונט א	112000	382	−500	−.4	−317
דיסקונט שה ב	13200	116			−123
המזרחי ש	36100	3135	−180	−.5	−3759
המזרחי ב	36130	62.0	−150	−.4	−83.0
המזרחי שה 9	16500	145			−142
הפועלים בבב	102516	.2	−1985	−1.9	−2.3
הפועלים ש	59630	6218	−270	−.5	−8756
הפועלים ב	59630	446	−270	−.5	−520
כללי א 1.0	152550	88.0	−550	−.4	−88.0
כללי שה 5	— הפסקת מסחר —				
כללי שה 7	7301	124	+1		+12.0
כלל סחיר 100.0	37899	8661	−138	−.4	−13166
כלל שה 11	14220	315			−510
ביטחון ומסי 1.0	50500	10.0			+5.0
ביטחון ומסי 5.0	25300	36.0	−300	−1.2	−36.0

בנקים למשכנתאות

ארגים 0.1	32650	31.0	+150	+.5	+21.0
לאומי משכנתא ש	8790	287	+30	+.3	+336
לאומי משכנתא ב	6985	23.0			−1.0
כרמל ש	— הפסקת מסחר —				
כרמל שה 1	— הפסקת מסחר —				
בנין ב 5.0	8600	72.9	+46	+.5	+87.1
פת ביסב ש	3090	1445			+28.0
משכן ב ש	3005	3100	+140	+4.9	+2956
עצמאות 0.1	13420 תב	206	+1220	+10.0	+416
טפחות מבוב ש	22230 תב	34.0	+1500	+7.2	+81.0
טפחות רג ש	20060	130			−52.0
טפחות שה 1	9391		+56	+.6	+100
טפחות שה 2	4950	62.0	+42	+.9	+88.0
יעסור 1.0	2430	195			−319
יעסור 5.0	1260	1456			−427
בירב 1.0	7503 תב	192	+438	+6.2	+477

מוסדות מימון

כלימון א ש	620	11992	+6	+1.0	+7468
החקלאות מבוכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבוכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	10710	139	+60	+.6	+164
פיתוח תעשיה בבב	— לא נסחר —				
פת העש בב ג	— לא נסחר —				
פת תקש בב גג	— לא נסחר —				
פת העש בב גג1	— לא נסחר —				
פת העש בב ד	— לא נסחר —				
פת העש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1500	2520	+25	+1.7	+316
תידות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	20000	37.0	+750	+3.9	+139
כלל ליסינג 0.5ב	15457	189	+450	+3.0	+349
כלל ליסינג אג"ח1	12995	20.0			−20.0

ביטוח

איילון ביטוח 1שח	279	14000			−252
אררט 0.1	1460	363	−10	−.7	−225
אררט א 0.5	807	1817			+303
בטוח בטנה 0.1	529	638	−1	−.2	−139
בטוח בטנה 0.5	182.0	1312			−312
הדר 1שח	598	4041	−2	−.5	−1991
הדר 5שח	227	6447	−2	−.9	−7583
הדר אפ' סד' 2	192.0	25550	+1.5	+.8	+30792
הסנה ש	363	50372			+1201
הפניקס 0.1	645	4598	+25	+3.1	+11195
הפניקס 0.5	777 קו		+37	+5.0	+3517
המכבר-הראל 1.0	7100	20.0	+150	+2.2	+20.0
המכבר-הראל 5.0	3950	99.0	+60	+1.5	+70.0
מנורה 1.0	2228	235	+60	+2.8	+235
מנורה 5.0	1120	686			+3564
סהר פיתוח ג	5500	403			−279
סקוריטס 1שח	945	2941			+239
צור ש	342	6277	+5	+1.5	+7588
ציון החזקות 1.0	10100	41.0	−150	−1.5	−41.0
ציון החזקות 5.0	3058 תב	220	+278	+10.0	+297

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאבא 1.0	7160	75.0	−10	−.1	−787
אינטרנאבא 5.0	3460	1359	+100	+3.0	+1779
ב.א.ת עורא 1.0	1380	945	−45	−3.2	−611
כלל כתר 1שח	294	27402	+8	+2.8	+11515
כלל כתר אפ ד	196.0	55628			−4282
כלל כתר אג"ח 2	109.5	26554			−25447
קריסטל 1.0	845	540			−46.0
רפק 0.1	31310				
רפק 0.5	9000	5.0			−5.0
שופרסל א 2.0	8970	551			−470
שופרסל ב 10.0	7590	1966			−1280

שרותים

דלק ג 0.1שח	4030	4513			−277
הראל 1.0	— הפסקת מסחר —				

(המשך)

פרי-לו 1.0	883	2048			−524
לודנשטיין 1.0	454	5.0			−495
לודנשטיין 5.0	163.0	31674	+4.0	+2.5	+51241
ליפשיץ 1.0	1786	1339			−914
ליפשיץ 5.0	1002 תב	5682	+53	+5.6	+9413
נאות אביב 0.5	9150	462	+150	+1.7	+170
נכסי אחזים 1.0	961	2202			+6.0
סהר החזקות 1.0	16992				
סהר החזקות 5.0	13200	77.0	+350	+2.7	+57.0
סתיו 1.0	* 6565	16.0	+65	+1.0	+11.0
* ביצוע חלקי 89.00%					
סתיו 5.0	3500	17.0	+100	+2.9	+50.0
עמר וסולע 1.0	727 קו		+35	+5.1	+13177
עיד 5.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	3200	377	+50	+1.6	+274
קיסריה 0.5	1680	1769			−413
רובנבין 1שח במה	370	5289	−10	−2.6	−5970
רובנבין 5שח במה	189.0	7751	+3.0	+1.6	+11528
רובנבין אפ 2	880	800	−22	−2.4	−1118
רובנבין אגח א	107.0	32580			+74500
רסקו מבוכ	8150 תב	61.0	−670	−7.6	−87.0
רסקו רג	7001 תב	189	−499	−6.7	−205

חקלאות

מטעי הדר 0.1	* 3490	843	+34	+1.0	+63.0
* ביצוע חלקי 94.50%					
מטעי הדר 0.5	2578	819	+118	+4.8	+1052
מהדרין 1 ש"ח	10460 תב	796	+700	+7.2	+5192
נכסי הדרים 1.0	1700	6388	+65	+4.0	+8132
פריאור 5 ש"ח	4090 תב	1703	+370	+10.0	+5019
שבור 0.1 ש"ח	11458	425	+302	+2.7	+300

תעשייה

מזון וטבק

אסם 1.0	1390	165			+20.0
גולדפרוסט 1.0	3340	121			−113
גולדפרוסט 5.0	2099	344	+49	+2.4	+271
גולדפרוסט אפ 1	1350	69.0			−170
דובק מב ש	4860	844	+10	+.2	+570
דובק מב מ	4810	940	+10	+.2	+674
זגלכל 1.0	1224	3466			−1181
זגלכל 5.0	937	2900	−20	−2.1	−3077
פרי-הז 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הז 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	23100	86.0	+525	+2.3	+161
טמפו בירה 5.0	19400 תב	140	−1060	−5.2	−328
יצהר 1שח	1450	1190	+58	+3.6	+1721
יצהר א 5שח	790	1618	+16	+2.1	+2549
מן 1שח	976	1874	+46	+5.0	+3221
מן 5שח	474	3230	−9	−1.9	−2628
סנפרוסט 1.0	13800	122	+150	+1.1	+292
עלית 0.1	18999	398			−216
עסיס 5 ש"ח	355	2213	+1	+.3	+954
שלמה אנגל 1.0	2829	340			−129
שמן מבוכ ש	6149	524	−11	−.2	−265

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	730	10863			−2315
אופים 1.0	1590	971	+11	+.7	+1309
אופנת ברוך 1 שח	680	2171	−23	−3.3	−7913
אופנת ברוך 5 שח	430	10405	−10	−2.3	−12478
אופנת ברוך אפ'	405	16095	+7	+1.8	+32904
ארגמן רג ש	18550	160	−600	−3.2	−165
דלתא-גליל 1.0	3797	2758	−5	−.1	−2171
דלתא-גליל א 3.0	2800	2095	+40	+1.5	+1379
מטוויות מאזור 1.	1701	52.0	−89	−5.0	−52.0
מטוויות מאזור 5.	949	159			−233
ויטלגו 1.0	1739	2051	+80	+4.8	+1879
ויטלגו 5.0	1190 תב	2561	+102	+9.4	+5209
ורדינון 1.0	8620	342	+120	+1.4	+270
זיקית 1.0	* 2525	2361	+25	+1.0	+112
* ביצוע חלקי 98.40%					
זיקית 5.0	1790	2930	+59	+3.4	+2872
לחידה 0.1	3450	96.0			−4.0
לחידה 0.4	1870	4995	+30	+1.6	+5266
ליבנת 1.0	901	11399	+2	+.2	+6294
מיפ גליקו 1.0	560	853	−11	−1.9	−903
מקס 0.1	5560	166	+220	+4.1	+137
מקס 0.5	3059	719			+129
עית 1.0	24525	63.0	−10		−48.0
עית 5.0	12200	328			+96.0
עמק 1.0	1590	1764			−547
פולגת א 0.1	4450	1147			−852
פולגת ב 0.4	3214	2736			−95.0
פוליגון א 0.5	9650	235	+150	+5.6	+401
פירמה 1.0	4099	406	+79	+2.0	+289
ביגוד סבריינה	17900	618	+350	+2.0	+494
תעש רהיטים 1.0	2862	183			−64.0

מתכת ומוצריה

אוקטגון 5.0	3650	692	−50	−1.4	−350
אורדן 10.0	8437 תב	1428	+767	+10.0	+2709
אורדן 50.0	6700	74.0	+300	+4.7	+297
אלומית 1.0	7001	43.0			−24.0
אלומית 5.0	4710	190	−70	−1.5	−122
כבלים ש	25300	11.0			−2.0
התכוף 1.0	7220	90.0	+70	+1.0	+35.0
התכוף 5.0	4838	142	+80	+1.7	+98.0
התכוף אופציה	3900	393			−443
וידה 1.0	5555	121	+155	+2.9	+75.2
וידה 5.0	2200	565			−135
קפסאות פח 1.0	3690	3547	+135	+3.8	+3547
קפסאות פח 5.0	3750	460	+100	+2.7	+1214
מתכת סרום 1.0	3110	1652			−1925
כבלי ציון 1.0	2319	985	−1		−272
כבלי ציון 5.0	1341	3243	+1	+.1	+2302
כבלי ציון אפ 3	600	1117			−953
מורגן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מורגן אפ א	— הפסקת מסחר —				
מתכת קרטגי 1 שח	223	9426	−1	−.5	−3353
מתכת קרטגי 5 שח	134.0	34273	+3.0	+2.3	+41081
נחושתן 0.1	40000		−200	−.5	−2.0
נחושתן 0.5	13350	93.0	−350	−2.6	−310
פקר פלדה 1.0	15700	149	−300	−1.9	−174
קרגג 1.0	1051	185	−19	−1.8	−126
קרגג 5.0	590	1092	−13	−2.2	−409
קליל 1.0	8980	320	−120	−1.5	−425
קליל 5.0	5882	1151			+108
שלדות 5.0	6860	120	+20	+.3	+468
תעשיות לכיש 1.0	1220	1579	+22	+1.8	+1833
תעשיות לכיש 5.0	669	2148	+10	+1.5	+2195

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	475500	19.0	+6000	+1.3	+73.0
אלקו 0.1	* 7600	120	−100	−1.3	−190
* ביצוע חלקי 94.40%					
אלקו 0.25 ש	3920	750	+100	+2.6	+854
אלקו 0.25 ב	3990	80.0	+72	+1.8	+109
אלקטרה 0.1שח	2375 תב	1040	+150	+6.7	+1025
אלקטרה א 0.5שח	1300 תב	3689	+90	+7.4	+5040
אלקטרה אפ' 5	1090 תב	7423	+70	+6.9	+11940
אלקטרה אג"ח 3	116.0 תב	99895	+6.0	+5.5	+252137
אלרון 3.0	358000	14.0	+5000	+1.4	+30.0
ארית 0.02שח	34000	110			−88.0
כלל תעש אלקטרו	2630 תב	8381	+130	+5.2	+8479
ספקטרוניקס 1.0	2904 תב	5786	+264	+10.0	+8484
ספקטרוניקס 5.0	1960	2277	+50	+2.6	+5306
פיטקטנגר 1שח	628	6034	+30	+5.0	+10984
פיטקטנגר 5שח	451 תב	5714	+41	+10.0	+13102
ציקלון 1שח	* 2475	401	+225	+10.0	+617
* ביצוע חלקי 79.60%					
ציקלון 5שח	1040	2714			−1329
קבוסטין אורלד 1.	5100	49.0	+50	+1.0	+79.0
קבוסטין אורלד 5.	3849	40.0			+28.0
ת.א.ת. 1.0	4936	584	+1		+474
ת.א.ת. 5.0	2222	2295	+22	+1.0	+802
ת.א.ת. אפ 1	18850	28.0	+400	+2.2	+81.0
תדאור 1.0	9870	204	+370	+3.9	+195

(המשך)

הראל 5.0	— הפסקת מסחר —				
ספנות הספקה 0.1	16128	30.0			−14.0
ספנות הספ' 0.5א	6608	271			−132
קרור 0.1	* 1102	1203	−122	−10.0	−1677
* ביצוע חלקי 86.10%					
קרור 1.0	184.0	44302	−4.0	−2.1	−65172
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני ערובה 0.1	3050	668			−592
מחסני ערובה 0.5	1357	3426	−1	−.1	−2001
קנגמודים 0.1	3900 תב	516	−300	−7.1	−1061
קנגמודים 0.5	3080	904	−109	−3.4	−1647
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	1575	305	−1	−.1	−120
מלונות דן 5.0	1140	200	+20	+1.8	+110
חוף האלמוג 0.1	6204 תב	142	+564	+10.0	+215
כנס 1.0	2572	365	+123	+5.0	+552
מלונות ירדן 1.0	2738	36.0	−2	−.1	−7.0

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1שח	1651	646	+40	+2.5	+1012
דשה מיכון 1.0	8600 תב	472	−500	−5.5	−760
ת.י.ל.ן. 1.0	24350	5.0			+3.0
יעבא 1.0	12950 תב	314	+650	+5.3	+496
כלל מחשבים 1.0	13952	32.0	+2		+44.0
מ.ל.ל. 1.0	* 10050	69.0	+150	+1.5	+35.0
* ביצוע חלקי 94.60%					
מ.ל.ל. 5.0	3410	1124			−128
מחשב 1.0	730	872	−1	−.1	−489
מחשב אפ 1	570	125	−25	−4.2	−125
ניקוב 1שח	16000 תב	113	+1000	+6.7	+299
ניקוב 5שח	7910	92.0			−28.0
תים מחשבים 1.0	1000	4921			−3138

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	825	418	+5	+.6	+98.0
אורן מבנים 5.0	402	4695	+4	+1.0	+7248
אזורים 1שח	1001	12357	+4	+.4	+9607
אזורים אפ 1	659	8326			−2036
אזורים אגח 3	123.5	44545	+2.5	+2.1	+57065
אילון 1.0	— הפסקת מסחר —				
אל-רוב 1.0	1479	1552	+19	+1.3	+2347
אבנועים 1 ש"ח	3350	534			+3.0
אפריקה 0.1שח	47100	685	+900	+2.0	+658
אפריקה 1שח	40780	531	+900	+2.3	+388
אפריקה אפ 5	21700	138			−59.0
ארזים 1.0	2499	589	−63	−2.5	−569
אילרן 1שח	2700	570			−220
אילרן 5שח	1710 תב	1545	+90	+5.6	+3167
בן-יקר גת 1.0	5760	162			−13.0
ברנוביץ 1שח	3440	452	+110	+3.3	+898
ברנוביץ 5שח	2600 תב	882	+150	+6.1	+1851
רנקור 1.0	5300	503	+50	+1.0	+135
רדיקר 1.0	* 509	1895	+46	+9.9	+1570
* ביצוע חלקי 98.40%					
רדיקר 5.0	360 תב	856	−40	−10.0	−856
רדער 0.1	9400	109			−23.0
רדער 0.5	6730	562	+65	+1.0	+242
המסלול 1.0	* 1580	150	+80	+5.3	+716
* ביצוע חלקי 95.70%					
המסלול 5	1281	508	−7	−.5	−443
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
גבבים ובנין 1.0	4599	2968			−4905
גב-ים 0.1	5800	1605			−2046
גב-ים 0.5	4680	870	+200	+4.5	+1010
הכשרת הישוב 1.0	74850	270			−66.0
ישפרו 1שח	3400 תב	1821	+190	+5.9	+2182
ישראלום 1.0	* 1650	1094	+51	+5.2	+1054
* ביצוע חלקי 91.20%					
ישרס 10.0	18500	363			+45.0
כנף פיתוח 1.0	9700	86.0	+180	+1.9	+146
כלל נרלן 0.1	557	26817	+7	+1.3	+10999
לוכיד 1.0	5205	200			−12.0
לוכיד 5.0	1995	1976	+60	+3.1	+1645
מ.ת.ת. 1.0	413	16700	−19	−4.4	−25086
מ.ת.ת. אפ 2	264	6947	−16	−5.7	−4405
מ.ת.ת. אגח א	104.0	35147			−7560
מאגרי בניה 1.0	820	9413			−3166
מישנאל 5 ש"ח	401	7435	+18	+4.7	+20985
מרב 5.0	— הפסקת מסחר —				

מוצרי בניה

אי.ס.בלל בניין 1.0	1135	211			+118
אי.ס.בניין אפ א	572	5625			−2312
אי.ס.בניין אגח א	115.5	4535			+7505
אלקל 5.0	6190	258	+20	+3	+91.0
אקרשטיין 1שח	1016	2200	+6	+.6	+74.0
אקרשטיין 5שח	745	2270	+10	+1.4	+3684
אקרשטיין אפ א	* 410	3578	+21	+5.4	+18078
* ביצוע חלקי 98.50%					
אקרשטיין אג"ח 1	189.5	102241			−94859
בטון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-כון 1.0	1620	791			−637
בר-כון 5.0	685 תב	4695	−56	−7.6	−13924
טרומאסבסט 1.0	9100	196	+355	+4.0	+136
טרומאסבסט 5.0	4050 תב	1187	+366	+9.9	+1957
מ.ל.ם. 1.0	899	534			−120
מ.ל.ם. 5.0	590	173	+6	+1.0	+267
מודול השק בתעש	7623 תב	82.0	−557	−6.7	−591
פומאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
פומאיקה ולפמן 5	12610	4.0	+280	+2.3	+8.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	17720	135	+400	+2.3	+296
אליאנס ב 280.0	2550	369	+15	+.6	+497
גל תעשיות 1.0	13250	84.8	+250	+1.9	+149
גל תעשיות 5.0	9180	80.0			−75.0
דקסטר 1.0	3210 תב	222	+159	+5.2	+204
דשנים 0.1	5150	188	+71	+1.4	+88.0
דשנים 0.5	1543	2846			+1942
חיפה כימיקל 10.0	570	19718			+7105
טבע 0.01 ש"ח	11100	716	+260	+2.4	+1214
ליפסקי 1.0	2565	983	+25	+1.0	+623
ים המלח 0.1	4580	2948			−1227
פטרוכימיים 10.0	580	21202			−8235
מקסימה 1.0	7380	50.0			−36.0
מקסימה 5.0	3930	564			+10.0
נקה 1שח	2270	285			+76.0
סנו 1.0	20960	293	+160	+.8	+84.0
סנו 5.0	15770	316	+270	+1.7	+314
פריקלאס 1 ש"ח	530	17798			−12813
פריקלאס אפ 1	226	10471			−12771
קרם כימיקל 1.0	11570	139	+550	+5.0	+121
ת.נ.ל. 1.0	3915	185	465	+1.7	+108
ת.נ.ל. 5.0	3200	140	+100	+3.2	+155
תיא 5.0	12100	48.0			+35.0
פרוטארום 10.0	14885	63.0			−50.0
תרז א 5.0	9700 תב	245	−1000	−9.4	−400

עץ ומוצרי נייר ודפוס

כתר 1 ש"ח	247	84955	+7	+2.9	+46393
רשרון 1.0	7850	48.0			−10.0
רשרון 5.0	4575	12.0			−6.0
ת.מ.ז. 1.0	* 7629	60.0	−77	−1.0	−29.0
* ביצוע חלקי 72.90%					
יאה 1.0	5070	159			−97.0
לבידי אשקלון 1.	515	1720			−1256
לבידאשקלון אופ1	855	49.0			−49.0
מולט ב 0.5	49000	39.0			−34.0
מפעלי נייר 10.0	333900	67.0			−4.0
סטאנדה 1.0	4100	771			−381
רים 0.1	2683	192	+83	+3.2	+165
רים 0.4	1821 תב	1143	+166	+10.0	+6411
תעל ב 0.2	17630	463	+750	+4.4	+976

תעשיות שונות

אבדין 1.0	9290	179	+298	+3.2	+181
אבדין 5.0	4300	535		—	−28.0
תמישה יוד 1.0	11822	84.0	−100	−.9	−169
ה.ג.מולק 1שח	1979	237			−543
ה.ג.מולק 5שח	1306	768			+32.0

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	9500	563	+40	+.4	+180
כור בב 1.0	9204000	1.2	+91100	+1.0	+1.0
כלל תעשיות 1.0	1880	18963			−320
מאגרי טכנולוגיה	549	6818			−2595

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אגניק ש	7200	260	+168	+2.3	+39.0
אידיבי פתוח 2.0	6880	4904	+220	+3.3	+5699
אינקובה 1שח	111.5	127869			−7695
אלגב ש	14232	51.0	+405	+2.9	+61.0
אלגב ב	13998	14.0			−9.0
אלדן ש	4700	3139	+120	+2.6	+2588
אלדן ב	4840	512			−586
אמישר כב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אמיק 1.0	232	5814	−7	−2.9	−7759
אמיק 5.0	174.0	4648	−4.0	−2.3	−4935
בולות השקעות 1שח	1508	355	−73	−4.6	−329
חברה לישראל 1שח	14010	1320	−10	−.1	−1066
חברה לישראל 5שח	10700 תב	853	−700	−6.1	−958
חלמכון 0.1	126000	.4			−4
חלמכון 1.0 ש	26700	75.0	+500	+1.9	+31.0
אמפא א 0.5	19745 תב	173	+1795	+10.0	+312
פועלים השק ש	8180	1791	+350	+4.5	+2700
דיסקונט השק ש	4270	6146	+49	+1.2	+2931
כורזי השק ש	25000	105			−75.0
כור השק אגח 124	12100	10.0	+389	+3.3	+10.0
חירון 1.0	2951	144	+1		+125
חירון 5.0	1315	2020			−1238
ישום החזקות 1שח	244	10835	−4	−1.6	−4295
יצוא ש	11500	328	+400	+3.6	+503
ירדן א 0.1	3400	699			−219
כלל ישראל 10.0	1300 תב	19760	+118	+10.0	+47570
כלל ישראל 50.0	1134 תב	7027	+103	+10.0	+13846
לנדוקו 1שח	3880				−100
לנדוקו 5שח	1150	599	−50	−4.2	−932
כנור 1שח	675	1834			−529
כנור א 5שח	458	2718	+7	+1.6	+3802
כנור אפ ב	330	4220	−4	−1.2	−4782
כנור אג"ח 1	109.5	5008			−5000
עץ השק ב 0.1	3830	247	−20	−.5	−492
עץ השק ג 0.5	2090	261			−146
פז השק ש בניה	3359	4101			−2102
פמה א 0.1	13500 תב	145	+818	+6.5	+254
פמה 0.5	7700	517			−710
פריון ב 0.2שח	6428	833			−1107
צמח אמר נכס 1.	341	1460			−86.0
צמח אמר נכס 5.	309 תב	6408	+28	+10.0	+9543
קידן 1שח	1007	11481			+7674
קידן 5שח	950	12584			−10971

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	3635	412			−100
דלק חיפושים 5.0	2430	557	+30	+1.3	+473
דלק נפט אופ 2.	1555	608	+54	+3.6	+2140
פז חיפושי נפט	24400	90.0			+20.0
י.נ.א.ל. 5.0	4326	1561			−891
מ.נ.נ. 1.0	8040	295			−295
מ.נ.נ. 5.0	2432	980			+23.0
פראיל ב 0.03שח	8331	359	+101	+1.2	+40.0
נפטא ש	1970000	4.0	+	+5.4	+4.0

נסחרות במט"ח

בית מ	196.0 תב	838	−22.0	−10.1	−4000

שערי מטבע חוץ ביום 19.1.87 דולר: 1.6150 סל: 1.6794

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	−0.010	1.57	1.64	1.58	1.66	1.57	1.64	1.6050	1.6250	1.6050	1.6250	1.6050	1.6252	1.6150
1 מארק גרמני	+0.008	0.87	0.91	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8865	0.8975	0.8872	0.8983	0.8867	0.8978	0.8905
1 ליש"ט	+0.029	2.40	2.51	2.42	2.54	2.42	2.54	2.4613	2.4919	2.4645	2.4952	2.4644	2.4954	2.4747
1 פרנק צרפתי	+0.002	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2646	0.2679	0.2647	0.2680	0.2639	0.2673	0.2658
100 ין יפאניים	+0.012	1.04	1.09	1.05	1.10	1.04	1.10	1.0647	1.0779	1.0652	1.0784	1.0650	1.0784	1.0699
1 גולדן הולנדי	+0.007	0.77	0.80	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7856	0.7954	0.7854	0.7952	0.7848	0.7947	0.7896
1 פרנק שוויצרי	+0.013	1.03	1.08	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0569	1.0712	1.0561	1.0693	1.0593	1.0727	1.0635
1 כתר שוודי	+0.001	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2468	0.2499	0.2471	0.2502	0.2469	0.2500	0.2460
1 כתר נורבגי	+0.001	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2278	0.2307	0.2278	0.2306	0.2279	0.2307	0.2290
1 כתר דני	+0.002	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2337	0.2366	0.2339	0.2368	0.2339	0.2369	0.2349
1 מארק פיני	+0.003	0.35	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3534	0.3578	0.3533	0.3577	0.3530	0.3574	0.3554
1 דולר קנדי	−0.004	1.16	1.21	1.16	1.22	1.16	1.21	1.1815	1.1962	1.1812	1.1960	1.1804	1.1953	1.1885
1 דולר אוסטרלי	−0.006	0.98	1.08	1.01	1.08	1.02	1.09	1.0449	1.0579	1.0458	1.0568	1.0480	1.0612	1.0506
1 ראנד דרא"פ	+0.004	0.51	0.61	0.54	0.80	0.50	0.70	0.7889	0.7987	0.7891	0.7989	0.7928	0.8020	0.7940
10 פרנקים בלגיים	+0.002	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4205	0.4257	0.4267	0.4321	0.4266	0.4319	0.4287
10 שילינגים אוסטריים	+0.013	1.23	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2600	1.2757	1.2591	1.2748	1.2607	1.2766	1.2659
1000 לירות איטלקיות	+0.010	1.21	1.28	1.22	1.29	1.21	1.30	1.2439	1.2594	1.2413	1.2567	1.2451	1.2608	1.2500
1 "אקו" (ECU)	+0.016	—	—	—	—	—	—	1.8244	1.8471	1.8268	1.8496	—	—	1.8355
1 דינר ירדני	+0.061	4.48	4.76	4.37	4.66	4.34	4.59	—	—	—	—	—	—	4.6431
10 לירות לבנוניות	+0.012	—	—	0.16	0.17	0.15	0.21	—	—	—	—	—	—	0.1970
1 לירה מצרית	+0.043	0.84	0.89	0.78	0.83	0.80	0.86	—	—	—	—	—	—	0.8802

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	4876.92	4808.27
אבוקה	446.75	438.55
אגוד	—	—
אדיר	1496.01	1466.49
אדם	2362.01	2318.15
אופיר	1794.52	1759.95
אור	409.74	401.27
אורין	—	—
אורלי	241.68	240.05
אורן	—	—
אייל	3564.92	3495.52
איילת	4764.11	4658.74
אירים	4766.20	4742.42
איתן	670.06	656.51
אלון	—	—
אלבוב	656.37	643.59
ארז	622.72	610.85
אש	149.31	148.58
אשל	—	—
אתרוג	—	—
בדולח	2527.49	2283.53
ברוש	—	—
ברק	—	—
בריקת	819.16	803.16
גביש	1360.68	1334.25
גבע	977.29	962.89
גדרון	689.81	676.59
גיא	8873.93	8742.09
גיל	2906.04	2852.02
גלית	570.20	568.13
חומים	—	—
דוכיפת	655.31	642.62
דולב	—	—
דורון	1392.32	1365.84
דותן	257.91	255.23
דליה	486.36	477.67
דרור	395.27	388.29
דקל	—	—
הדס	365.45	362.25
הוד	475.21	466.56
זהבית	2765.71	2708.71
זהר	18742.69	18464.32
זיו	17290.71	17034.02
זמיר	941.41	925.60
חדות	156.91	133.92
חליפין	125.36	124.82
חלמיש	624.28	612.16
חן	128.60	128.09
טופז	1295.08	1263.66
טל	4768.98	4702.04
יובל	777.12	762.25
יהלום	2186.72	2145.01
יסודות	397.51	393.88
יערה	637.73	623.94
כוכב	1087.35	1066.68
כטל	126.82	124.34
כלנית	538.96	529.54
כספית	689.34	682.55
כרמל	137.38	134.63
כתר	1057.21	1036.98
להב	4183.45	4104.34
למשקיע	109960.3	107919.67
לפיד	568.55	561.43
לקס	1668.25	1654.41
לשם	960.87	952.77
מבחר	1157.32	1134.99
מבכות	3339.75	3309.39
מגד	215.27	212.08
מגוון	3188.27	3158.01
מגל	717.98	704.93
מור	1710.55	1686.68
מורן	855.19	847.33
מכה	26675.59	26227.66
מיטב	861.14	844.43
מעוף	3947.55	3871.04
מעיין	729.05	715.26
מקשה	981.34	962.89
מרגלית	1281.44	1256.58
מרווח	107.25	106.85
מרום	1138.23	1111.16
נגה	25277.87	24902.60
נטיף	888.35	871.72
נטע	480.87	470.62
נילי	5826.98	5742.23
סביון	555.55	545.16
סגולה	129.36	126.83
סלע	960.62	942.33
סנונית	679.41	666.21
סער	754.61	740.35
ספיר	527.67	525.05
עדיף	825.93	816.70
עדית	2272.62	2229.72
עידן	6919.51	6817.81
עכבר	1182.75	1157.23
ענת	2317.30	2296.25
עשרוני	625.69	617.55
ערמון	—	—
פוא	1486.37	1457.65
צבר	534.02	524.45
צופית	629.67	621.95
צוק	115.74	113.29
צמיד	967.72	947.58
צמיחה	7681.37	7570.79
צמרת	1664.83	1642.22
קלע	2069.98	2059.64
רבבות	16921.90	16761.75
רימון	—	—
רקפת	652.43	648.90
רשף	709.87	694.95
שבלים	753.44	744.27
שהם	892.42	871.75
שירה	389.67	387.14
שמיר	351.73	344.90
שרב	813.63	802.42
שסק	—	—
שקד	—	—
תאנה	—	—
תדהר	—	—
תירוש	482.47	476.67
תמר	—	—
תפוח	—	—
תרשיש	1412.91	1385.84
תשרי	452.45	445.94

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	712002.0	
ש4002	602550.0	
ש4003	621506.0	
ש4004	ק600469.0	+17489
4.25% מלווה פרינה (שחר)		
ק-331 תשואה 1.51%		
4101	351.7	−3.5
ק-332 תשואה 1.97%		
4102	140.9	
4103	155.5	
4104	131.3	
4301	131.3	
ק-333 תשואה 2.33%		
4302	123.6	
4303	122.9	+.1
4304	121.0	
ק-335 תשואה 2.35%		
4305	111.3	−.2
7%		
ק-338 תשואה 3.17%		
4105	105.2	−.8
4106	102.5	−.8
4107	99.4	−.8
4108	97.6	−.91
ק-351 תשואה 3.15%		
4201	118.2	
4202	119.4	+.1
4203	117.2	+.1
4204	113.1	
4205	111.0	
ק-352 תשואה 3.20%		
4206	108.7	+.1
4207	108.4	+.1
4208	107.8	+.2
4209	104.7	+.1
4210	102.0	+.2
4211	98.9	+.1
ק-353 תשואה 3.21%		
4212	97.1	−.1
3% מלווה פרינה (גליל)		
2016 א תשואה −0.20%		
ש3601	* 40707.0	+1115.0
ק-201ב תשואה 1.16%		
ש3602	35827.0	+856.0
ק-201ב תשואה 1.90%		
ש3603	32525.0	+19.0
2025 א תשואה 1.06%		
3604	ק 30104.0	+899.0
ק-202ב תשואה 1.88%		
ש3605	26786.0	+15.0
ק-1202 תשואה 1.57%		
ש3606	25467.0	+14.0
ק-203ב תשואה 1.08%		
ש3607	24206.0	+324.0
ק-203ב תשואה 1.82%		
ש3608	22177.0	+181.0
ק-203ב תשואה 1.91%		
ש3609	21510.0	−4.0
ק-204א תשואה 1.53%		
ש3610	19702.0	−545.0
ק-204ב תשואה 0.68%		
ש3611	19714.0	+154.0
ק-204ב תשואה 1.80%		
ש3612	18304.0	−370.0
ק-205א תשואה 1.70%		
ש3613	ת 17305.0	−507.0
ק-205 תשואה 1.53%		
ש3614	16743.0	−472.0
ש3615	15471.0	−445.0
ש3616	14174.0	−416.0
ק-206 תשואה 0.66%		
ש3617	13919.0	+7.0
ש3618	13229.0	+7.0
ש3619	12192.0	+6.0
ק-207 תשואה 1.15%		
ש3620	11273.0	+6.0
ש3621	10922.0	+7.0
ש3622	9860.0	+5.0
ק-208 תשואה 0.91%		
ש3623	9379.0	+5.0
ש3624	8844.0	+5.0
ק-209 תשואה 1.56%		
ש3625	7828.0	+123.0
ש3626	7247.0	+115.0
ש3627	6727.0	+109.0
ק-210 תשואה 1.54%		
ש3628	6205.0	−175.0
ש3629	5819.0	−167.0
ש3630	5506.0	−161.0
ק-211 תשואה 1.51%		
ש3631	5072.0	+3.0
ש3632	4781.0	+3.0
ש3633	4606.0	+2.0
ק-212 תשואה 0.88%		
3634	4212.0	+51.0
ש3635	3988.0	+48.0
ש3636	3847.0	+48.0
ק-213 תשואה 1.40%		
ש3637	3507.0	−61.0
ש3638	3269.0	−58.0
ש3639	2995.0	−55.0
ק-214 תשואה 1.22%		
ש3640	2498.0	−14.0
ש3641	2168.0	−12.0
ק-215 תשואה 1.54%		
3642	1981.0	−3.0
ש3643	1651.0	−2.0
ק-216 תשואה 1.42%		
3644	1485.0	−48.0
3645	1366.0	−44.0
4.35% מלווה פרינה (גליל)		
ק-231 תשואה 2.91%		
3701	* 1091.0	−45.0
ק-232 תשואה 2.73%		
3702	846.1	−49.4
ק-233 תשואה 2.34%		
3703	769.8	+.5
3704	668.8	+.4
ק-251 תשואה 3.25%		
3751	328.1	−.5
ק-252 תשואה 3.55%		
3752	129.5	−7.2
3753	124.4	−7.0
ק-253 תשואה 3.42%		
3901	121.6	+1.0
3902	115.8	+.9
3903	115.0	+.9
3904	113.2	+1.0
ק-254 תשואה 3.47%		
3754	113.8	+.2
3755	112.9	+.4
3756	109.0	+.3
3757	106.9	+.3
ק-255 תשואה 3.58%		
3758	104.8	+.5
3759	103.7	+.5
3760	102.3	+.5
3761	100.0	+.4
3762	97.4	+.4
3763	94.4	+.4
ק-256 תשואה 3.65%		
3764	92.4	−.1
ק-271 תשואה 3.21%		
3791	97.8	+.1
3792	96.0	+2.5
ק-291 תשואה 3.38%		
3826	116.9	+.2
3827	114.8	+.3
3828	110.8	+.2
3829	108.7	+.2
ק-292 תשואה 3.48%		
3830	106.0	+.2
3831	105.7	+.2
3832	104.2	+.2
3833	102.0	+.2
3834	99.3	+.2
ק-311 תשואה 3.52%		
3861	99.7	−1.6
4%-6%-7% מלווה פרונה ומניות		

הסידרה	השער	השינוי בנקי
(80% הצמדה)		
ש3203	— הפסקת מסחר —	
ש3204	212000.0	
ש3205	213210.0	
ש3206	210500.0	
ש3210	216000.0	+2000.0
ש3211	219994.0	+6408.0
ש3212	198365.0	−6135.0
ש3213	197760.0	
ש3214	ק197185.0	+5745.0
6%		
ש3501	185000.0	+3000.0
ש3502	180508.0	−1818.0
ש3503	181416.0	
ש3504	ק157590.0	+4590.0
ש3505	159135.0	+4635.0
7%		
ש3521	161427.0	+1600.0
ש3522	154170.0	
ש3523	142001.0	
ש3524	143800.0	+5800.0
ש3525	140080.0	
ש3526	137580.0	+1000.0
ש3527	133350.0	
ש3528	128000.0	
ש3529	133500.0	+1763.0
ש3530	127900.0	−1244.0
ש3531	129529.0	
ש3532	123832.0	
ש3533	123855.0	
ש3534	117565.0	
ש3535	117246.0	
ש3536	116078.0	
ש3537	116951.0	
ש3538	110144.0	
ש3539	109683.0	
ש3540	109186.0	
ש3541	105425.0	
ש3542	105443.0	
ש3543	101100.0	+790.0
ש3544	102603.0	
ק-701 תשואה 0.77%		
ש3545	98638.0	−732.0
ש3549	97282.0	−721.0
ש3552	89461.0	−693.0
ש3554	89454.0	−722.0
ש3555	89454.0	−722.0
ש3546	104132.0	+56.0
ש3547	103905.0	+56.0
ש3548	103791.0	+55.0
ש3550	98569.0	+55.0
ש3551	98193.0	+48.0
ק-703 תשואה 0.86%		
ש3553	88797.0	+863.0
ק-704 תשואה 0.42%		
ש3556	85808.0	+143.0
ש3558	85956.0	+47.0
ש3559	82932.0	+45.0
ש3560	78650.0	+43.0
ק-705 תשואה 0.86%		
ש3557	85786.0	+271.0
ש3572	78280.0	+264.0
ק-706 תשואה 0.30%		
ש3561	78655.0	+299.0
ש3571	78441.0	+300.0
ק-707 תשואה 0.44%		
ש3573	78628.0	+809.0
ש3574	72509.0	+748.0
ש3577	72602.0	+770.0
ש3578	67079.0	+734.0
ק-708 תשואה 0.37%		
ש3575	72593.0	+144.0
ש3576	72195.0	+144.0
ש3579	66793.0	+137.0
ק-709 תשואה 0.40%		
ש3580	62255.0	+905.0
ש3581	56746.0	+851.0
ש3582	52447.0	+810.0
ק-710 תשואה 0.40%		
ש3583	48832.0	+246.0
ש3584	46567.0	+241.0
ש3585	46054.0	+235.0
ק-711 תשואה 0.76%		
ש3586	41540.0	+22.0
ש3588	41361.0	+23.0
ש3589	37764.0	+21.0
ק-712 תשואה 0.48%		
ש3587	41873.0	+186.0
ש3591	38238.0	+174.0
ש3592	38196.0	+174.0
ש3593	38133.0	+174.0
ק-713 תשואה 0.50%		
ש3590	37916.0	−305.0
ש3595	36287.0	−300.0
ק-714 תשואה 0.60%		
ש3594	36254.0	+20.0
ש3596	34717.0	+19.0
ש3597	34602.0	+19.0
5% מלווה פיתוח הפריגה (גבירה בעולה מבחרים)		
ש2001	148400.0	
ש2002	147000.0	
ש2003	145500.0	
ש2004	142500.0	
ש2005	135000.0	
ש2006	154800.0	
ש2007	131600.0	
ש2008	130000.0	
ש2009	131800.0	
ש2010	134312.0	
ש2011	128500.0	
ש2012	127000.0	
ש2013	127700.0	
ש2014	125000.0	
ש2015	124000.0	
ש2016	125600.0	
ש2017	127100.0	+1082.0
ש2018	125566.0	
ש2019	123491.0	
ש2020	120700.0	−1115.0
ש2021	119730.0	
ש2022	112659.0	
ש2023	113252.0	
ש2024	109508.0	+2034.0
ש2025	109782.0	
ש2026	107238.0	
ש2027	103844.0	
ש2028	102787.0	
ש2029	* 99120.0	+1480.0
ש2030	ק103835.0	+3024.0
ש2031	99599.0	+2895.0
ק-101 תשואה −1.86%		
ש2032	ת102414.0	+5800.0
ש2034	ת 99963.0	+5713.0
ק-102 תשואה 0.60%		
ש2033	94242.0	−1602.0
ש2035	86678.0	−1537.0
ק-103 תשואה 0.60%		
ש2036	87356.0	−1678.0
ש2038	83344.0	−1665.0
ש2040	80408.0	−1671.0
ק-104 תשואה −0.65%		
ש2037	ק 85282.0	+3632.0
ש2039	ק 82424.0	+3438.0
ק-105 תשואה 0.80%		
ש2041	75268.0	+42.0
ש2052	69402.0	+38.0
ק-106 תשואה 0.50%		
2051	76393.0	−473.0
ק-107 תשואה −0.15%		
ש2053	71605.0	−2017.0
ש2055	66312.0	−1934.0
ק-108 תשואה 0.20%		
ש2054	65161.0	+1636.0
ש2056	60425.0	+1565.0
ק-109 תשואה −0.80%		
ש2057	* 62583.0	+1350.0
ש2059	* 57072.0	−1270.0
ק-110 תשואה −1.70%		
ש2058	* 58004.0	+2500.0

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ש2060	* 53706.0	+2585.0
ק-111 תשואה 0.50%		
ש2061	39841.0	+21.0
ש2062	36422.0	+20.0
ש2063	34780.0	+19.0
גלים		
ב 18	102.0	+.5
ב 19	99.0	−1.5
ב 20	102.0	+1.0
ב 21	101.1	+2.0
ב 22	— הפסקת מסחר —	
ב 23	87.7	−.5
ש24	85.0	−.1
ש25	87.7	
ש26	87.3	18/01/87
ש27	92.8	+2.8
ש28	87.2	−.9
ש29	83.1	+2.1
ש30	95.0	
ש31	92.5	−1.0
תית 15	89.5	11/12/86
32	88.3	+.3
33	90.1	18/01/87
מימון 12	89.0	−1.9
2	89.6	05/01/87
מר"ב 34	101.0	+2.0
מר"ב 35	105.0	
מר"ש 36	110.2	18/01/87
אגרות חוב בסחר מוגבלות בכסם		
אמפל ב	98.0	11/12/86
ישראל 11	98.4	11/12/86
ישראל 12	98.4	11/12/86
ישראל 13	96.3	11/12/86
ישראל 14	95.8	28/12/86
מב"ב 24 ש	86.1	28/12/86
מב"ב 25 ש	88.0	11/12/86
מב"ב 26 ש	88.0	11/12/86
מב"ב 28 ש	88.8	12/01/87
מב"ב 30 ש	83.8	−2.6
ה מימון 1	85.0	−1.0
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סד' 2501	165.7	
סד' 2502	162.1	
סד' 2503	156.9	
סד' 2504	156.9	
סד' 2505	150.3	−.1
סד' 2506	144.9	
סד' 2507	139.2	
ק-604 תשואה 13.26%		
סד' 2508	102.7	−6.3
ישראלי צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 12.00%		
7001	230.2	−1.6
7002	223.4	−1.6
ק-902 תשואה 11.88%		
7003	213.6	−3.6
7004	196.2	−3.5
ק-903 תשואה 11.90%		
7005	198.2	−5.6
ק-904 תשואה 11.90%		
7006	179.0	−2.0
ק-905 תשואה 11.15%		
7007	160.9	+.6
7008	161.2	+.5
ק-906 תשואה 11.05%		
7009	156.4	+.6
ק-907 תשואה 11.92%		
7010	144.6	−3.5
ק-908 תשואה 12.08%		
7011	136.1	−1.9
7012	131.1	−1.8
ק-909 תשואה 12.00%		
7013	123.7	−7.5
ק-910 תשואה 11.91%		
7014	107.7	−1.2
ק-911 תשואה 12.10%		
7015	91.7	−1.1
7016	90.6	−1.1
7017	89.5	−1.1
7018	89.2	−1.2
7019	89.6	−1.1
7020	89.4	−1.1
7021	88.5	−1.1
7022	88.2	−1.1
ק-951 תשואה 11.09%		
7201	ב 86.1	−3.0
7202	ב 89.4	−3.0
7203	ב 89.0	−3.1
7204	ב 89.4	−3.1
7205	ב 89.5	−3.1
ישראלי צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.79%		
ש6101	12680.0	−74.0
ק-802 תשואה 4.75%		
ש6102	7293.0	+45.0
ק-803 תשואה 5.00%		
ש6103	6458.0	−32.0
ק-804 תשואה 5.25%		
ש6104	5869.0	−6.0
ש6105	5556.0	−5.0
ק-805 תשואה 5.05%		
ש6106	5440.0	−5.0
ש6107	5238.0	−4.0
ק-806 תשואה 5.42%		
ש6108	3670.0	−2.0
ש6109	3477.0	−1.0
ש6110	3414.0	−1.0
ק-807 תשואה 5.65%		
ש6111	2814.0	−17.0
ש6112	2726.0	−16.0
ק-808 תשואה 5.61%		
ש6113	1848.0	−11.0
ק-821 תשואה 5.83%		
ש6151	739.1	+5.2
ש6152	707.6	+3.1
ק-822 תשואה 5.98%		
ש6153	611.6	−3.6
ש6154	600.2	−3.5
ק-823 תשואה 5.60%		
ש6155	393.4	−5.1
ק-824 תשואה 6.00%		
ש6156	312.2	−6.6
ק-825 תשואה 6.80%		
ש6157	231.8	−1.5
ש6158	219.3	−1.2
ק-826 תשואה 5.90%		
6159	186.2	+.2
ק-827 תשואה 6.00%		
6160	173.4	−1.0
6161	167.4	−.5
ק-828 תשואה 6.00%		
6162	152.0	−2.6
ק-829 תשואה 6.00%		
6163	141.1	−1.9
6164	135.6	−1.8
ק-830 תשואה 5.90%		
6165	127.6	−1.5
ק-831 תשואה 6.00%		
6166	120.4	−2.6
6167	117.7	−2.4
6168	115.9	−2.3
ק-832 תשואה 5.89%		
סד' 6169	110.1	+.6
ק-833 תשואה 6.00%		
6170	102.3	−3.2
ק-834 תשואה 6.07%		
6171	72.4	−4.6
6172	71.2	−4.6
ק-851 תשואה 6.05%		
6801	81.8	−1.2
אג"ח 86	1022.0	−3.0
אלקו 85	185.5	
אלרון א 85	1080.0	
אלטבה 83	— הפסקת מסחר —	
מרישום 85	674.0	−10.0
תדיראן 84	113.5	
תדיראן 86	430.0	−1.0

עודכנו מדרגות מס־רכישה

מאת אמנון אטד

משרד האוצר עידכן את מדרגות מס הרכישה לדירות מגורים ומשקים חקלאיים ב־7.5%. העידכון הוא אוטומטי ומתבצע פעם בשלושה חודשים. תוקפן של המדרגות החדשות הוא מ־16.1.87.

המדרגות החדשות הן:

לדירות מגורים:
עד 35,940 שקלים – 0.5%
עד 89,065 שקלים – 3.5%
מעל 89,065 שקלים – 4.5%

למשקים חקלאיים:
עד 27,495 שקלים – 0.5%
מעל 27,495 שקלים – 5%

מחישובי האוצר מתברר כי מי שרוכש עכשיו דירה בשווי 100 אלף שקלים ישלם לאחר העידכון מס רכישה הנמוך ב־156 שקלים.

בנק ישראל אישר לבנקים להגדיל סכומי המשכנתאות החופשיות

מאת אמנון אטד

המפקחת על הבנקים, גליה מאור איפשרה לבנקים למשכנתאות להגדיל את סכומי המשכנתאות המשלימות שהם נותנים לרוכשי הדירות. סכום ההלוואה המירבי בכל הארץ יהיה מעכשיו 33,000 שקלים במקום 22,500 שקלים, זאת בתנאי שסכום ההלוואה המשלימה לא יעלה על 40% מערך הדירה. בחוזר לבנקים למשכנתאות מזהירה המפקחת מההשפעה שתהיה להגדלת המשכנתאות על הבנקים וקוראת להם לבחון את פיזור תיק האשראי שלהם ואת הסיכון הגלום בו.

"דלק" רכשה עסקי "רס־קור" והקימה חברה למיזוג אוויר לרכב

מאת סופרת "דבר"

חב' "דלק" רכשה את עסקי רס־קור והקימה חברה חדשה למיזוג אויר לרכב: "רס־קור דלק – מיזוג אויר בע"מ". העיסקה תכנס לתוקף החל מה־1 לפברואר 1987.

היקף העיסקה הינו כחצי מיליון דולר. החברה צופה שכבר בשנה הנוכחית יגיע היקף הפעילות שלה לסך של כ־3 מיליון דולר.

כמנכ"ל החברה יתמנה מר ניסן מסלוק שהוא הבעלים הנוכחי של רס־קור. החברה תעתיק את מקום מושבה למבנה חדש ההולך ומוקם ליד קיבוץ אילון בירושלים.

"דלק" הרחיבה בשנים האחרונות את פעילותה בענף הרכב. החברה רכשה שליטה בחב' יבוא המכוניות "סע"ס" המיבאת ארצה את מכוניות חב' סיאט הספרדית: איביזה, מלגה והמכונית החדשה שהוצגה לאחרונה מרבלה. כן שותפה חברת "דלק" בחב' "שגריר", חברה לגרירת מכוניות ושירותי דרך ובחברת "אופק", נציגת יורופקאר להשכרת רכב בישראל.

מודה ועוזב – ירוחם

טעות מחשב בבטוח הלאומי גרמה להטלת קנסות על עצמאים שהגדילו ביוזמתם את הכנסתם לצורך דמי בטוח

העצמאים דורשים לעדכן מס מקביל מוכר כהוצאה ב־86 ל־3750 ש"ח

מאת סופרת "דבר"

עקב טעות של אי הבנת המחשב הטיל הבטוח הלאומי קנסות של פיגור בתשלום על עצמאים רבים שהגדילו בסוף שנת 86 ביוזמתם, את מקדמותיהם לבטוח הלאומי לקראת סוף שנת המס ע"פי הכנסתם בפועל בשנת 86 לעומת ההכנסה המשוערת שעל פיה חוייבו בדמי ביטוח בשנה שעברה.

הגדלת ההכנסה המקסימלית נועדה לשם הכרתן כהוצאה לשנת המס 86 בהסדר שסוכם עם ראשי הבטוח הלאומי שהוציאו תקנה מיוחדת המבטלת את הקנסות ואת הריבית הצמודה במקרים של פיגור בתשלום.

בעקבות פניית לה"ב, גילה המוסד לביטוח לאומי את התקלה שגרמה להטלת הקנסות על העצמאים ושלח לכל אותם מבוטחים עצמאים הודעות זיכוי המבטלות את הקנס.

יו"ר ועדת המיסוי של לה"ב, רו"ח יעקב וקר פנה לשר האוצר, לנציב מס הכנסה ולמשה גביש סגן נציב מס הכנסה להורות על עדכון גובה המס המקביל המוכר כהוצאה לשנת 86 ולהעמידו על 3,750 ש"ח במקום 1,300 ש"ח. רו"ח וקר אומר בפנייתו כי עידכון זה מתחייב על מנת שכל התשלום של מס מקביל בשנת 86 בכלל הפרשי שומות לשנת 84 ו־85 והפרשי הצמדה של שנת 86 של עדכון מקדמות – יוכרו כולם כהוצאה כפי שנקבע בתקנון 96 וכפי שנהוג לגבי דמי הביטוח הלאומי עצמם.

כזכור 75% מדמי הבטוח מוכרים כהוצאה כחלק של המעסיק בדמי הבטוח.

כ.א.ל. משפרת תנאי "ויזה עדיף" ללקוחות בל"ל ודיסקונט

חברת כ.א.ל, מנפיקת כרטיסי אשראי "ויזה" עבור קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט, המפעילה את תוכנית האשראי "ויזה עדיף", הודיעה על הקטנת סכום ההחזר החודשי במסגרת תוכנית זו.

מעתה ישלמו לקוחות "ויזה" שיבצעו קניות ב"ויזה עדיף" רק 7.5% מסכום הקניות המצטבר מדי חודש במקום 10% עד כה. כמו כן הופחת גובה ההחזר המינימלי ל־50 ש"ח בחודש במקום 100 ש"ח. השינוי יגדיל את מספר התשלומים שבהם ניתן לבצע קנייה ל־60 אלף לקוחות "ויזה עדיף".

אושר תקציב ויצ"ו ל־1987; 71 מיליון ש"ח

מליאת ההנהלה של ויצ"ו בהשתתפות נשיאות הפדרציות של ויצ"ו מכל העולם אישרה את התקציב השנתי הכולל של ויצ"ו העולמית לשנת 1987. התקציב, בהיקף של 71 מיליון ש"ח, הוגש למליאה על־ידי יהודית מושביץ, גזברית הכבוד של ויצ"ו.

בענף היהלומים צופים גידול בעודף היצוא בשנת 1987

בשנים האחרונות, מאז התאוששות מהמשבר בענף, גדל המלאי בענף בכ־400 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

אם יצליח ענף היהלומים לשמור על רמת הייצור והיצוא של 1986 גם בשנת 1987, צפוי עודף יבוא היהלומים על יבוא יהלומי גלם לגדול ולהתקרב לממוצע הרב שנתי. בשנים האחרונות, מאז תחילת הצמיחה שלאחר המשבר בענף היהלומים, גדל המלאי בענף זה בכ־400 מיליון דולר.

לתקופת הצמיחה מתלווה תופעה של גידול חוזר במלאי, תופעה הגורמת לכך שההפרש בין היצוא ליבוא יורד מתחת לערך המוסף הענפי, וההשלמה צריכה אם כן לבוא דרך הגידול במלאי.

מבדיקת נושא הגידול במלאי עולה כי בשנת 1984 היה ההפרש בין היצוא ליבוא – 155 מיליון דולר המהווים כ־17.7% מכלל היצוא, אולם הגידול במלאי באותה שנה, הגיע לכ־100 מיליון דולר (לפי מקדם ניצול גלם של 45%) והתרומה הכוללת היתה של 255 מיליון דולר המהווים כ־29% מכלל היצוא.

בין השנים 1985 ו־1986 היה הגידול במלאי ב־85 כ־190 מיליון דולר והתרומה הכוללת הסתכמה בכ־300 מיליון דולר שהם כ־21% מכלל היצוא. בשנים האחרונות, מאז תחילת הצמיחה שלאחר המשבר, גדל המלאי בענף בכ־400 מיליון דולר. בענף היהלומים אומרים כי הסיבות העיקריות לגידול במלאי הן הציפיה מהמשבר במלאי לייצור נמוך ביותר; גידול בהיקף הענף מכ־7,000 לכ־11,500 עובדים ישירים; כניסת מספר רב של יצרנים חדשים לענף; פיצול מפעלים גדולים מאוד למספר רב של מפעלים קטנים; עיבוד חומר גלם יקר יותר – ממוצע של כ־133 דולר לקרט גלם ב־1982 לכ־196 דולר לקרט גלם בסוף 1986; הצורך להגיע למלאי בתהליך של כ־500 מיליון דולר מרמת המלאי הנמוכה בעת המשבר; ציפיות לעליית מחירי הגלם.

מינויים במשק

בליזובסקי – מנכ"ל משרד התעשייה
שני דירקטורים חדשים בחברת חשמל

ברוך אלשייך נבחר ליו"ר רסקו

★ ברוך אלשייך נבחר כיו"ר מועצת המנהלים של רסקו בנוסף לתפקידו כמנכ"ל החברה. הבחירה היתה פה אחד ע"י ארבעת השותפים ברסקו – מוטי תגר מחברות "אפריל מריה", איבי באמן, יעקב מרידור ומולה ברנר.

★ עמרי מרון נבחר ליו"ר איגוד מפיקי הסרטים והטלוויזיה שבהתאחדות התעשיינים בישראל. ויחליף בתפקיד זה את ארנון צוקרמן, דיקן הפקולטה לאמנויות יפות באוניברסיטת ת"א. לאיגוד מפיקי הסרטים נבחרה הנהלה חדשה כדלקמן:

נימן בלקינד מהטלמדיה, חיים מנור מסרטי מנור, עמרי מרון מאפריל מריה, יאיר פרדלסקי מסרטי רול, ארנון צוקרמן מהפקולטה לאמנויות יפות באונ' בת"א, יצחק קול מ.ג.ג", ושמואל שילה מאולפני הבירה.

רגב – מנכ"ל בן שלום לתנובה

★ חיים רגב לשעבר סמנכ"ל שיווק בכל בו – שלום, נכנס לתפקיד חדש ב"תנובה". אחראי לנושא פיתוח מחלקת טקסטיל והנעלה ברשת השיווק.

★ שלמה מכבי לשעבר המנהל האדמיניסטרטיבי של ביה"ח "אסף־הרופא" התמנה לתפקיד סמנכ"ל למינהל במשרד הבריאות, ויחליף את משה פרידנסל, ששב לביה"ח "הוסטלד".

★ יורם בליזובסקי מונה למנכ"ל משרד התעשייה. עד כה מילא בליזובסקי תפקיד המנכ"ל בפועל.

שני עוזרי השר אריאל שרון זכו בקידום: עודד שמיר מונה כמנהל מרכז ההשקעות וישראל בן מנה למשנה למנכ"ל המשרד.

★ לדירקטוריון חברת החשמל התמנו לאחרונה שני נציגי ציבור חדשים ד"ר אורנה קופמן ומשה בהן. כן חודש לשלוש שנים נוספות מינוי של אברהם בלדהודי, המכהן כחבר הדירקטוריון מזה 6 שנים, כנציג ציבור (התאחדות התעשיינים).

★ מרדכי רוזמים שהיה שומר ראשה של ראש הממשלה גולדה מאיר בתקופת מסע אל־על בצירוף במבצע "סבנה" יציע את שירותיו למיגור העסקי, במסגרת אברת יציע את "אפוד־מגן אבטחה" שתתמחה באספקת "חבילות בטחון" ובייעוץ לתעשייה, עסקים, אישים, בספים, ארועים ואבטחות המגזר החקלאי. עוד בתכניתו להכשיר אנשי אבטחה.

★ שמואל פיים לשעבר יו"ר ארגון בתי תוכנה, פרש מניהול "רגש". חברת תוכנה ומחשבים בע"מ. חברה אותה הקים וניהל משך 12 שנה וימשיך לפעול כנציג הבעלים ויועץ מיוחד לחברות רגש וכן יפעל כיועץ מיחשוב עצמאי.

"כור" גייסה 250 מיליון דולר ב־86

מאת סופרת דבר

כור תעשיות גייסה בשנת 1986 252 מיליון דולר במניות, אג"ח וניירות מסחריים בארה"ב ובישראל כדלקמן:

המנפיק	צורת הגיוס	מיליוני דולר
כור תעשיות	שטרי התחייבות בארה"ב	105
כור הנפקות	אגרות חוב	57.5
סולכור	ניירות מסחריים ארה"ב	35.8
כרמל פלאנט	מניות־ארה"ב	4.5
גולדפרוסט	זכויות	1.0
תדיראן	אגרות	38.3
אל־אופ	אג"ח־המר	11.0
		252.3

מרבית הסכום, 210 מיליון דולר, גוייס ע"י אג"ח 5.5 מיליון דולר גוייסו במניות ובהנפקת זכויות ו־35 מיליון דולר הינם במסגרת ניירות מסחריים, במקום מימון דוקומנטים.

בשבועות הקרובים תגייס כור 30 מיליון דולר נוספים באמצעות אגרות חוב בבורסה בת"א שכבר קבלה להם אישור.

הממונה על ההגבלים העיסקיים אישר לכימיכלל ולגדות מיכליות הסדר כובל

מאת יואב יצחק

משרד המסחר והתעשיה אישר הסדר כובל בענף הכימיקלים, לחברות גדות מסופים לכימיקלים, גדות מיכליות ומאגרים לכימיקלים, ולחברת כימיכלל – שבבעלות כלל סחר.

ההסדר הכובל אמור למנוע תחרות בין החברות, בכל הקשור לקביעת מחירים. ההגבל העיסקי שנרשם במשרד התעשיה לחברות אלה, קובע למעשה כי החברות (כקבוצה) פועלות כחברות מונופוליסטיות במשק. לפיכך, יהיו השירותים שמספקות החברות נתונים לפיקוח על המחירים.

ההסדר הכובל נתבקש, לאחר עיסקה שביצעה כלל סחר, במסגרתה רכשה מניות בחברת גדות מסופים לכימיקלים. במסגרת אותה עיסקה, שנחתמה ב־3 באוגוסט 1986, הוסכם בין הצדדים כי גדות לא תתחרה עם כימיכלל, ולא תספק שירותי הובלה יבשתית במחירים נמוכים יותר מאלה של כימיכלל. הסתכם זה הפך חברות אלה למעשה למונופול. כאן נדרשה כאמור התערבותו של הממונה על ההגבלים במשרד התעשיה והמסחר, זאב גלמור. ההגבל העיסקי נועד להבטיח רמת מחירים, אשר מצד אחד תאפשר ריווחיות סבירה לחברות אלה, ומצד שני – תבטיח הספקת שירותים סבירה במחירים סבירים לחברות הנזקקות לשירותי הובלה.

יצויין, כי ההסדר החדש עשוי בשנים הקרובות להביא לשיפור מהותי במבנן העיסקי של החברות.

עד אוגוסט 1986, מועד בו נחתמה העיסקה בין כימיכלל לגדות, התחרו שתי החברות על "פלח השוק" הנוכחי, תוך הורדת תעריפים והספקת שירותים אל מתחת למחירי עלות. דבר זה גרם לחברות להפסדים המוערכים בעשרות מיליוני דולרים.

מרכז ההשקעות יפנה כל תקציב מבני תעשייה 5 מיליון דולר – לאריאל

בנוסף ל־42 אלף מ"ר מבנים קיימים אריאל

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

אריאל תקבל בקרוב סך של 5 מיליון דולר לצורך הקמת מבני תעשייה, נוספים על אלה הקיימים במקום. סכום זה ישמש להקמת תשתית מבנית תעשייתית בעיקר לצורכי בנייה במקום של תעשייה עתירת ידע.

מדיניות פרנסי המקום היא להגדיל את התשתית התעשייתית בישוב ובמיוחד זו העוסקת בייצור רכיבים שונים לתעשיית האלקטרוניקה.

באריאל ישנם כבר כ־42,000 מ"ר של מבני תעשייה. ההחלטה על הקצאת 5 מיליון דולר למבני תעשייה נתקבלה במינהל מרכז ההשקעות. ההחלטה להקצות סכום זה למבני תעשייה באריאל סוגרת למעשה את תקציב השקעות המינהל לצורכי תשתית.

חברת המזל"ט של "תדיראן" תתקין מערכות צילום על רכבי תצפית

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת המזל"ט של תדיראן החלה לשווק באחרונה פיתוח חדש של ציוד הצילום של המטוסים הזעירים ללא טייס (מזל"ט). מדובר בפיתוח של מערכות הצילום והשליטה מרחוק המיועדות להתקנה על כלי רכב לצורכי תצפית מרחוק.

חברת המזל"ט של תדיראן פיתחה מערכת הדומה מאוד לזו המותקנת במזל"ט אך שאינה מוטסת, והיא מיועדת להתקנה בכלי רכב לצורכי תצפית הנשלטים מרחוק. כלומר, מדובר בכלי רכב שניתן להתנותו סמוך למטרה, יער, אתר, שמבקשים לצפות עליו. הרכב יצויד במערכות הצילום של המזל"ט. על גגו תותקן אנטנה זעירה, קשה לזיהוי. יתרונותיו של רכב זה בו הוא בכך שאין הוא מאויש, היינו ניתן להפעילו מרחוק. הצוות המפעיל נמצא במרחק מסוים מהרכב הצופה ומפעיל את כל מערכותיו בשלט רחוק.

לכתבנו נודע כי המתקן החדש מיועד לשיווק הן לרשויות הבטחון והן לשימושים צבאיים בארץ ובחו"ל.

כפי שפורסם ב"דבר", החלה החברה לאחרונה לשווק את ציוד צלום של המזל"ט ללא המזל"ט עצמו, להרכבה על כלי טיס מאוישים.

יותר יבוא חפשי של שמנים ארצה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

במסגרת תכניות הממשלה לצמצם את מעורבותה ביבוא חומרי גלם לישראל היא מתכוונת להנהיג תחרות חופשית ביבוא שמנים. לפי התכנית שגיבש בחודש שעבר צוות בינמשרדי, ייפתח ענף השמנים כולו כולל יבוא פולי סויה לתחרות חופשית, כן יותר יבוא חופשי – כפוף להיטל מגן שנקבע בהמלצות – ויבוטל קרטל הכוספה. כן יוסר הפיקוח על מחירי המוצרים.

סופר "דבר" מציין כי היקף יבוא השמן הגולמי מדי שנה לישראל נאמד בכ־10 אלפי טונות ובערך כספי ס.י.פ. של כחמישה מיליון דולר.

"פולימרס טכנולוג'י" רכשה זכויות ייצור ממפעל "עדשות חניתה"

החברה האמריקאית, הגדולה בעולם בתחומה, תשקיע בקידום מכירות 2 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מפעל עדשות חניתה מקיבוץ חניתה, המייצר עדשות מגע מכר באחרונה זכויות ייצור לחברה האמריקאית פולימרס טכנולוג'י. חברה זו נחשבת לגדולה בעולם ביצור חומרי גלם לעדשות מגע קשות. החברה האמריקאית רכשה בשלב זה את זיכיון הייצור של החלק האחורי של העדשה. מדובר בעדשה חדשה, קשה, הדומה בתכונותיה (נוחות שימוש והתאמה) לעדשה הרכה.

יצויין כי רכישת הזיכיון מעדשות חניתה היא הראשונה שמבצעת החברה האמריקאית בחו"ל. הסיבה היא שהעדשה הישראלית טובה יותר מזו שיכולה החברה האמריקאית לייצר, או לרכוש מחברות אחרות בארה"ב ובעולם.

ההסכם בין החברות הוא ל־15 עד 17 שנה. האמריקאים מתכוונים להשקיע בקידום מכירות המוצר כ־2 מיליון דולר. יצויין כי בחניתה מייצרים כיום 70% עדשות רכות ורק 30% עדשות קשות, בעוד בארה"ב החלוקה היא 80% רכות ו־20% קשות ואילו החלוקה באירופה היא 50% רכות ו־50% קשות.

סיכומי משרד התעשייה ב־1986

אושרו בקשות סיוע ל־31 מתוך 50 מפעלים שפנו לקרן

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

כ־50 בקשות לסיוע למפעלי תעשייה הוגשו למשרד התעשייה והמסחר בשנת 1986. קרן הסיוע למפעלים במצוקה הופעלה בינואר אשתקד. מתוך הסך האמור אישר המשרד בק.31, כשהמובילים בראש הטבלה הם מפעלי המתכת. 7 מפעלי מתכת קיבלו סיוע, 6 מפעלי מזון, 6 מפעלי פלסטיקה וגומי, 3 מפעלי עץ, 4 מפעלים בתחום הכימיה.

יצויין כי האוצר טרם שיחרר סך של כ־12 מיליון שקל המיועד כתקציב סיוע לעוד 10 מפעלים שהגישו בקשות סיוע למשרד התמ"ת.

יצויין כי מפעל המבקש סיוע מקרן המצוקה נדרש להמציא תכניות הבראה מפורטות הן בתחום הניהול והן בתחום הפיננסים.

רשות הדואר החדשה מעריכה כי תגיע תוך שנתיים לאיזון כספי

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

רשות הדואר ההולכת ומוקמת בימים אלה, תגיע למצב של איזון כספי בתוך שנתיים ממועד הפעלתה, כך מעריכים מנהלי הרשות.

לפי הערכות הרשות, כדי להביא לאיזון כספי של גוף זה יהיה צורך בהעלאת תעריפים מוערית לחלוטין, שלמרות היותה שולית תצליח ליצור איזון תקציבי.

הגרעון הנוכחי של שירותי הדואר נאמד בכ־10 מיליון שקל. להערכת ראשי הרשות, העלאה זעירה של התעריפים בנוסף לגידול ניצפה של כ־5% בהיקף כמויות הדואר שישלחו באמצעות הרשות, וכן הנהגת תכנית התייעלות של העובדים של כ־3% מדי שנה, יאפשרו השגת איזון תקציבי בתוך שנתיים בלבד.

הבורסה מבקשת להבטיח פעילות החברה הכלכלית משיקולי רווח והפסד

★ ועדת ניירות ערך של הבורסה החלה דיוניה בטיוטת התשקיף שהגישה החברה הכלכלית לירושלים

מאת יואב יצחק

טיוטת הבקשה לגיוס הון, שהגישה לבורסה החברה הכלכלית לירושלים, מעוררת כבר עתה תהיות רבות.

נודע, כי בוועדת ניירות של הבורסה התקיים דיון בענין השיקולים העיסקיים המנחים את מדיניות ההשקעות ומדיניותה העיסקית של החברה. החברה הינה כידוע חברה ממשלתית, והטוד שכזה – קיים ספק האם מדיניותה העיסקית נובעת רק משיקולים כלכליים של רווח והפסד, בנדרש מחברה המבקשת לרשום את מניותיה בבורסה, או גם משיקולים אידיאולוגיים ופוליטיים. חברי ועדת ניירות ערך של הבורסה, דנו באחרונה בטיוטת התשקיף, והעלו מספר שאלות בכיוון זה. אחת השאלות שנשאלו היא, האם החברה – הבונה כידוע גם מפעלי תעשיה באיזורי פיתוח – מקבלת החלטותיה בענין זה משיקולי רווח והפסד, או אולי מטעמים אידיאולוגיים.

העדר סמכות מצד הבורסה

נדגיש, כי סוגיות אלה הן קשות ביותר לטיפול, גם בהיותה חברה ממשלתית, וגם עקב העדר סמכויות מצד הבורסה. הבורסה אמונה כשלב המקדמי רק על רישום המניות למסחר בבורסה – על פי הכללים הקבועים בתקנון, אולם לבורסה אין כלל סמכות לטפל, ולנסות לקבוע נוהלים חדשים באופן העבודה ומדיניות ההשקעות של החברה.

על כל פנים, חברי ועדת ניירות ערך סבורים, כי הטיפול בבדיקת הבקשה של החברה הכלכלית לירושלים יארך עוד זמן רב יחסית, עקב רצונם להבטיח את האינטרסים של בעלי המניות, שירכשו את המניות בהנפקה, או במהלך המסחר בבורסה. חברי ועדת ניירות ערך של הבורסה בודקים עתה אפשרויות רבות, שיאפשרו בקרה על מדיניות ההשקעות של החברה, במטרה למנוע קבלת החלטות וביצוע עיסקאות של משיקולים כלכליים טהורים.

שר החקלאות מתגייס לשמירת היציבות

תכנית לאספקה רצופה של ירקות מיועדת למנוע עליית מחירים תלולה

מאת דויד מושיוב

מחירי הירקות והפירות לא ישחקו תפקיד מרכזי בעליית המדד אם תתבצע תכנית לאספקה רצופה של ירקות בכל השנה.

תוך השבועיים הקרובים תוגש לשר החקלאות אריק נחמקין הצעה בה יפורטו צרכי השוק בירקות, והדרכים להבטחת כמויות הירקות שיסופקו לשווקים במהלך כל חודשי השנה, לרבות היקף התקציב הנדרש להבטיח תמריץ לחקלאים לגדל את הירקות הדרושים.

פרטי ההצעה סוכמו בפגישה של עוזר שר החקלאות, צבי אלון עם מנכ"ל מועצת הירקות.

בקשת שר החקלאות באה כתגובה להשפעה שהיתה למחירי הירקות והפירות על מדד המחירים לצרכן בחודשים האחרונים כתוצאה ממחסור בעגבניות ומלפפונים.

שר החקלאות סבור כי בעזרת תקציבים קטנים יחסית ותכנון נכון של גידולי הירקות, ניתן לבלום את העליות במחיר הירקות ובמדד המחירים עקב כך ולתרום ליציבות המחירים.

ימנעו הדרכה חקלאית ממבריחי תוצרת

מאת דויד מושיוב

שר החקלאות אריק נחמקין הנחה את מנהל שרות ההדרכה והמקצוע במשרד יגאל שר שלום לבדוק דרכים בהם ניתן יהיה למנוע הדרכה מאותם חקלאים המבריחים תוצרת חקלאית לשווקים ועוקפים את מועצות הייצור החקלאיות.

תקציב מועצות הייצור מהווה חלק נכבד במימון שירותי ההדרכה לחקלאים. עקיפת מועצות הייצור ושיווק לא מאורגן של תוצרת חקלאית באמצעות הברחות פוגעת במועצות הייצור ובנוהלי השיווק המאורגן.

במשרד החקלאות מעריכים, כי 40 אחוז מהתוצרת החקלאית מוברחת ואיננה משווקת באמצעות צינורות השיווק המאורגן.

לסופר "דבר" נודע, כי עד כה לא הצליח במשרד החקלאות לרכז את כל הפיקוח על השיווק ביד אחת, כפי שרצה בכך שר החקלאות. כיום הפקחים צמודים למועצות הייצור ופקח של מועצת ייצור אחת אינו יכול לתפוס הברחות של תוצרת חקלאית המצויה בתחומה של מועצת ייצור אחרת. שר החקלאות פועל לאיחוד הפיקוח ולאכיפת הפיקוח על השיווק המאורגן, כדי למנוע הברחות של תוצרת חקלאית.

החקלאים מקושרים מאוד למדריכים של שירות ההדרכה המקצוע והמחוזיים, שמניעת ההדרכה מהחקלאים המבריחים תוצרת תפגע בהם קשות והם יאלצו להפסיק את ההברחות.

משק עולמי / ביל כספי

ירידות יזומות בשערי הריבית

צפויה המשך ירידה בשערי הריבית הניידים

ירידות יזומות בשערי הריבית של חלק נכבד מהמדינות המערביות במשך השבוע. במערב גרמניה, ביפאן, בבריטניה וכן בארה"ב נרשמו ירידות שערים אשר על פי הערכות נתמכות על ידי הבנקים המרכזיים המקומיים.

בארה"ב הזרים הבנק המרכזי כסף למערכת המוניטרית הניו־יורקית, ובמשך השבוע ירדה הריבית על הקרנות הפדרליות – ריבית חצי רשמית, שקובעת את רמת הנזילות במשק – עד כדי 5.75 אחוזים. עד ליום שישי היא עלתה בחזרה ל־6 אחוזים, אולם בוושינגטון סבורים שמדובר בירידה של אחוז אחד בקירוב.

גם הבנק המרכזי של מערב גרמניה מעודד הורדת שערי הריבית המרקים הניידים על ידי הזרמת כסף למערכת המוניטרית. זה בזמן שבארה"ב משנים את שערי הריבית כדי לדרבן את הפעילות הכלכלית מקטינים במערב גרמניה את שערי הריבית כדי לבלום את הביקוש ההשקעתי למרקים גרמניים.

גם הירידה בשערי הריבית ביפאן מושפעת מסיבות דומות.

לאור ההתפתחויות הכלכליות בעולם יש לצפות לירידה בשערי הריבית הניידים, דבר שמוזיל את ההלוואות במטבע חוץ לא רק לאלה מבין קוראינו, אשר לוקחים הלוואות עכשיו, אלא גם לא שלקחו הלוואות בעבר בריבית ניידת. הירידה בשערי הריבית תימשך, כנראה, כל עוד יימשך הביקוש למטבעות האירופיים ולין, וכל עוד נמשכת הירידה בהיקף הפעילות הכלכלית.

	9.1.87	10.1.87	
ריבית חלית על הקרנות הפדרליות	6.06	6	0.99
ריבית בסיסית חלולית	7.5	7.5	0
ריבית יורודולר חצי־שנתית	6.25	6.19	0.96
ריבית יורו לישט"ח חצי־שנתית	11.19	11.06	−1.16
ריבית יורו מרק חצי־שנתית	4.94	4.5	−8.91
ריבית יורו פר"ש חצי שנתית	3.13	3.75	+119.81
ריבית יורו ין חצי שנתית	4.5	4.19	−6.89

O.E.C.D: כלכלת ארה"ב תתאושש

למרות מדדים שליליים שפורסמו לאחרונה

סקר של הא.או.אי.סי.די", אירגון המדינות המתועשות קובע, שהשיפור הקל בכלכלת ארה"ב אשר הסתמן בחודשים האחרונים עשוי להימשך לפחות ברבעון הראשון של שנת 1987.

הדו"ח של הא.או.אי.סי.די" טוען, שהירידה בשער של הדולר, במחירי הנפט, והגאות בפעילות בשוק המניות הניו יורקי ובשוק אגרות החוב של המדיניות המוניטרית הנוחה של הבנק המרכזי כל אלה עשויים להשפיע לטובה על היקף הפעילות הכלכלית של ארה"ב גם בחודשים הקרובים. יש לציין, שאף שהעליה בהיקף הפעילות הכלכלית של ארה"ב חלשה יחסית, למה שקרה במערב אירופה ובמזרח הרחוק, יש בכל זאת צמיחה אשר הגיעה ל־2.6 אחוזים בכל שנת 1986.

אולם על אף שבטווח הקצר דו"ח הא.או.אי.סי.די" צופה המשך הפעילות הכלכלית ברמה הנוכחית ואף בהיקפים קצת יותר גבוהים, הוא לא בטוח שהיא תימשך גם במחצית השניה של השנה. עורכי הסקר סבורים, שהיקף החוב המקומי מגיע לשיעורים שקשה להחזיקם, והצרכנים לא יוכלו לשמור על רמת הצריכה הנוכחית שלהם.

העליה בביקוש הצרכני בארה"ב היום באה לא בעקבות עליה מקבילה בתפוקה, שכן בשנים 1985 ו־6 הצריכה עלתה יותר מאשר התפוקה, אלא מצימצום החיסכון. בשנת 1986 החיסכון האישי ירד לפחות מארבעה אחוזים מההכנסה לעומת שמונה אחוזים בשנת 1980.

המצב הפיננסי בארה"ב עשוי בסופו של דבר לואט אף לבלום לחלוטין גם את הצמיחה הכלכלית הקטנה יחסית שקיימת כיום: שכן משק גם בגודלו של המשק בארה"ב אינו מסוגל לחיות לעד על גרעונות. בנוסף לאכילת חסכונות סובל המשק האמריקאי מגרעון תקציבי של מעל ל־200 מיליארדי דולרים וגרעון מסחרי של קרוב למאתיים מיליארדי דולרים.

ג'נרל מוטורס לומדת מהיפנים

ג'נרל מוטורס היא עדיין יצרנית הרכב הגדולה בעולם, אך מתברר שיש לה הרבה מה ללמוד מהיפנים, ובמיוחד מחברת טויוטה. ג'נרל מוטורס עשויה לגמור את השנה עם הפסדים ניכרים. כדי לצמצמם תסגור החברה 11 ממפעליה בכל רחבי ארה"ב ותפטר אלף עובדים וזה בשלוש השנים הקרובות.

ג'נרל מוטורס בבעיות, וכבר מכרה את עסקי המשאיות שלה לוולוו השוודית. במקביל היא משתפת פעולה עם טויוטה היפנית. שתי יצרניות המכוניות הקימו מפעל משותף בעיר פרמונט שבקליפורניה וייצרו שם שברולט נובאס. המפעל מייצר 150 אלף יחידות לשנה, אולם לפי שעה המכוניות הללו אינן פופולריות.

אולם המפעל בפרמונט, המנוהל על־ידי היפנים בצורה מוצלחת ביותר, הפך למעין בית ספר שדה ליותר מאלפיים מנהלים של ג'נרל מוטורס.

לחברה האמריקאית התברר שגורם עיקרי להצלחת טויוטה בפרמונט הוא יחסי העבודה המשופרים שלהם עם צוות העובדים. מי שבא למפעל היפני בקליפורניה יכול לחזות בעובדים ובמנהלים, כולם בתלבושת עבודה אחידה, מבצעים תרגילי התעמלות לצלילים של מנגינות לכת יפניות. יום העבודה נגמר בטקס דומה. במפעל בפרמונט אוכלים כולם, עובדים ומנהלים מהמנהל הכללי ועד לעובד הנקיון באותו חדר אוכל וחונים באותו מגרש חניה.

במספרים נמדדת ההצלחה, בין השאר, בצמצום אובדן מספר ימי העבודה בגלל העדרות מ־22 אחוזים ל־2.5 אחוזים היום. מספר הסכמי העבודה הצטמצם מ־5,000 ל־20.

مكان الأصل

הפועל חולון מחץ את מכבי ת"א 66:85

מאת משה כהן

18 מחזורים המתינו חובבי הכדורסל למחזור משחקים כל כך מרתק, שבמרכזו עמד אמש בנצחונה המוחץ של קבוצת הפועל חולון על האלופה, מכבי ת"א – 66:85.

בשבועות האחרונים התריעו פרשני הכדורסל על יכולתה הפושרת של מכבי ת"א בזירה האירופית. שחקנים כמו ברקוביץ' וארואסטי לא הצליחו להתגבר על המשבר הקשה שפקד אותם. עובדה זו פגעה קשות בשחקנים מבכירים כמו ליפין וג'מצ'י.

נצחונה הבאה של מכבי ת"א מול אלופת ברית המועצות, ז'אלגירים קובנה, השכיחה במקצת את יכולתה הבינונית במשחקיה האחרונים של מכבי ת"א, אך אמש הוכח שוב כי משהו חורק במכונה המכבית.

החולונים לא נאלצו להפגין את מלוא יכולתם כדי להביס את המכבים בתוצאה 66:85. המשחק היה חריף והגיע לשיאו בדקה ה-14 לאחר ש"החיה", קני באניסטר וגרג קורנליוס לא שלטו בעצביהם, החליפו ביניהם מהלומות וגרמו למהומה כללית, שכמעט גרמה לפיצוץ המשחק. אין ספק, כי שחקני מכבי ת"א חייבים לערוך חשבון נפש נוקב לפני משחקם מול ריאל מאדריד ביום חמישי.

פרט לנצחונה המוחץ של חולון היו שאר משחקי המחזור מרתקים ורובם הוכרעו בשניות הסיום. קבוצת הפועל ירושלים הפיחה תקוה מחודשת בלב אוהדיה, לאחר שגברה בביתה על קבוצתה הסאפתנית של בית"ר ת"א – 96:97. גם הפועל איתן/גבת זכתה בנצחון חשוב מול הרכב טלאים של הפועל ת"א – 93:96.

כדורסלני הפועל חיפה הסתבכו שוב בתחתית הלוהטת של הטבלה לאחר שנחלו בשניות הסיום הפסד צורב מול אליצור נתניה – 89:88. מכבי ר"ג שיפרה את מעמדה בתחתית, לאחר שגברה ב"דרבי" שער על הפועל ר"ג, שהבטיחה בכל ערבאה את ירידתה לליגה הארצית.

כדורסלני מכבי חיפה הדהימו בביתם את קבוצת הצמרת של הפועל גליל עליון והביסו אותה בהפרש של 20 נקודות. אין ספק כי החיפאים ראויים לתואר "אלופי עשר הציבות".

המכבים נעלמו במחצית השניה

כדורסלני הפועל חולון הצליחו אמש להחיל את הבלתי יאומן כשהביסו את האלופה, מכבי ת"א בתוצאה 66:85 (46:38).

אוהדיה הרבים של חולון לא ישכחו זמן רב את המחצית השניה של המשחק. במחצית זו נעלמו המכבים מהמגרש והחולונים עשו באולם ככל העולה על רוחם.

הסיבה למחצית המפתיעה נעוצה במשחק ההגנה החולוני. דייויד בורמור שיתק בכעס להחולמן את קוין מאגי, אבי מאור שיתק כליל את דורון ג'מצ'י וג'ייבס בורי שלט ללא עוררין מתחת לסלים.

שחקני מכבי יעדיפו בוודאי לשכוח במהרה את משחק החלום בחולון. כל שחקניהם גילו חולשה כרונית. קוין מאגי לא שלט בתחת הסלים, לי ג'ונסון גילה חוסר יציבות. מיקי ברקוביץ' הבכיר במסורות משחקיו ההולכים, דורון ג'מצ'י הרבה להחטיא והן ליפין לא הצליח להחזיק ברסן המשחק.

פרט למשחק ההגנה המצוין חייבים אוהדי חולון את נצחון קבוצתם לרכז המצוין, ישראל אלימלך, שניהל ללא דופי את משחק קבוצתו והיה אחראי למהפך במחצית השניה.

במחצית הראשונה התנהל המשחק בצפוי, ביתרון של שחקני מכבי ת"א. הארוע המעניין במחצית זו התחולל בדקה ה-14 לאחר שקני באניסטר וגרג קורנליוס החלו להחליף ביניהם מהלומות וגרמו לקטטה המונית במגרש. רק לאחר התערבות המשטרה והרחקתם של באניסטר וקורנליוס התחדש המשחק.

במחצית השניה התחולל כאמור המהפך הגדול עליו ידובר עוד רבות בחולון. שריקת הסיום נתנה את האות להתפרצות אדירה של אוהדי חולון, שנראו שיכורי נצחון.

שפטו ורובניק ועובדיה לעיני 3000 צופים בחולון.

נקודות לחולון: בורמור (22), בורי (21), אלימלך (16), בוגין (14), באואר (8), יעקובי (4).

נקודות למכבי ת"א: ג'ונסון (23), מאגי (22), ברקוביץ' (8), ג'מצ'י (6), לאוסף (4), ליפין (3).

אבי וינרמן

איתן/גבת 96 הפועל ת"א 93

כדורסלני הפועל איתן/גבת השלימו אמש נצחון כפול על הפועל ת"א, ששיחקה ללא שלושה מבכיריה – 93:96 (57:55).

קשה לבוא בטענות אל ה"אדומים", שכן בשורותיהם נעדרו זלוטיקמן ולארגי הפצועים ודרון רובינזון המורחק. במצב זה התקשו מרסר פרישמן ושחקני הספסל להוות יריב הולם אפילו לקבוצת התחתית של גבת.

האורחים מהעמק שיחקו בשאפתנות רבה. הם ניצלו עד תום את הרכב הטלאים של ת"א כדי לזכות בסיום בנצחון המפתיע. למרות נצחונם המפתיע לא צריכים שחקני גבת לצאת מכליהם, שכן רוב קבוצות הליגה הלאומית היו זוכות מול הרכב כזה של הפועל ת"א בנצחון קל יותר.

השחקן הכוכב במגרש היה ללא ספק אלן הארדי, ששלט ללא עוררין מתחת לסלים וסיים התקפות רבות של קבוצתו בסלים. גם לאלון שמר הלוחם, בועז ינאי היו לעיתים דקות טובות.

בת"א ניתן לציין רק את מרסר ופרישמן, שניסו כל הזמן להחזיק את קבוצתם בתמונת המשחק, אך לבדם הם התקשו לשאת בנטל.

ברוב דקות המשחק חזו הצופים במשחק שקול ומרתק. 20 שניות לפני סיום המשחק הצליחו כדורסלני גבת לעלות ליתרון – 93:94. שחקני ת"א יצאו להתקפה מהירה בסיומה החטיא מרסר בדלנות מתחת לסל. החטאה זו שברה את חבריו ושחקני העמק ניצלו זאת בשניות הסיום כדי להגדיל את יתרונם – 93:96.

שפטו פישר ושטריקר לעיני 600 צופים באולם אוסישקין.

נקודות לגבת: הארדי (28), אלון שמר (20), ינאי (20), קזני (12), מאור (11), אורן שגב (5).

נקודות לת"א: מרסר (31), פרישמן (22), אבסלום (15), וילים (12), גרינה (6), פליישר (5), קאליס (2).

יוסי משהרי

מכבי ר"ג 91 הפועל ר"ג 88

במשחק מעיר וסוחף, שכמותו לא נראה בעיר הגנים בשנים האחרונות, גברה קבוצת מכבי ר"ג על יריבתה העירונית, הפועל בתוצאה 88:91 (41:51).

400 הצופים שנדחסו לאולם הכדורסל בכפר המכביה חזו במשחק המבכר, ללא אותו עמד בסוף פיצוץ. שחקני הפועל במשחק באקפי נכון הצליחו להצר את צעדיו של ארי גורן, שהרבה להחטיא. רק יכולתו המעולה של תומאס מנעה משחקני מכבי אך נעיבות.

השחקן האגדה במגרש היה ללא ספק, קית גבע, שהרבה לשחק בכל דקות המשחק, אך החטאה שלו בשניות הסיום מנעה מקבוצתו לאחוז את התוצאה ולגרום בכך להארכה.

שחקני הפועל ביחידים שיחקו היטב, אך משחקם הלא מאורגן היה בעוכריהם. גם תפקודו של אורי בן ארי הכוהק, פגעה בקבוצתו של אברהם הכה.

שחקני מכבי גילו עצבנות רבה, שמנעה מהם להשיג נצחון קל. בשניות הסיום עלה המתח באולם, לאחר שזולדן בסל של שלוש נקודות וגבע בשתי קליעות עונשין הצליחו להשוות את התוצאה – 91:88.

שחקני מכבי איבדו שוב את הכדור וקית גבע בקליעה ממרחק ניסה לאזן את התוצאה, אך לאכזבת חבריו הוא החטיא וגרם להתפרצות אדירה של שמחה במחנה המכבי.

שפטו וולצר ובר לעיני 400 צופים באולם כפר המכביה.

נקודות למכבי: תומאס (31), גורן (19), ביני (16), גיבסון (10), נאורי (10), טייליבסקי (3).

נקודות להפועל: גבע (28), בינר (22), ג'ונס (18), זולדן (11), פרידברג (5), אסף כהן (4).

מאיר לוי

הפועל י-ם 97 בית"ר ת"א 96

יכולת מעולה של השחקן שחום העור, ריקי בראון, העניקה אמש נצחון חשוב לקבוצתו, הפועל ירושלים על קבוצת מרכז הטבלה בית"ר ת"א – 96:97 (52:53).

שחקני ה"מנורה" ראויים למירב המחמאות, שכן למרות חוסר הניסיון שלהם במאבקי הצמרת והתחתית הם שיחקו בשאפתנות רבה והקשו את החיים על הירושלמים. גם אמש היה המוציא לפועל של הביתרים, רזן דייויס, שקלע היטב מכל מרחק והחזיק את קבוצתו בתמונת המשחק.

הירושלמים בעידוד אוהדיהם הרבים שיחקו בהקרבה רבה. הם ידעו כי משחק זה מהווה עבורם להיות או לחדול. רק עצבנותם הרבה מנעה מהם השגת נצחון קל.

כאמור היה ריקי בראון משכמו ומעלה. הוא שלט ללא עוררין מתחת לסלים וקלע ממרחקים בינוניים וקצרים ללא דופי. גם חברו שחום העור, האמר הארד גילה יכולת מעולה, אך הוא סבל מחוסר יציבות.

את הפתעת המשחק היווה גל קנו, שקלע מטווחים ארוכים וחטף כדורים רבים משחקני בית"ר.

ברוב דקות המחצית הראשונה הוליכו הביתרים בהפרש של 8 עד 10 נקודות. במחצית השניה הצליחו הירושלמים במאמץ רב לחולל מהפך ולהוליך בהפרש זהיר עד לדקות הסיום. אז עלה המתח באולם, אך שני סלים של בראון והארד העלו את ירושלים ליתרון – 93:97. הביתרים יצאו להתקפה אחרונה בסיומה קלע פנחס חזן סל של שלוש נקודות והצליח להקטין למינימום את הפסד קבוצתו.

שפטו קמינר והרמן לעיני 1200 צופים באולם מלחה בירושלים.

נקודות לירושלים: בראון (31), הארד (30), קנו (22), מילר (6), בן ארי (4), בלאס (4).

נקודות לבית"ר ת"א: דייויס (30), ג'נס (24), חזן (21), הוארד (10), סלינס (6), מוסקוביץ' (5).

יצחק קליין

אליצור נתניה 89 הפועל חיפה 88

סל של וילי סימס חמש שניות לפני תום המשחק העניק אמש נצחון דרמטי לקבוצת אליצור נתניה מול קבוצת התחתית של הפועל חיפה – 88:89 (45:48).

שחקני עיר הכרמל נראו בתום המשחק המומים. הם התקשו להבין כיצד הם הפסידו את יתרונם בשניות הסיום. ההפסד החיפאי לא היה מחויב המציאות, שכן במחצית השניה החזיקו שחקני עיר הכרמל ברסן המשחק, אך התעוררותם של הנתנייתים בשלבי הסיום מנעה הפתעה.

המחצית הראשונה לא רמזה על העתיד לקרות. שכן שחקני עיר החלומים הוליכו ללא קושי תודות למשחקו המצוין של סטיב מאלוביץ. רק קליעותיו המדויקות של יונתן דלול מנעו את התמוטטות קבוצתו.

במחצית השניה קיפחו החיפאים את משחק ההגנה שלהם והצליחו במשחק קר רוח לחולל מהפך. בשריקת הסיום נראה נצחונם מובטח, אך כאמור וילי סימס דאג למנוע מקבוצתו הפסד מפתיע.

שפטו שגב ותירמן לעיני 1000 צופים בנתניה.

נקודות לנתניה: מאלוביץ (31), סימס (19), ברכה (15), גברסון (10), ג'ונסון (8), גירנס (3), פייר (3).

נקודות לחיפה: דלול (24), וולס (22), יוסטן (21), אופיר (14), קסקי (6), טבייה (2).

יעקב הוזיאס

מכבי חיפה 108 גליל עליון 88

כדורסלני מכבי חיפה הפתיעו אמש בביתם את קבוצת הצמרת של הפועל גליל עליון, שהובסה בתוצאה 108:88 (45:46).

שחקני עיר הכרמל הציגו במחצית השניה את משחקם הטוב ביותר העונה. הם שיחקו בהתלהבות רבה, שמרו ללא דופי בהגנה וקלעו מכל מרחק. יכולתם המעולה הותירה את האורחים מהגליל המומים.

כוכב המשחק היה ללא ספק הקלע המצוין, ארי רוזנברג, שסחף את חבריו למשחק מהיר ומדויק. גם לדורון שפע היו דקות טובות במחצית השניה.

הרכז הצעיר, עדי גורדון, סבל מחוסר יציבות. במחצית הראשונה הוא גילה חוסר אחריות והרבה לאבד כדורים, אך במחצית השניה השתפר משחקו ללא הכר והוא גרם ליציבות במשחק החיפאי.

שחקני הצמרת של חיפה לא גילו רמת משחק טובה מול הגבוהים של הגליל, אך למזלם הירבו חבריהם לקלוע מרחוק ובכך מנעו מהם מבוכה במאבק על הכדורים החוזרים.

שחקני הגליל איכזבו קשות. ברד ליף הירבה להחטיא, שמואל זוסמן לא הצליח להחזיק ברסן המשחק וארז חזן שיחק את משחקו החלש ביותר העונה. רק קרטיס ברי ושרי הייס גילו יכולת טובה את הרעות, אך אפילו זה לא הספיק לקבוצתם.

פתיחת המשחק לא רמזה על העתיד לקרות, שכן שחקני הגליל הוליכו ברוב שלבי המחצית הראשונה בהפרש שנע בין 4 ל-6 נקודות.

במחצית השניה השתנו יחסי הכוחות. שחקני חיפה פתחו את המחצית בהתקפה רבתי על סל הגליל. הם קלעו 22 נקודות לעומת 4 בלבד שקלעו שחקני הגליל. הפתיחה החיפאית הבוחצת שברה כליל את שחקני הגליל, שנאלצו לספוג את אחת מהתבוסות הגבוהות ביותר העונה.

שפטו עבית ובורנשטיין לעיני 2000 צופים באולם רוממה.

נקודות לחיפה: ארי רוזנברג (27), שפע (26), פלוהארס (19), שלכטר (17), ג'ונסון (11), גורדון ושטינהאוזר (4 כ"א).

נקודות לגליל: ברי (25), הייס (21), דוסמן (16), הנפלד (10), חזן (3), מזרחי (2).

אברהם צ'יבין

הטבלה הלאומית

(לאחר 18 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	1443:1879	35
2.	גליל-עליון	1466:2035	29
3.	הפועל חולון	1429:1555	29
4.	אל"י נתניה	1548:1644	29
5.	הפועל ת"א	1411:1475	27
6.	מכבי חיפה	1566:1500	26
7.	בית"ר ת"א	1541:1475	25
8.	איתן/גבת	1566:11447	23
9.	מכבי ר"ג	1653:1581	23
10.	הפועל חיפה	1578:1467	22
11.	הפועל י-ם	1571:1478	22
12.	הפועל ר"ג	1763:1492	19

כוכב המחזור

ישראל אלימלך, הרכז המצטיין של קבוצת הפועל חולון, שהיה אחראי לנצחונה המוחץ מול מכבי ת"א. אלימלך סחף את חבריו במחצית השניה למשחק מהנה ויעיל שהותיר את שחקני האלופה פעורי פה. אלימלך סבל העונה מחוסר יציבות במשחקו, אמש הוא הוכיח, כי ביום טוב שלו קשה לעבור על חולון בדרך הגעש שלה.

חמישיית המחזור

ישראל אלימלך (חולון)
ביים תומאס (מכבי ר"ג)
ריקי בראון (הפועל י-ם)
אלן הארדי (איתן/גבת)
ארי רוזנברג (מכבי חיפה)

מלך הסלים

1. דייויס 545
2. מאגי 470
3. יוסטן 418
4. גורן 394

במחזור הבא

מכבי חיפה – אליצור נתניה
גליל עליון – הפועל ת"א
איתן/גבת – מכבי ר"ג
הפועל ר"ג – הפועל חולון
מכבי ת"א – הפועל י-ם
בית"ר ת"א – הפועל חיפה

כדורסל נשים

הפועל גבעת חיים – בני יהודה ת"א 68:72; אליצור ראשל"צ – אליצור ת"א 68:75; מכבי דרום ת"א – הפועל חיפה 66:74; מכבי ת"א – אס"א ירושלים 58:88; הפועל ירושלים – הפועל גלבוע 51:67; מכבי רמת חן – הפועל ת"א 38:91.

ארגנטינה זכתה גם בכדורגל לותיקים

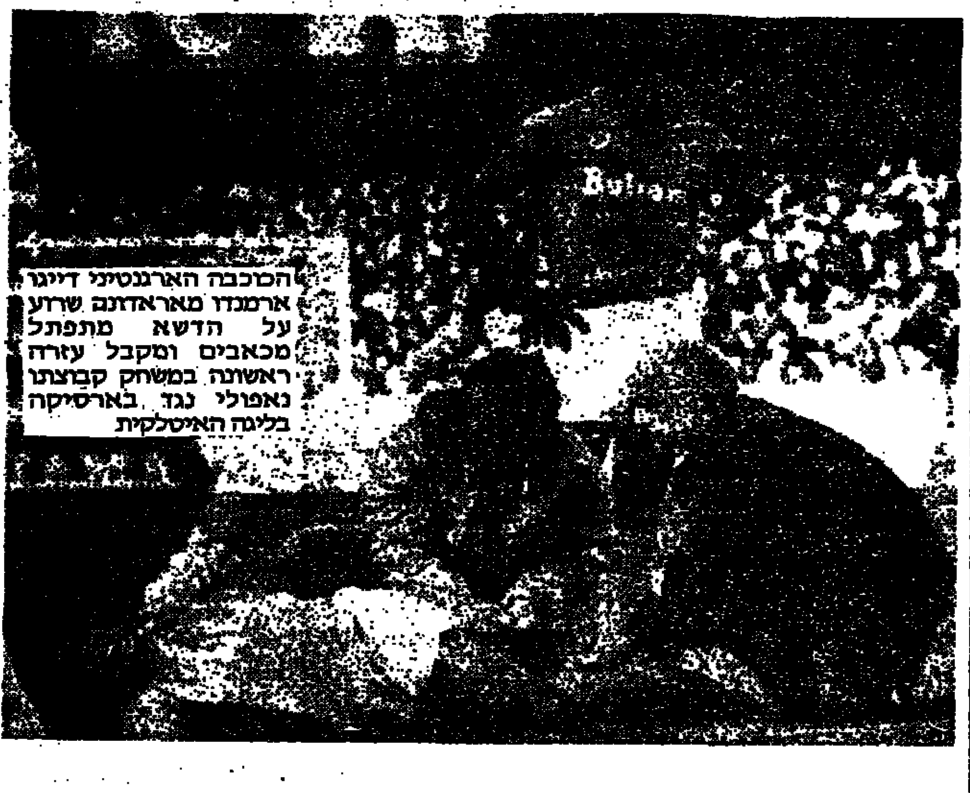

הכוכב הארגנטיני דייגו ארמנדו מאראדונה שרוע על הדשא מתפתל מכאבים ומקבל עזרה ראשונה במשחק קבוצתו נאפולי נגד בארסיקה בליגה האיטלקית

נבחרת הכדורגל של ארגנטינה מעל גיל 35, הלכה בעקבות הנבחרת הלאומית שזכתה בחודש יולי אשתקד בגביע העולם ונטלה את גביע העולם הקטן ימשטימיאליאוויו, הנושא את שמו של כוכב הכדורגל הברזילאי פלה. הותיקים ניצחו במשחק הגמר בסאן-פאולו את ברזיל 0:1.

שער הנצחון הובקע בדקה ה-47 על ידי הוולף המרכזי ראויל פלמאן, אולם גבור הנצחון היה דווקא השוער הארגנטיני בוסיבה, שלפחות 50 פעמים הציל את שערו ממצבים מסוכנים, אמר פלה, אשר הופיע רק במשחק אחד, מול איטליה בפתיחה.

השופט המערב-גרמני וולטר שוויילר שלף ארבעה כרטיסים צהובים, כולל מבקיע שער הנצחון, במהלך המחצית הראשונה.

הכוכב הברזילאי ריבלינו בעט היסב חמש בעיטות עונשין מחוץ לרחבה, אולם השוער הארגנטיני בן ה-44, התעלה הפעם על עצמו.

בשורות ארגנטינה חלו חילופים, כשבדקה ה-20 הוחלף קרלוס באבינגסון על ידי המגן המקשות רפאול אלברכט, בגלל פגיעה בשריר רגלו.

קפטן הנבחרת הברזילאית, ריבלינו אמר: שיתפתי פעולה עם השוער הארגנטיני כשהיינו יותר צעירים בשורות קבוצת קורינטיארנס סאו-פאולו, אבל איני זוכר שהפגין אי-פעם יכולת מצויינת כליכך. הוא ניצח אותנו כמו ידיו.

המאמן הארגנטיני כרמלו פראאונה אמר, שנבחרתו לא היתה ראויה הפעם לנצחון על ברזיל, אבל מגיעה לה הזכיה בגביע העולם הראשון לסניורים (ותיקים). "ברזיל היתה פעם נפלאה, אבל אף אחד אינו יכול לשכוח, שגברנו עליה לפני שבוע 1:3 והבקענו עשרה שערים בחמישה משחקים, בממוצע של שני שערים למשחק", אמר המאמן הארגנטיני.

ארבעה משחקי השלמה בשמינית הגמר יתקיימו ביום שלישי. בוריס בקר, המדורג שני, יתמודד מול האוסטרלי וולי מאסור. פאט קאש, המדורג 11, מול פול אנאקה, יאניק נואה, המדורג שלישי, נגד טים וילקינסון מארה"ב, המדורג 14. המשחק הרביעי יהיה בין הבלתי-מדורגים דרייק אוסטאציו מארה"ב וקלי אבנדן מניו-זילנד.

כן יתקיימו משחקי רבע הגמר לנשים: מרטינה נאברטילובה (1) – דינה באריסון (7), פאם שרייבר (3) – קאטרינה ליגרסודיסט (10). לורי מקניל (8) – הנה מנדליקובה (2), לקאודיה קאלש (5) – וסמיילי (אוסטרליה).

אוניל יבוא כמאמן צפון אירלנד

האירלנדי מרטין אוניל, מקשר לשעבר בנבחרת צפון-אירלנד, שהשתתפה בשני גביעי העולם האחרונים, יתמנה כנראה בקרוב כמאמן נבחרת אירלנד לקראת המשחק הידידותי נגד ישראל בפברואר.

או'ניל הומלץ ע"י המאמן בילי בינגהם, שכנראה לא יוכל לנהל את נבחרתו בישראל בשל התחייבויותיו כלפי קבוצת הכדורגל הסעודית סאמר מריאר.

בינגהם אמנם מאמן את הקבוצה הסעודית מאז הקיץ אשתקד, אולם עדיין קשור בחוזה עם הפדרציה של צפון אירלנד עד 1989.

או'ניל שיחק 64 פעם בנבחרת צפון אירלנד ושיחק בעיקר בקבוצות אנגליות, כגון נוטינגהם פורסט, נוריץ', מנצ'סטר סיטי ונוטס קאונטי.

החלים מנשיכת כלב וניצח בזמן מצויין

אלוף העולם בריצת 5000 מטר, האירי איימון קוגלאן, החלים מפציעה מנשיכת כלב כדבלין והצליח לנצח בריצת המייל בג'ונסון-סיטי, טנסי, בקבע זמן מצויין – 3:56.59 דקות, לפני בראצו ריי פלין 3:57.19 דקות.

מצרים עלתה לגמר לנערים

נבחרת הקדטים של מצרים בכדורגל עלתה לשלב הבא בגביע העולם לנערים באיזור האפריקאי, לאחר שניצחה בגמלין באוסקפה את נבחרת אלג'יריה המקומית 1:2 במשחק הראשון 0:0.

[illegible]

שתי הראשונות בטבלת הליגה המצרית בכדורגל, ניצחו במחזור העשירי. האל-אהלי הביסה את אוסטל 1:5 ולה 23 נקודות בראש הטבלה, ומקדימה בשתי נקודות את זמאלק, שגברה על ארסנאל/ימליה 0:1.

סקוטי ב-400 אלף לישט

קבוצת הכדורגל הלונדונית צ'לסי, רכשה מסנט-מירן את המגן הסקוטי סטיב קלארק תמורת 400,000 לישט. העבירה אליה שני שחקנים בשווי כולל של כ-150,000 לישט.

לנדל הפך פיגור וניצח את בולדי

המדורג מספר 1 באליפות אוסטרליה במלבורן, הצ'כי איוואן לנדל, הפך פיגור במערכה הראשונה 6:2 וניצח בהמשך את ראן מלדי בן ה-23 מארה"ב המדורג 117 בעולם, 4:6, 6:7, 5:6.

הצ'כי מילוסלאב מצ'יר, המדורג שישי, גבר על האוסטרלי הצעיר מרק קרטזמן 4:6, 2:6, 2:6.

שני השוודים, אדברג לאחר עלו אף הם לרבע הגמר. אדברג המדורג רביעי, הביס את הגרמני סגוסר מארה"ב 1:6, 0:6, 1:6, המדורג תשיעי, גבר על פיטר דוהאן מאוסטרליה 1:6, 2:6, 4:6, 6:7.

מאמץ להציל מירידה נוער הפועל ת"א

מאת ג.אשר

הפגנה במשחקי הליגה הלאומית נוצלה על-ידי הנהלת הפועל ת"א לדיון מעמיק בקבוצה. הנוער של המערה, המדורגת במקום האחרון בליגה העילית.

חברי ההנהלה הדפו עצה כיצד להציל את קבוצת הנוער מירידה לליגה הארצית. ייתכן שיבוצע רכש וייתכן שמספר שחקני נוער המאיישים את הקבוצה הבוגרת יורדו כדי לסייע לחבריהם בנוער.

האחראים על מחלקת הנוער קיבלו הנחיות להחמיר עם השחקנים, על מנת להציל המצב. אגב, מאמן הנוער הוא שחקן העבר יעקב רוזנבליט.

נקבעו משחקי שמינית הגמר בכדורגל

האלופה – המחזיקה בגביע, קבוצת מכבי ראשל"צ, תארח בשלב שמינית גמר גביע המדינה את קבוצת אס"א ת"א. כך נקבע אתמול בהגרלת משחקי שמינית גמר גביע המדינה בכדורגל.

את ההגרלה שנערכה באולפני קול ישראל בת"א ביצעה מלכת הנוער של ישראל, חנה שמייגר. יתר משחקי שמינית הגמר: אליצור הרצליה – הפועל רחובות, מכבי קרית מוצקין – מכבי אורות ר"ג, מכבי ת"א – הפועל פ"ת, מכבי רחובות – הפועל ר"ג, מכבי קרית שמונה – הפועל חולון – מכבי נתניה, הפועל לב השרון – הפועל נוף-ים, מכבי פ"ת – הפועל ראשל"צ.

שפר יו"ר הוועדה המקצועית של נבחרות הכדורגל

עמנואל שפר, מי שהיה מאמן נבחרת ישראל, יתמנה בימים הקרובים ליו"ר הוועדה המקצועית שתקשר בין הנבחרות הלאומיות להתאחדות לכדורגל.

שפר, הנחשב לאיש מקצוע מעולה ומקובל על היו"ר שאול מזרחי, הביע הסכמתו לעמוד בראשות ועדה מקצועית שתעבוד לצד הנבחרות הלאומיות.

החמצנו נצחון נגד אוסטרליה מני בסון היה פעמיים בעמדת הבקעה

מאת משה הר געש

(נירדילנד, מיוחד ל"דבר") הלוויין הפועל פ"ת, מני בסון, שהופיע אתמול לראשונה במדי נבחרת הנוער היה יכול בדקה ה-83 של משחק התיקו – 1:1 עם אוסטרליה לעשות לכולנו את הבוקר. בסון מצא עצמו בפעם השניה במשחק (הראשונה – בדקה ה-13) לבדו מול שוער הנוער האוסטרלי, אך התמהמה ובעצם את את הכדור ממטרים מספורים לרגלו של הבלם, שהספיק להשתגות ולבלמו. ימים יגידו אם סיפור רוני רוזנטל במלבורן חוזר על עצמו.

ישראל נאבקה אתמול בחבורה אוסטרלית לוחמת וחשוב מכך, במגרש רווי מים ולא נוח למשחק טכני. אתמול בבוקר ניתך גשם ולעפעת פתאומי על ביתת נירדילנד ומשחקה הטכני של הנבחרת נפגע מכך בצורה משמעותית.

המחצית הראשונה הסתיימה ללא שערים. בדקה ה-58 התנהל האוסטרלי, ג'ון קאוף, בלתי מכוסה כ-25 מ' משער ישראל ואז הפתיע את ההגנה בבעיטה חזקה לשער. הכדור נראה פשוט לעצירה אך החליק על הדשא, פגע בקוניצקי והדר לשער – 0:1.

את שער השוויון הבקיעה ישראל רק בדקה ה-72 לאחר שכל בראל בעט כדור לרחבה האוסטרלית ומשה איזנברג הקדים את ההגנה האוסטרלית המבולבלת וקבע מקרוב – 1:1.

ברוב שלבי המשחק: הישנה השליטה במרכז המגרש ברגליהם של הצעירים האוסטרלים. הם היו ראשונים לכל כדור והצליחו לנווט את קצב המשחק לנוחיותם. רק לאחר שער השוויון פתחה ישראל בלחץ על שער היריבה, על מנת להשיג שער הכרעה.

המאמן האוסטרלי, לס שנפלו, הודה לאחר המשחק, שבכל שלב משלביו היה שבע רצון מתוצאת התיקו, בעיקר בדקות הסיום, כאשר נדמה היה שהלחץ הישראלי יניב בסופו של דבר שער.

שופט המשחק היה קו ולואם מנירדילנד, שהציג שיפוט עויין ושלף לשחקנים שלנו ארבעה כרטיסים צהובים. הצהוב המדאיג אותנו כעת הוא זה שנשלף לאלון חזן, שצבר שני כרטיסים צהובים וינוח במשחק מול פיג'י. רק 200 צופים חזו במשחק.

נבחרת ישראל: קוניצקי; שרעבי, יצחק לוי, קורשווילי, קרדה; רונן לחזן (סל בראל), חזן (ביטון), ברנס; איזנברג, בסון.

נבחרת אוסטרליה: הוגאט; טליץ', פולטר, ריינולדס, נורתהם; קואץ', אריסטודלו, פולק; סאר, אנסטאציס.

מחר מול פיג'י

מחר לפנות בוקר (שעון ישראל) תתמודד ישראל מול נבחרת פיג'י, שנפרדה אתמול בתיקו 3:3 מול טאייוואן. באותו מחזור של הטורניר תתמודד נבחרת נירדילנד מול טייוואן.

בשני המשחקים – נגד פיג'י וטאייוואן צריך הפרש גדול

המאמן גיורא כהן, אמר לאחר המשחק, כי עשה כל שביכולתו על מנת להשיג נצחון. "עזבתי את המגרש ברגשות מעורבים, כי המשחק היה יכול להסתיים גם בהפסד שלנו". לדבריו תנאי המגרש הקשים הקשו מאוד על חניכיו לפתח את משחקם הרגיל.

מאמנה של אוסטרליה ציין בתום המשחק את המשמעת הטאקטית שהפגינו הצעירים הישראלים. את עינו צד השוער, לביא קוניצקי והקשר, אליאור ברנס.

אליאור ברנס אמר בעצב רב בתום המשחק: "חבל שלא ניצחנו, התבריה נכנסנו קצת ללחץ והפסקנו לתפקד. תנאי המגרש הרסו לנו את המבחן". השוער לביא קוניצקי, שגילה יכולת מצוינת, אך ספג שער אומלל, הסביר: "הכדור קיפץ על הקיפוף כמה מטרים לפני. הייתי צריך להשאר במקום ולא לצאת אליו, כאשר הוא פגע בקרקע שנה כיוון והיטעה אותי".

אתמול לאחר המשחק כינס המאמן הישראלי את שחקניו ואמר להם: "אני לא רוצה לראות פה אפילו רגע אחד של תבוסתנות". הוא הזהיר מפני האפשרות, שבשני המשחקים הקרובים לא ננצח בהפרש גבוה, כי אז לא נסלח לעצמנו על ההזדמנות שהוחמצה לעלות למשחקי גמר הגביע העולמי.

האוסטרי ספרל ניצח כמצופה באליפות גלשני הרוח באילת

מאת ברוך הנן

הגולש האוסטרי הדודלף ספרל ניצח אתמול כמצופה באליפות הבין-לאומית הי"ג של אס"א בגלשני כמרש, שנערכה באילת. ספרל בן ה-24, סטודנט לכלכלה באוניברסיטת לינץ, הוליך בראש כבר בהשיוט הראשון. אתמול, בשיוט השביעי והאחרון, הוא נדבק לזנבו של השוודי, יואקים לארסון, יריבו העיקרי ואף שהגיע רק למקום ה-5 הבטיח לעצמו את הבכורה, כאשר שלארסון הגיע רביעי.

לארסון התנחם בזכיה במקום הב' לפני הדני, ג'ון נילסן. בתום התחרות הדגיש המנצח האוסטרי, כי הזכיה באילת תיתן לו דחיפה עצומה לקראת הזכיה בכרטיס ההשתתפות באולימפיאדת סיאול. הוא ציין את התנאים המצויינים לגלישה ואת מזג האויר המעולה באילת.

הדני, נילסן, שעזב מיד בתום התחרות כדי להצטרף לחבריו השוהים במחנה אימונים בספרד, הבטיח לחזור לארץ גם לתחרות הבאה. לראיה הוא הציג את 150 השקלים, שניתנו לו כפרס על זכיתו במקום הג' האמר: "אני שומר את הכסף לשנה הבאה".

אלופת העולם, יוהנה הורגנר מנורווגיה, שהתחרתה במסלול האולימפי עם הגברים, הדרגה במקום סופי יחסית – 7. היא הקדימה 13 גולשים, ביניהם את כל חברי הנבחרת הישראלית.

בקרב הפרטי בין הישראלים חל מהפך, כאשר גד אברהם מהפועל חיפה, שסיים עשירי בתחרות הראשון בין הישראלים, הקדים את מנצח אשתקד, אמיר אזה.

עלי חמרי, המנצח בין הסטודנטים ותגי ישראלי, המבצעת בתחרות לנשים סיימו את השיוט האחרון כאלופים אמיתיים עם נצחון נוסף. ישראלי ניצחה בכל שבעת השיוטים.

התחרות ברגם "שאף" לא נערכה בגלל רוח חלשה ומבצבה בהם נקבע כתי פרידמן. ראשי אס"א הדגישו, כי התחרות תערך גם בתחרי הבא. מנהל התחרות, אהרון סגר ציין, כי הכשלון היחסי של הישראלים יביא לשיפור בתוכניות האימונים לקראת סיאול.

הכל אותו דבר אבל...

כמה כיפות יצטרכו תלמידים בתל־אביב להביא בכל בוקר לבית הספר? • איזה מחלוקת נתגלתה בין הזונות בתל־ברוך? • למה נשקלת אפשרות להחמיר בעונשן של יערי גרנות?

שאלות תמוהות ששוות תשובות מפוקפקות מאנשים חסרי אמינות

עם שלמה ניצן ודני קרמן ואהרל'ה שמי ויאיר גרבוז ואבנר כץ ואיציק ברנר וסמדר ותרצה איזנברג ויענקל'ה רוטבליט ויוני להב ויוסף אל־דרור (אם להזכיר רק כמה).

מחר ובכל יום ד' ב"דבר אחר" המוסף הסאטירי של דבר

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-2	-9	גשום
אמסטרדם	0	-5	מעונן
בואנוס איירס	9	30	בהיר
הלסינקי	-3	0	מעונן
הונג קונג	7	2	מעונן
וינה	-1	-2	בהיר
ז'נבה	-6	-4	מעונן
טוקיו	2	9	בהיר
טורונטו	-5	0	שלג
יוהנסבורג	7	27	בהיר
לונדון	-4	0	מעונן
ליסבון	5	2	מעונן
מדריד	0	9	בהיר
ניו יורק	-2	2	מעונן
סאן פאולו	20	24	מעונן
פריס	-5	-4	שלג
פרנקפורט	-9	-3	מעונן
ציריך	-8	-4	מעונן
ריו דה ז'נרו	22	32	מעונן
שטוקהולם	-2	-9	מעונן
קופנהגן	-10	-4	מעונן

swissair

הודעה לבעלי היחידות של

"אלמוג" – קרן נאמנות לתשלומים שוטפים.
"צבר" – קרן להשקעות משותפות בנאמנות.

תשלום דיבידנד חודשי במאמן פטור ממס הכנסה לחודש ינואר 1987 כדלקמן:
ב"אלמוג" 6.3% מהערך הנקוב.
ב"צבר" 5.7% מהערך הנקוב.

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ החל מיום 28.1.87 בגין יחידות שהוחזקו בבוקר ביום 20.1.87.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום כדלקמן:
ב"אלמוג" – בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס' 126.
ב"צבר" – בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם.

תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות – ללא שיעור הוספה

בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.1.87.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום ההפקדה.

מנהל הקרן:
הפועלים – ניהול קרנות בנאמנות בע"מ.
הנאמנים:
בנק הפועלים בע"מ.
בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

הפועלים – ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

הודעה להעלאת מחירים של חלבות הלב לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), תשכ"ה – 1965

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), תשכ"ה – 1965, אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של חלבות הלב במכולות במידה שלא יעלה על 8 אחוזים.

י"ג בטבת התשמ"ז	משה נסים	חיים קורפו
13 בינואר 1987	שר האוצר	שר התחבורה

(ח"מ התשמ"ו, עמ' 2)

מכרז

קרן בטוח ופנסיה לפועלים חקלאים

מוצע למכירה

רכב פרטי אופל קדט 1200 סמ"ק

שנת ייצור 1977

ניתן לבדוק את הרכב בעורת מוסמכים בבנין בית הפועל החקלאי שד' שאול המלך 8, תל־אביב בתאריך 20.1.87 עד 27.1.87 בין השעות 08.00־14.00. לפנות לקומה 7 חדר 720.

הצעות יש להגיש עד תאריך 27.1.87 במעטפות סגורות לפי הכתובת: שד' שאול המלך 8, תל־אביב קרן בטוח ופנסיה לפועלים חקלאים עבור "מכרז".

לכל הצעה יש לצרף המחאה בנקאית בגובה של 10% מסכום ההצעה.

אין אנו מתחייבים לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

דבר היום

הסכם בהסכם עשוי

פגישה נוספת העומדת להיערך היום בין שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות יכולה וחייבה לסלול את הדרך לחתימת עיסקת החבילה. אין כעת הצידוק להוסיף להסתדרות מוסר על המצגת הפתרון לבעיית קופ"ח לחתימה על עיסקת החבילה, באשמה זו היא איננה נוטרת את כרמה שלה. הרוב המכריע של אוכלוסיית ישראל, על כל שכבותיה ובכל נקודת ישוב, מבוטחים בקופ"ח הכללית. בהדרגה התנערה הממשלה מאחריותה בעניין זה, עד לקוו האדום המטה, וההסתדרות איננה רשאית להשלים עם כך.

היתה התקדמות־מה בשיחות לכיבוד דו"ח גריש, הוועדה שהוקמה על־ידי הממשלה ואך לפני חודשים מספר המליצה המלצותיה. אפשר, וצריך, להשלים את ההידברות בעניין זה ללא דיחוי. השביתה בבתי־החולים אתמול ממחישה לאן יהדרדר שרות הבריאות אם יתעלמו מצרכיו החיוניים. ההתנייה במקומה: הסכם בהסכם עשוי.

כנסת נכבדה

הצורך עם יו"ר הכנסת החדש ממסביות ענישה חדשה לח"כים מתפרעים. ייתכן כי מחברי התקנון לא חזו בשעתם לאיזו דרגה ירודה המחוקק בביתו. הח"כים היודעים להתמיר ביקורת על אלימות מילולית באמצעי התקשורת, אינם מודעים להתמרת האלימות המילולית שבפיהם. בריונות כגון זו על מורה הגוערת בתלמיד על התנהגות גסה בטלים "כאן לא כנסת", הפכו כבר חלק מן הפולקלור הישראלי. אך לאלימות פיסית עוד לא התרגלנו, ויש לדאוג לכך כי מחזה הקטטה אתמול במוטנו הכנסת לא יוכל להישנות.

תדמיתה של הכנסת כולה נמצאת חבולה במעשה מעטים: לא היה שום מקום להפוך את משכן הכנסת לזירת הפגנה, ועל אחת כמה וכמה לא לתגובה של פגיעה גופנית. הרוב הבלתי אלים בכנסת חייב להתגונן מפני עיוות זה.

נתאמץ – נצליח

מאת אבנר תבורי

אחרי מה שעשינו לערבים המוסלמים אזרחי ישראל אנו פניים עכשיו לעשות את זה גם לדרוזים. אם נמשיך במדיניות הפאן ערבית שלנו כלפי האזרחים הלא יהודים במדינה, לא ירחק היום והדגלים של ביר זית יונפו באום אל פאום ובדלית אל כרמל ואז יהיה כבר מאוחר

יש לי חשד שעוד אחד מסיפורי־ההצלחה הגדולים שלנו עומד להתממש. אם רק נתאמץ עוד קצת, נצליח. אני מתכוון למערכת היחסים שלנו עם הדרוזים אזרחי ישראל. סיפור־ההצלחה הקודם הוא סיפור מערכת היחסים שקיימנו עם הערבים אזרחי ישראל.

בקרב הערבים שנשארו לגור בתחומי ישראל שררה ההרגשה, שעליהם להשלים עם היותם מיעוט במדינה יהודית. אין זה "אסור" שהם היו מוכנים להתאהב בנו או למחוק מההיסטוריה את התחושבות שביניהם, אבל הם גילו נכונות לקבל את העקרון, שאזרחות במדינת ישראל מחייבת אותם בנאמנות למדינה, עם כל הקושי הכרוך בכך. בתמורה הם ציפו שהמדינה תתייחס אליהם כאל אזרחים שווי־זכויות. ציפיה אלמנטרית למדי.

אבל המדינה חשבה אחרת. המדינה אמרה שהערבים אינם יכולים לשרת בצבא, וכיוון שהאזרחים הערבים אינם נושאים בעול החובות האזרחיות, כיהודים, הם לא יוכלו ליהנות מהזכויות שנהנים מהן היהודים. כדי לקבע את המצב הזה דאגה המדינה לכך, שלא תהיה לערבים אלטרנטיבה ברמות שירות אזרחי אחר כלשהו, שיאפשר להם לתרום תרומה אזרחית הולמת, במקום השירות הבלתי־אפשרי בצבא. CATCH־22 אמיתי.

במשך השנים הארוכות נתנה המדינה ביטויים רבי־פנים להבדיל בין האזרחים הערבים ליהודים, ולא צריך לחפש רחוק כדי למצוא אותם: די לראות את מצוקת הדיור במה שמכונה ה"מגזר" הערבי, או להציץ בביוב הזורם ברחובה של העיר הישראלית אום אל־פאחם.

אני זוכר שחבר לעבודה, שעתנאי ערבי שגר באחד מכפרי המשולש, סיפר לי פעם שהוא מחכה יותר משמונה שנים למכשיר טלפון בביתו. התשובה שהוא קיבל היתה, שאין באיזור קווים. אבל ראה זה פלא, כמה וכמה ישובים יהודיים קמו במשך השנים ליד כפרו, ובכולם הותקן מיד טלפון בכל בית.

את תוצאות הטיפול המוצלח שלנו באזרחי המדינה הערבים אפשר לראות בהקצנה לעבר העמדות הלאומניות, שהיא כמעט בלתי־נמנעת בתנאים האלה. חוסר היכולת לממש את השוויון האזרחי מצמיח הרגשה של אי־הזדהות ושל רצון לבנות מציאות אחרת, שהשוויון בה יהיה אפשרי. אם לא פה, אז אולי במדינה פלשתינאית, שבה יהיה לערבים מעמד של אזרחים ממדרגה ראשונה. שונאינו שבקיניהם אינם זקוקים לטיעון הזה. אנחנו דאגנו לדחוף את האחרים לזרועותיהם.

ועכשיו אנחנו פניים לעשות את זה גם לדרוזים. הדרוזים אמנם ממלאים את החובה האזרחית של שירות בצבא, ולכן אין שום נימוק פורמאלי לאפליה כלפיהם, אבל למדינה אין כל קושי ביצירת תנאים שיספקו לאפליה בסיס חוקי. למשל, אפשר לעכב שנים רבות את תכניות־המיתאר, כך שכל בניה חיונית, שהנזקקים לה אינם יכולים להמתין עד שכל הוועדות המחוזיות הנכבדות יואילו בטובן לשבת, נהפכת לבניה בלתי־חוקית, והמדינה, בבו בית־משפט, ניגשת להרוס את מה שנבנה. כדי שהצדק לא רק ייעשה אלא גם ייראה.

כל אחד יודע, למשל, שבשכונת גבעת־המבתר בירושלים כמעט בכל בית יש חריגות בניה מפליגות, אלא ששם לא הורסים בתים; שם מגיעים להסדר על תשלום כופר. שכונה אחרת, צמרת הבירה, מפורסמת בזה שבעלי הבתים שם הכפילו את שטחי הדירות – הם פרצו אל תוך ההר וחפרו מחילות שנהפכו לחדרים. כך גם בשכונת רמות שרת, שם התברר שיש רווחים חוללים בין הדירות ובין ההר, וצריך רק לפרוץ קיר ולהוסיף עוד שטח לדירה.

הכל בניה בלתי־חוקית במובהק, אבל לא שמעתי על חדר אחד שנאטם בשכונות האלה או באחרות. האם עושה החוק משהו בבוחן? כיוון שלא נשמע משם קול זעקה אני מסיק שדבר לא נעשה. אבל בדלית אל־כרמל יקוב הדין את ההר. שם אין הסדרי כופר, שם גם לא עוצמים עין, שם לא ימתינו לראות אולי משהו לא בסדר בכל עניין האישורים של תוכניות־המיתאר. שם יוצאים צווי הריסה.

הדרוזים הפגינו בחיפה ובירושלים, ולרגע נעתקה נשימתי כשראיתי דגל פסים מתנופף מעל לראשיהם, דגל שדומה יותר לדגלים שמתנופפים בהפגנות בביר־זית מאשר לדגלים שמתנופפים ביום העצמאות. לא, הפעם זה היה דגל דרוזי. אבל יהיה בסדר. אם נמשיך במדיניות הפאן־ערבית שלנו כלפי האזרחים הלא־יהודים במדינה, לא ירחק היום והם יחזרו לנו באותה מטבע של אחידות. הדגלים של ביר־זית יונפו באום אל־פאחם ובדלית אל־כרמל ואז יהיה כבר מאוחר מדי. כן, שוב, מאוחר מדי.

ירושלים, ירושלים / חגי

עשר סובה, אל "תראי" להם ואל תגרשי אותם מהעיר העתיקה ואל תסגרי רחובות שלמים לחצי שנה ואל תאטמו חנויות בידיים כוה וכוה סביב מקום הפשע. הערבים האלה הם תושבי ירושלים, בירת ישראל המאוחדת, והחוק הישראלי חל עליהם. הם נוסף לזה גם בני אדם הזכאים להגנה ולחסות מפני נקם עיוור. מי שרוצה בירושלים כבירת המדינה, שיש בה גם ערבים, חייב לנהוג כשליט ולא כנציגה של עדה נרדפת ומבוהלת. כוח השליט והדיבוק בעיר הזאת אינו זהה לכוח ארגון המחתרת בימי הבריטים.

עשר סובה הזילו להיאנח "מה יהיה, מה יהיה... זה לא יכול להימשך ככה" או "מי צריך את הסיסמאות האלה? תנו להם את העיר העתיקה פחות הכותל ושיהיה כבר קצת שקט" או "הרבה ירושלמים יבחרו בסופו של דבר לעבור לתל־אביב". וכו' וכו'.

המכנה המשותף לתגובות הוא ההיסטריה וחוסר הסבלנות וההיקלעות האומללה בין הפתרונות הפשוטים, בין ה"כסח" וההתקפלות, בין הסופר־ניציות הרועצת והמפוצצת לבין הבכיינות המסורתית על "דם יהודי נשפך", על "כך אי אפשר עוד".

המכנה המשותף לתגובות הוא ההיסטריה וההיקלעות האומללה בין הפתרונות הפשוטים, ה"כסח" וההתקפלות

כל הסיפור כולו הוא סיפור המאבק המתמשך על ארץ־ישראל. לפני שנים רבות זעק ב"ל כצנלסון: "...השוטר הבריטי בשער ישו ראה את הטבח ולא הניד עפעף". הפעם, תודה לאל, ירושלים היא בירת ארצנו והכל שונה מאוד. ישנו בארץ הזאת מושג ששמו "עמידה" ועוד מושג – "התעצמות". וזו כל האמת כולה. אתה מתעצם והולך. קריאתו של טדי קולק לעוד 100,000 עברים בירושלים היא כוח. הפתרונות האלימים והענישה הקולקטיבית הם ביטוי לחולשה. מלחמת לבנון הוכיחה מה אומלל הפיטפוט על "אף לא קטיושה אחת" ועל "ארבעים שנות שקט". תמיד צדקו אלה שדיברו על תשעים אחוז בטחון ועשרה אחוזים "ברמייך חיי".

מלחמות לבנון, לפנינו ואחרינו, בין העדות השונות והמיליציות והכיתות והפלגים מעידות הן על אכזריות מטורפת הן על כושר ספיגה מדהים של המעורבים בדבר. אנחנו לא נוכל ולא נרצה "להראות להם" בשיטות האלה.

אך גם במסגרת "הנורמות" המקובלות על רוב הישראלים ניתן לעשות יותר, הרבה יותר, נגד הסכינאות הערבית. מאז ראשית הסכסוך הם שבים אל שגיאתם היסודית, אל התפיסה האומללה של "ככל שיירע כן ייטב". הם שילמו מחיר איום. וצר מאוד על החפים מפשע מימי חאג' אמין עד יאסר ערפאת.

100,000 עברים לירושלים. לא 15,000 יהודים מהארץ, כמו ב־85'. כוחה של אומה אינו נמדד בתגובותיה המיידיות על דקירה זו או אחרת אלא בהערכותיה ובמעשיה ובאמונתה במאבק המתמשך על ארץ־ישראל. כל המרכיבים בהצטרפם יוצרים עצמה לאומית.

ירושלים נותנת בנמהרים את מידת הסבלנות והענווה כשם שהיא מעניקה לנואשים את תקוותיה. רצוי ש"העם הנבחר" יזכור זאת בבואו להתמודד גם עם סעיף הסכינאות.

בזווית חדה / חגי אשר

מימונה לפולנים

והאשכנזים "הפולנים" אשר בקרבנו – לא כל האשכנזים הם "פולנים", כידוע – שלא הם ולא אנחנו לא רצינו כל השנים להזכיר את המוצא שלהם, תפסו אומץ, לפני זמן לא רב, והתחילו להתפאר ב"פולניות" שלהם בגלוי. זה התחיל כחוצי בדיחות, אבל זה לא נגמר בזה. פתאום הם התחילו "לחפש שורשים" ברצינות. פתאום הם החליטו שגם הם מיעוט בארץ הזאת. כמו המרוקאים וכל היתר. לאלה יש "מימונה", אז להם יש "מחווה לאידיש". למה לא?

פתאום קם אדם בבוקר ומרגיש שהוא מיעוט. זה התחיל בזה שפתאום הם נזכרו בקול רם ב"אמא הפולניה" שלהם ואפילו התחילו להתפאר בה. זה נראה כמו איזה "טראנס" של חזרה אל הרחם של "האמא הפולניה" הזאת, האמיתית או המדומה, או לפחות אל מתחת לסינר וכתונתה, כדי שתגן עליהם ועל הוותם האבודה. ילדים "פולנים" מסכנים. אבל זו היתה רק ההתחלה והיא לא הספיקה.

המיעוט "הפולני" החדש שלנו מרגיש אבוד נגד "המימונה" של המארוקאים, שנהפכה לריטואל־חובה כלל־לאומי; נגד שלישיית "הגשש החיוור", ששייכים לכולם, בלי הבדל מוצא, והם הקדושים הישראלים, המרוקאים המצליחים, של ההומור היהודי בארצנו; נגד "לינדה לינדה" וכל פולקלור הזמר המזרחי, שנהפך לחלק בלתי־נפרד מפולקלור הזמר של כולנו – נגד כל אלה נזקק המיעוט "הפולני" שלנו לקו הגנה איתן יותר מ"האמא הפולניה" שלו.

הוא מצא אותו, ככל הנראה, לרגע אחד או שניים, ואולי ליותר, באידיש הישנה והנשכחת, בהתרפקות עליה, ב"מחווה לאידיש" ובכל היתר. האידיש היא בשבילם גם "האידישע מאמע" הקולקטיבית, שפתאום היתה לה ערגה ברמיגותיהם, וגם "בית אבא", שלאמיתו של דבר הוא היה מט לנפול והיה צפוף וסגור, עבש ומדכא, וצעירי בניו מרדו בו וברחו ממנו, כדי לבנות לעצמם עולם חדש, עולם העתיד, להם ולבניהם אחריהם, ברובם באמריקה ובחלקם הקטן כאן, בארצנו. ועכשיו הללו מתרפקים רטרואקטיבית על הריסותיו ורוצים לשקם אותו ולברוח אליו מכאן בחזרה. לפחות בחלום ובדמיון.

מסכנים "הפולנים". רק אתמול הם היו הרוב בארצנו, שעל־פיו יישק כל דבר, שבלי הפרוות של נשותיו לא יכול היה להתקיים שום מפעל תרבותי נוצץ בהיכל התרבות. רק אתמול היתה תל־אביב הבירה הפולנית האמיתית, המסכנת את מעמדה של ווארשה על מפת התרבות העולמית. פתאום הם הפכו את עצמם למיעוט, "הפולנים" שלנו. כאן, ובכל מקום. מיעוט נצחי. לאן שהם לא ילכו. ככה הם מתנהגים פתאום. זה מה שהם

המיעוט האשכנזי "הפולני" מרגיש את עצמו אבוד כנגד המימונה של המרוקאים, שהיתה לריטואל־חובה כלל־לאומי; כנגד "הגשש החיוור" ששייכים לכולם; כנגד "לינדה, לינדה"

החליטו לעשות מעצמם. להיות מיעוט בארץ הזאת. להיות כמו המארוקאים.

אבל יש כאן בעיה. "המימונה" היא לכולם. גם לאשכנזים. ככה הם אומרים. וגם הזמר המזרחי נהפך לעברי ולאוורי ויש לו קהל בכל תחנות השידור במזרח־התיכון. למרוקאים יש גם מלך בשר ודם, שכמה מרוקאים־ישראלים מאושרים זכו לקרב אליו ולנשק את ידיו בקידה ובהשתחוויה. לעומת זאת ל"פולנים" ול"רומנים" יש רק "מחווה לאידיש". זה רק בשבילם. זה לא בשביל המארוקאים. מה הם מבינים באידיש. זה לא בשביל שאר עדות המזרח. כנ"ל. וזה גם לא בשביל "הצברים" האשכנזים, שהם לא בדיוק "פולנים" וגם לא "רומנים". וגם לא מתחשק להם להיות כאלה.

זה גם לא בשביל דוברי האנגלית, שהאידיש נודעה מזמן בארצות מוצאם – ובזה, כך יש לקוות, ה"פולנים" שלנו לא יאשימו אותנו. וגם לא בשביל העולים מברית־המועצות, ששם האידיש היא שפת סוכני השלטון האנטי־ציונים, מסמיעי התרבות העברית בכוח ושם העברית היא שפת התחיה הלאומית והגעגועים לארץ. וגם לא בשביל יוצאי גרמניה והארצות הדוברות גרמנית. וגם לא בשביל דוברי הצרפתית, כמובן. מי נשאר? כמה "פולנים" ו"רומנים" שהחליטו להיות מיעוט ו"לחפש שורשים".

ואולי זה לא כל הסיפור? אולי הוא רק חלק מסיפור אחר לגמרי, סיפור שהוא לא מגוחך, אלא מרושע ומסוכן. אולי זה גם חלק מהתסמונת של "ניתנה ראש ונשובה לגולה", איש איש ל"מולדתו" הישנה או החדשה. אולי זה חלק מן התסמונת של החרטה והשנאה העצמית, של "מי היה צריך את זה" ו"מי ביקש מאבותינו להיות ציונים ולהוליד אותנו דווקא כאן ובעברית, ולהוריש לנו את כל התסבוכת הזאת". התסמונת של "חבל שהם באו הנה והשאירו אותנו כאן, כדי לנשל את הערבים או ולדכא אותם עכשיו".

כנראה זה לא רק עניין של נוסטאלגיה של מיעוט סנובי, שרוצה להתרפק קצת על החמימות האבודה של ה"אידישע מאמע" שלו. כנראה יש בקרבנו אנשים, שבשבילם זה עניין יותר רציני. אלה הם אנשים ש"שום דבר אנטי־ציוני לא זר להם". יש כאלה. פרופסור מנחם פרי, חברו ושותפו של פרופסור דן מירון להתרפקות אקדמאית על האידיש, אינו מסתפק בהעלאת ערך האידיש, תוך הבעת זלזול מובלע בהישגיה של השפה העברית. אפרופו, או לא אפרופו, תוך כדי השמעת דברי הקודשה וההערצה שלו על האידיש, במישדר "גלריה" בטלוויזיה הישראלית, משלח מנחם פרי בעיטה של זלזול באיזה "קיר הרוס" שהארכיאולוגים שלנו טורחים לחפש. לא מספיק לו "לחפש שורשים" באידיש, שהיא בשבילו שפת יצירתנו התרבותית האמיתית, ואותה יש ללמוד וממנה יש להתפעל ולהתפעם, כדבריו או כרוח דבריו. זה לא מספיק לו. הוא מרגיש צורך לשלול את השיפת השורשים שיש לנו כאן בארץ הזאת, מאז ימי התנ"ך ועד עתה.

פתאום אתה רואה שכל ההתרסה שלו ושל דומיו נגד "שלילת הגלות" היא לאמיתו של דבר "שלילת החיוב הציוני העברי" ההארץ־ישראלי. איזה זלזול גס ומתפיר ב"קיר ההרוס", הנבנה מחדש, של עברנו הלאומי בארץ הזאת; זה מה שמפריע להם – הקשר העמוק אל ארצנו, עברה ועתידה.

פתאום אתה מפסיק לחייך ואתה שואל את עצמך אם הם לא מתחילים לחתור תחת הווייתנו הלאומית, שטרם הגיעה לגיבושה המלא. אתה שואל את עצמך אם לא פועל אצל "מחפשי השורשים" בגולה איזה דחף – לא־מודע אולי – לא להסתפק בחיפוש הזה. אולי הם לא חשים בכך שהם כפויי דחף פנימי עמוק לקעקע בהכליפה ובמחי קולמוס, בדומה לאנטי־ציונים בכל הדורות האחרונים, כל מה שנבנה כאן, בעמל דורות. וכל כך – כדי שיהיה מוצדק ונאה בעיני עצמם, וגם נעים יותר, לחזור אל "המצב היהודי" הטבעי בעיניהם, מצב של מיעוט נצחי, גולה ונודד ממקום למקום בתוכו פנימה, אפילו כשהוא נאלץ להימצא כאן בלית ברירה, זר ומנוכר לעצמו ולזולתו, עם תרמיל של בדיחות ודמעות, והתרפקות על סבל שאין לו תיכלה, והלעגה עצמית שלומיאלית של בריחה מהתמודדות עם המציאות הקשה ופתרונותיה הקשים, בארץ קשה ובשפה קשה, שהן כולן שלנו. אם זה בעיניהם טעם הקיום היהודי ותכליתו – שיהיה להם לבריאות, לעזאזל. גם באידיש. הם רוצים להיות מיעוט כל ימי חייהם, שיהיו מיעוט. אבל מה הם רוצים מאתנו? אנחנו רוצים להיות רוב בארצנו. כולנו יחד. ובעברית.

עלבונה של מדינת היהודים

מאת יותם

"יותר ממאה בתי־ספר ייסגרו – בעיקר בישובים הקטנים. שהות התלמידים בכל מערכות החינוך – תקוצר. מקצועות העשרה ייעלמו מן המפה החינוכית. אלפי מורים יפוטרו. זאת לאחר שמערכת החינוך כבר קוצצה בארבע השנים האחרונות ב־4,000 מורים".

(מן העיתונות)

מה שמעוללת ממשלת ישראל לחינוך איננו לא טעות, לא מעידה – רק חרפה. חרפה להנהגת העם ובזיון למדינה של יהודים. בזיון לעם שחינוך ילדיו היה בבת־עינו אף בימי הגדולה במצוקותיו. מעולם לא גרעו יהודים מחינוך בניהם. מי שלא היתה הפרוסה מצויה בכיסו נתן כלי־משכית שלו בעבוטו; מי שלא היו לו עדיים – החסיר מפת־לחמו אבל לא גרע תורה מילדיו. לא היה זכר לתנועת־ההשכלה; לא היתה נובטת תנועה חלוצית, שחוללה את פלא הפרחת השממה ובנין המדינה; לא היה זכר למנהיגות רוחנית ואידאית אילולא מסירות־נפשם של הורים, קשי־יום ומרודי־חיים, לגדל את בניהם בבתי־לימוד בכפרים, בעיירות חלכאיות ובכרכים – לתורה, לאמונה לערכי אדם וחברה.

הטיפול המגושם של ממשלת ישראל – כממשלה – בחינוך; הנוסח שבו מדברים על החינוך גם אנשי ממשלה גם פקידים של אוצר המדינה – וזה בנוסח הידוע: "גדולים רוקקים וקטנים לוקקים" – הם עלבון לעם היהודים ולמסורתם ובזיון גדול ממנו להנהגתם.

■

בזיון להנהגתם – כי מעטים התחומים שבהם מגלה הנהגת־העם הנוכחית סטייה קיצונית – אם לא זלזול – במסורת שהנחילו לה ראשוני קברניטיה של המדינה כמו בתחום החינוך.

בזכרון האישי של כותב־הטורים חקוק היום הראשון שבו נכנס לכהונתו שר החינוך והתרבות הראשון של מדינת ישראל המתחדשת, באביב 1949. יום לאחר מינויו חזר זלמן שזר מוועידה עם ראש־הממשלה דאז דוד בן־גוריון, כולו מולהב ועיניו רושפות: "מה, אתה סבור, אמר לי בן־גוריון בשיחה ראשונה זו? חוק חינוך חובה – אמר – ומיד, בלי דחיות. לא הספקתי להפסיד משפט אחד או שניים על משמעות המעמד. המרגש הזה של תנופת "מיניסטריון לחינוך" אחרי אלפיים שנה ובן־גוריון בשלו: "אתה תחזור ללשכתך, קורא לבקר (זה היה, כמדומה, שכנו של היועץ המשפטי לעניין חקיקת־החינוך) ומנסחים את החוק. אל תחכה. יהיו מהמורות: יש מפלגות, יש זרמים, יש מצוקות – אל תחכה. קפלן (שר האוצר דאז) הבטיח לי כי לא יערום קשיים. אפילו אמר שיעזור לך".

■

מה היו המצוקות בימים ההם – אין צורך, כמדומה, לפרט. מה היה אז מספר המכוניות הפרטיות בארץ, מה היה מספר החווילות המפוארות בכל פרברי־העושר, מה היה באותם הימים העומס האדיר של בנין צבא, קליטת עלייה, גיבוש כלכלה עצמית – כל הדברים האלה כתובים בקורות הימים. ואף על פי כן – בן־גוריון בשלו: "אל תתמהמה. תוך חודש אני רוצה להביא לכנסת חוק חינוך חובה חינם לילדי ישראל". אמר – והביא.

ובעצם המצוקה הנוראה של מדינה שלא היה בתרמילה אף לא דולר אחד לרכישת נשק־מגן, להבטחת אמצעי־ייצור לפיתוח המשק, להאכיל פיות של רבבות עולים חדשים ולקליטתם; בעצם ימי קיצוב המזון – קיבלה על עצמה המדינה לתת חינוך חינם לילדיה. וכמאמר המשורר: "העם נשא את עצמו על שכם".

היום, בישראל ההוללה הזו: בישראל של סקי ושל וידיאו ושל כבישים העתקים מרכב חדיש; בישראל ששווי הנכסים הפיננסיים בלבד של אזרחיה מגיע ל־51 מיליארד דולר (שווי שגדל בשנה האחרונה בלבד ב־8 מיליארד דולר – בישראל זו אין בממשלתה יכולה למצוא 40 מיליון שקל – כמעט אמרנו: עלובים – כדי שלא לקצץ שוב־ושוב בחינוך – בעתיד העם; לא לפטר עוד אלפי מורים (לאחר שאלפים אחרים כבר פוטרו קודם לכן), לא לסגור בתי־ספר ולא לצמצם תכניות־לימוד. לקצץ 40 מיליון שקלים – ובנוסף לזה לכרסם ביסוד החברתי והמוסרי של חינוך חינם – שקבעו ראשונים באחריותם לדמות האומה בעתיד – ולהטיל ארנונות והיטלים על ילדים המתדפקים על שערי בית־הספר. היטל על הילדים, כמובן. חלילה, לא על מבניות.

ואין לבה של מנהיגות זו נוקפה וכבר־פלוגתא וכמשיב לזעקת המחנכים מעמידה ההנהגה את הפקיד הממונה על התקציבים, שדיבורו דיבור־לבלרים, ושמידה כלשהי של דרך־ארץ לפני הנושא עצמו – החינוך – ולפני העוסקים בעולו לא היתה מזיקה גם לטעם הופעתו בציבור.

■

כבר אמרנו כי זו חרפה למדינה של יהודים ובזיון להנהגתם. אך מעל לכל זהו כלימתה המביישה של תנועת העבודה. לא זו בלבד שהיא נותנת ידה באופן פעיל למהלך המבזה כל מסורת מנהיגותה מאז הופיעה כתנועת־החלוץ של העם היהודי, אלא שאין אתה שומע מתוך שורותיה אפילו ציוץ־של־מחאה נגד התפנית החברתית הזאת הסותרת כל מהותה וכל מישנת־חייה.

התנועה עסוקה, כנראה למעלה מראשה באישים ואין להפריע לה.

■

היינו רוצים לחזק ידי המורים לא רק בעצם מאבקם אלא גם בסערת מאבקם נגד ההתנבלות המתמשכת והמפורשה הזאת לחינוך.

מתחנו לאראות בקורת על מה שנראה לנו כחפוז – אם לא פזיז – בהשבתת בתי־הספר ובביטול־תורה תוך מאבק על תנאי שכר ועבודה. לא נסמוך ידינו גם הפעם על הצעד הזריז שנקטו.

עם זאת, קשה להתעלם ממרי־שיחו של אחד מוותיקי המחנכים, הכואב את כאב ההידרדרות המסוכנה ברמת־החינוך בישראל ואת קפיצת־היד בהקצאת אמצעים לעצור הידרדרות זו, לאמור: "חכמינו אמרו כי אין מבטלים תינוקות של בית־רבן אפילו לבנין בית־המקדש. אבל איך אפשר לעמוד כחיבוקי־ידיים כאשר – בפירוש – הורסים לנו נדבך־אחר־נדבך את משכן־החינוך שהקימונו תוך דריכת כל שריד וכל עצב מאז ראשית תנועת התחיה הלאומית. אני יודע – אמר – השבתת הלימודים לצורך הצלת החינוך היא "מצווה הבאה בעבירה", אבל זוהי תמצית המחאה והזעם שביכולתנו כמורים לבטאה".

קשה שלא להתרשם מריתחת־ליבו הכֵּנה של אחד מוותיקי המחנכים – ואפילו שגגת־השביתה, שנקווה כי לא תחזור – תימחל לו ולחבריו. כך או כך – חטא שוויון־הנפש למראה התבַּצרות העם וחטא ההתעלמות מעתידו העגום של החינוך נראה בעינינו חמור שבעתיים.

■

לא נהסס לחזור ולשאול היכן במחאה זו סופרי ישראל, העלית האקדמית שלה ובעיקר – אנשי האמנות, הכוהמה הקולנית והרגישה כל כך לכל עוול המקפח את הקידמה התרבותית של ישראל. היכן הם במחאה נמרצת נוכח הסכנה של פגיעה בשורשי החינוך והעמקת הבערות בנוער ובעם? ככלות הכל: מאין ישאבו בעתיד את קהל־הצופים למופעי תרבות ואמנות שלהם – אלא אם כן הם מתכוונים לקיים רמתם של מופעים אלה ברמת "החילוני האחרון" או מחֻבָּל דומה מסוגו.

אך אפשר אין דבר אופייני יותר לסולם העדיפויות של מדינת ישראל בימינו מן העובדה כי את זמן המסחר בבורסה מאריכים בשעות אחדות ביום ואילו את זמן הלימודים בבתי־הספר מקצרים בשיעור דומה. יאה, כנראה למדינת היהודים של ימינו שהבורסה שלה תהיה פתוחה עד שעה 3 אחרי־הצהריים ואילו הרבה בתי־ספר שלה ייסגרו ב־11 בבוקר.

תמצית ההוויה של ישראל בימינו.

ציידי הנשמות

מאת נתן רועי

מאחורי שולחן כתיבה ישן בדירה הקטנה בבני־ברק יושב בנימין רוזנשטיין, מנהל המחלקה לקליטה של ארגון אגודת ישראל העולמית. ארגון זה הוא אחד המתחרים על אוכלוסיית המהגרים היהודים שהגיעו מאיראן לווינה. הבירה, לדבריו, היא לוס־אנג'לס או בני־ברק

וינה המושלגת בעונה זו של השנה היא גם בית למהגרים יהודים, מאיראן. הם מוצאים לעצמם, משכן בבתי־מלון קטנים, ב"הוסטלים" וינאים זעירים, וממתינים לאשרת כניסה לארה"ב או לישראל. לכל אחד מהיהודים האלה, שחלקם אמידים מאוד, השקפות שונות על העליה לארץ ישראל. יש כאלה הרוצים להגיע לישראל ואילו אחרים רוצים להתאחד עם אחיהם בארה"ב. הכל תלוי ב"ציידי הנשמות" – מחלקת העליה בסוכנות היהודית, חסידי סאטמר (ארגון "רב טוב", המדריכן אותם להמתין לוויזה של ממשלת ארה"ב) ומחלקת הקליטה בארגון אגודת ישראל העולמית, שמושבה בארץ בדירה זעירה ברחוב קריזכאי בבני־ברק.

מאחורי שולחן כתיבה ישן, בדירה הקטנה, יושב בנימין רוזנשטיין, שבימים רחוקים לקח חלק בחטיפתו של יוסלה שוכמכר. רוזנשטיין, מנהל המחלקה לקליטה של ארגון אגודת־ישראל, מגדיר את עצמו כאיש־עסקים שהתנדב לעסוק בהתנדבות בענייני קליטה ועליה של יהודים. על נייר המכתבים שלו רשומה הכתובת: "הוועדה להצלה ולקליטה רוחנית בארץ ישראל, שעל ידי אגודת ישראל העולמית". הוא מכנה את התנועה הזאת "תנועת התורה" או "תנועת הקליטה הרוחנית". בעברו של רוזנשטיין רשומים מבצעי קליטה שונים של יהודים מארצות המצוקה. בעבר הלא־רחוק עסק בקליטתם של יהודי אתיופיה, עד "שנמאסו עליו", מכיוון שחשבו שיוכלו להשיג הכל – כדבריו – גם להתמקח מגיור. עד לפני זמן לא רב אפשר היה לראות אותו מסתובב במסיבות העיתונאים, שערכו מנהיגי האתיופים הצעירים. גם אז, כהיום, חשב רוזנשטיין שישראל מנסה לטרפד את עליית יהודי אתיופיה לארץ.

עתה מדבר רוזנשטיין בחום רב על יהודי איראן, שעל־פי דיווחי העיתונים הזרים, נמצאים בווינה בעונה זו של השנה. יהודים אלה, כך עולה מדבריו, נתונים בתוך זירת מאבק בין ארגונים שונים, שעושים כל מאמץ לרכוש את לבותיהם של אלה. ארגונם של אנשי "סאטמר" משפיע עליהם שלא להמשיך משם לארץ. ארגונו של רוזנשטיין, לעומת זאת, עושה כל מאמץ להביאם לישראל. "אנחנו תומכים בעשרות מהגרים; הקמנו להם גם חדר אוכל גדול, שבו הם מקבלים "ארוחה יהודית" כמה פעמים ביום. אנחנו גם מנסים להשפיע עליהם לעלות לארץ; רק כאן יוכלו לחיות חיים יהודים מלאים, כפי שחיו באיראן". "אנחנו לא הסוכנות היהודית", אומר רוזנשטיין, "אבל עושים כל מאמץ להביאם למצב של קליטה רוחנית בארץ ישראל. יש לנו אנשים שעובדים יומם ולילה בנסיון לעזור ליהודים האלה בכל אשר יפנו. כל מטרתנו היא לגרום להם להגיע לארץ ישראל, כדי שלא ייטמעו בין הגויים". אחרים מן היהודים מגיעים אמנם לישראל, לחיקה של "אגודת ישראל", אך רבים אחרים נשבים על־ידי פלגים דתיים אחרים או על־ידי נציגי מדינת ישראל ואינם מסתפחים אל המחנה החרדי; ועל כך יש רק להצטער, הוא אומר.

חברי ההנהלה של ועדת הקליטה של ארגון אגודת ישראל העולמית כוללים את מ.ר. לוונשטיין, היו"ר; הרב ז. שטיינמן, סגן יו"ר הרב י.ד. לדרמן, חבר ההנהלה; הרבנים אברמוביץ, הירש ורוזן. כל חברי ההנהלה סבורים כי רק בישראל אפשר להעניק חינוך יהודי־דתי. הם מסבירים זאת לעולים האיראנים בווינה ובעיקר לתורמי הכספים לפעולות אלה.

אנשי מחלקת הקליטה של אגודת ישראל אינם ציונים גדולים, אף שהם פועלים כדי להעלות את יהודי איראן לארץ. עמדותיהם הן אלו המקובלות על אגודת ישראל בכנסת ובעולם. רק עולים מעטים יודעים, למשל, שהציידים של נשמותיהם עומדים על כך שבנותיהם לא תתגייסנה לצה"ל. בחוברת שקיבלו באי מליאת הוועד־הפועל העולמי, של "אגודת ישראל", שהתכנס בלוגאנו בשווייץ, נטען (בסעיף 12 של החוברת): "כל בת במדינה, בהגיעה לגיל 18, מקבלת פרוספקט מושך, הקורא לה להתגייס לשירות צבאי. בנות בוכריות רבות אינן מודעות לסכנות האורבות להן, וכמו כן לאפשרות לקבל פטור מלהתגייס. מחלקה מיוחדת פועלת כדי להגיע לבנות אלה, להסביר להן את המצב, ולהביא כל בת לחזור למשרדי הרבנות, כדי להסדיר את זכויותיהן המצפוניות לפטור מן הצבא. יותר מ־1000 בנות בוכריות קיבלו בשנים האחרונות פטור מגיוס צבאי על־ידי עזרת הוועדה". גם בנותיהם של יהודי איראן נפגשות בבואן לישראל עם אנשי הארגון העולמי של "אגודת ישראל". בתוך פרק זמן קצר ביותר מבהירים להן, כי הצבא הוא לא בדיוק הכתובת בשבילן, ובוודאי שתצטרפנה על כך שהן דתיות ועל אי־רצונן לשרת בצבא.

ארגון הקליטה של ארגון אגודת ישראל העולמי אינו פועל רק בקרב יהודי איראן. הארגון מטפל בין היתר בעולים מבוכרה ופועל כדי להכניס אותם לישיבות. ישיבה כזו היא ישיבת הבוכרים, אשר נתמכת על־ידי הארגון, אשר תמך ברכישת בניין הישיבה. "רק חינוך תורני", כותבים אנשי הארגון בחוברת מיוחדת, "לנוער בגולה יכול להבטיח את עתידם הרוחני של קהילת עולי ברית־המועצות בארץ, כי ללא ידיעה שלמה ביסודות היהדות אין אפשרות לעמוד איתן מול הגלים השליליים של החברה החומרנית והמתירנית".

אך עיקר המאמץ של הארגון ומחלקת הקליטה שלו מופנית לענייני העולים מארצות המצוקה.

הכנסות הארגון מתקבלות בעיקר מארגון ר.י.א.ף באנגליה. סכומים ניכרים מגיעים גם מארה"ב ומשווייץ. "במשך השנים", נאמר באותה חוברת, "קיבלנו הקצבות לפעולות החשובות גם ממשרדי הממשלה. אולם לצערנו, בשנה האחרונה (1986), עקב המצב הכלכלי הקשה והמדיניות הכלכלית, עדיין לא קיבלנו אף פרוטה".

בנימין רוזנשטיין מתוודה, כי יש בעיות לא מעטות ביחסי הארגון ומשרד הקליטה. "אנחנו רוצים לקבל את

(סוף בעמ' 8)

هكذا من الأصل

طبق الأصل

מכתבים למערכת דבר

„להציל את הקיים"...

כמי שהיה בעבר חבר הקיבוץ המאוחד ושימש בזמנו כתב לענייני חקלאות והתיישבות ליוויתי לפני כ־20 שנה בהתפעמות את ראשית יישובה של רמת־הגולן על־ידי הקיבוץ המאוחד, בהשראתו של יצחק טבנקין ז"ל. לימים גם עקבתי בשמחה אחר ההצלחות החקלאיות של יישובי הרמה. היה לי, איפוא, צר לשמוע בימים אלה, כי „מבחינה משפטית" יישובי הגולן הם, למעשה, בפשיטת רגל...

הגולן היהודי מונה עתה 28 יישובים עם שמונת אלפים וחמש מאות נפש, מהם 2500 ביישוב העירוני – קצרין. מתוך שש אלפים נפש האחרים, כ־1200 מתפרנסים מהחקלאות. אלה מגיעים לייצור שנתי למשפחה בערך של שישים אלף דולר ועם 11–12 אחוז עודף להחזרת חובות. ואף־על־פי־כן הם שקועים בחובות כבדים שלעולם לא יוכלו לצאת מהם. לפני כשנתיים הסתכמו חובות אלה ב־75 מיליון דולר והם תפחו עד היום ל־170 מיליון, בשעה שבערך הייצור חל רק גידול מעשרה לשלושה־עשר מיליון דולר.

השבר הגדול הזה – אומר איש הרמה איתן ליפ – נוצר בשנתיים־שלוש האחרונות, מחמת נטל הריבית הכבד, בעיקר, בתוספת „דמי־לימוד" של איזור חדש ובלתי־מוכר (כשלונות חקלאיים) וחובות עוזבים. בשנת 1984 שילמו יישובי הגולן 69 אחוז ריבית שנתית, שנה לאחריה – 80 אחוז ורק ב־86 הוקל נטל זה עד 30 אחוז, בה בשעה שמדד־היוקר השנתי עלה ב־20 אחוז בלבד.

איתן ליפ מעיד על עצמו, כי הוא אישית תומך בזכות התיישבות יהודים בכל חלקי ארץ־ישראל. אבל, במצבם כיום של יישובי בקעת־הירדן ורמת־הגולן משימתה של המדינה היא להציל את הקיים ולא להשקיע בתשתיות חדשות. פירושים מיותרים...

א. סדומי
חולון

בן־גוריון והרפורמים

לרגל הכרזתו החדשה של שר הפנים לשעבר על מלחמה נגד מתן לגיטימיות ליהודים הרפורמים במדינת ישראל, ובשנת המאה להולדת ד. בן־גוריון, שהמדינה ומוסדותיה מציינים השנה, כדאי ללמוד את משנתו של בן־גוריון (גם) בסוגיה זו של מעמד הזרמים הדתיים השונים ביהדות.

וכך כתב בן־גוריון בשנת 1968 משדה בוקר:

„אני לא אשתייך לשום קהילה – לא רפורמית, לא שמרנית ולא אורתודוקסית, אבל אני חושב קיומה ושלטונה של הקהילה האורתודוקסית בישראל לאסון ולסילוף. אני כמעט בטוח, שהרוב בארץ רחוק מאוד מהאורתודוקסים.

„באמריקה לא יעז שום איש לפסול רב כמנוח אבא הלל סילבר ואפילו המזרחי (אורתודוקסים) בארצות הברית ראו בו מנהיג יהודי מסור. ורק מחוסר יוזמה – כך נדמה לי – של לא־אורתודוקסים, שיש להם ככל זאת צורך ב„כנסיה" השתלטו פה „האדוקים". סייע לכך משטר הבחירות הנפסד הקיים בארץ, המקנה למיעוט קטן כוח פוליטי שאינו מגיע לו כלל. אבל אשמים גם היהודים שיש להם צורך בבית־כנסת ולו רק פעם בשנה (לי אין צורך בכך, אם כי אני רחוק מהיות אתאיסטן), שאין בית־כנסת שבתוכו גברים ונשים מתפללים יחד ולאו דווקא בנוסח המקובל, שיש בו דברים שהטעם המודרני אינו סובל אותו (כגון קורבנות וכדומה)". (סוגיות בהיסטוריה של ההווה, עמ' 207, „עם עובד", 1983).

ואגב, הרב אבא הלל סילבר (על שמו רחובות ברמת גן ובמקומות אחרים וכפר ידוע בארץ), אותו מזכיר כאן בן־גוריון, והרב סטפן וייס, רבנים רפורמים שהיו מגדולי המנהיגים של יהדות ארצות הברית, שהשתתפו במאבק המדיני להקמת מדינת ישראל, כמו גם הרב יהודה לייב מגנס, הנרייטה סאלד ורבים אחרים – איפה הליברלים, יוצאי וממשיכי התאחדות הציונים הכלליים העולמית, שהרבנים הרפורמים האלה היו ממנהיגיהם הבולטים. שעה שבהשראת אורתודוקסים קיצוניים, ביניהם (גם) אנטי־ציוניים מובהקים, ממתנגדיה ומינוקיה של מדינת ישראל, ובתמיכת הליכוד, יוצאים למלחמה „נגד מתן לגיטימיות לרפורמים במדינת ישראל"?

גם אם הליברלים למיניהם אינם רוצים לכבד את משנת בן־גוריון בנדון הזרמים הדתיים ביהדות בכללותה, למה, בכל זאת, ככה ינטשו ויבזו את מנהיגי תנועתם־הם, שהיו, כאמור, בחייהם מראשי הרפורמים ביהדות ארצות הברית? הכזו היא היהדות שלכם, שאתם נוטשים את מנהיגיכם מתוך חישובים קואליציוניים או אנטי־קואליציוניים?

אדם דורון

לטפח את מפעלי הקואופרציה

במוסף „דבר" לתעשיה וכלכלה מיום 30.11.86 ראיינו מזכיר ההסתדרות, חה"כ ישראל קיסר, מזכיר חברת העובדים, חה"כ דני רוזוליו ואחרים, שהשיבו לשאלותיהם של כתבי „דבר" בעניין תיפקודם של מפעלי ומוסדות חברת העובדים, סולל בונה ועוד. בתשובתו לכתב „דבר" חיים ביאור אמר קיסר, שהמשק ההסתדרותי חייב לשמור על שיקולים כלכליים לא פחות מאשר על שיקולים הקשורים ברווחת העובד – ומכנה זאת „איזון עדין", ומוסיף י. ק. שבגלישה להפסדים וחובות של „סולל בונה" הופר האיזון הזה.

בהקשר לזעזועים המשקיים־חברתיים הפוקדים באחרונה את המשק ההסתדרותי שאל כתב „דבר" את י.ק. האם אין מקום למחשבה על צימצום המשק ההסתדרותי ואף לחסלו בהדרגה – דוגמת התהליך של חיסול הנכסים והחברות שבבעלותם של האיגודים המקצועיים בגרמניה המערבית ומכירת בנק האיגודים שהוא מהגדולים בגרמניה; מזכיר ההסתדרות שלל דעות ורעיונות מהסוג הזה, תוך כדי הצדקת קיומו של המשק ההסתדרותי וחברת העובדים.

שאלתי למזכיר ההסתדרות, האם באמת לא הגיע הזמן לעידוד, טיפוח ואירגונם של מוסדות ומפעלים קואופרטיביים בהם העובדים יהיו אדונים לעצמם ללא מנהלים ו„שליטים" מעליהם?

באותו מוסף קראנו גם על קואופרטיב „הארגז", שהוקם בתל־אביב בשנת 1932 וכיום עסוקים במפעלים הגדולים שפיתח (בהרכבת אוטובוסים, ביצירת מבנים טרומיים למוניהם, בריהוט עבור בתי מלון ועוד) שבע מאות ושמונים פועלים ועובדים ושכרם מהטובים במשק המדינה. (אגב, גם קואופרטיב זה ראוי לטיפולה של ההסתדרות על מנת שכל עובדיו יהיו חברים בו שווה בשווה, שכן לפי דבריו של המנכ"ל, שלמה ברוכה, מתוך 780 עובדיו ופועליו – רק 150 מהם בעלי מניות בקואופרטיב).

ניתן גם ניתן באמצעות החומר האנושי היהודי להגיע ליצירת תאים חברתיים שיוויוניים של קואופרציה לרווחתו ולהתקדמותו של משק המדינה והעובד המפעילו באמת. בהדרכתה ובפיקוחה של ההסתדרות יש להעביר בהדרגה את מפעליה ומוסדותיה המשקיים של חברת העובדים לתיפעולם הקואופרטיבי העצמאי של עובדיו ופועליו. בזאת תוכיח ההסתדרות את שאיפתה לעשות למען יתר שוויון וחירות של האדם העמל.

ישראל פולישצוק
בית עובד

ח"כ כאדם פרטי

אריה אורד („דבר", 13.1.87) מגלה „פשע מאורגן", רחמנא ליצלן, מבלי לבקש תגובתו של בעל הדבר טרם הפרסום (הכוונה לגילוי שח"כ שליטא המליץ על מוצר מסוים תוך שימוש בנייר ובדואר של הכנסת – מ.ר.).

בעוונותי הנני משמש כראש מועצה מקומית וגם כיו"ר ועדת פניות הציבור של הכנסת. במסגרת תפקידים אלה סייעתי למאות ואלפים – כולל פתרונן של בעיות סבוכות מאוד שאריה אורד ועמיתיו אינם מתעניינים בהן יתר על המידה, למרבה הצער.

מר אייל, נשוא הכתבה, הוא אזרח הגון ממנחמיה שיזם החדרת פטנט חדשני ובלעדי ארצה – ולכן אין כאן משום העדפת חברה אחת על משניה. מצאתי לנכון שהוא ראוי לעידוד – מה גם שיש בחידושו משום תועלת של ממש לכלכלה מדינת ישראל.

החתום מטה עוסק בענייני ציבור 24 שעות ביממה, ואין זאת לתפארת המליצה בלבד. כל התכתובת שלי נעשית על דפים רשמיים משום שאין בידי זמן פנוי כדי להפוך לאדם פרטי כל אימת שמתחשק למישהו.

המוסר שלי נבחן על־ידי כדי יום. כשהוא גם המצפן. הייסורים ממני והלאה – ולכן אמשיך לשרת את הציבור ללא מורא וללא משוא־פנים כפי שאני מבין את תפקידי. עשיתי זאת לפני כתבתו של אורד ואמשיך בכך אחריה.

ח"כ בני שליטא

מימון ל„לביא"

את פרוייקט ה„לביא" ניתן להמשיך במימון דרום אפריקה, הזקוקה למטוסים חדישים. אם כל מדינות העולם, כולל הגוש הקומוניסטי והעולם השלישי, מקיימות יחסים כלכליים עם דרום אפריקה כפי שהאינטרס הלאומי מכתיב להן, אין כל מניעה שישראל תפעל לפי האינטרס שלה.

עמוס סלע
ירושלים

סימפטומים חורשי רע ומסוכנים

לא מכבר אירעו בארץ שני מקרים מכוערים ומסוכנים, כאילו המדינה הולכת ומתפוררת.

מקרה אחד: „תלמיד אחד היכה מנהל שניסה להרגיעו, במקום להענישו". המקרה השני: „חודש מאסר לשישה תלמידים על מעשים מגונים במורתם".

אתה עומד משתומם ושואל: את מי יש להעניש בשני המקרים הללו, את שר החינוך או את השופטים, אשר מוציאים משפט כזה מוצלח. שניהם לא ראויים לתפוס את הכסאות אשר עליהם הם יושבים. או אולי את האמהות אשר נזפו בילדיהם „פּע, קינדרלעך, אל תעשו את זאת יותר, זה לא יפה". ובזאת ודאי נרגעו. ואני שואל: ריבונו של עולם, באיזו ארץ אנו חיים? אפילו אצל הערבים לא נמצאו תופעות כאלו. אולי אצל אידי אמין באפריקה.

מה חושבת הממשלה והכנסת לעשות במקרים כאלה? הנשים בכנסת כאילו לא איכפת להן.

פ. בנודסקי
בית־אבות הכרמל, חיפה

האפרסק המסמיק

אם כדי לפרסם משקה או יין־אפרסקים (איזה מהשניים לא הצלחתי לברר, למרות שהמידע חשוב לי כדי לדעת איזה משקה לא להכניס הביתה) נזקקים להמלצה שאינה ממין הטבע, זו בעיה של חוסר כשרון.

אבל, במודעות הענק הנישאות לאחרונה בערי הארץ והפוערות את העיניים באותיות קידוש לבנה „טעים כמו חטא" (המלצה למשקה הנ"ל) יש לא חוסר כשרון כי אם עזות מצח, אופי מושחת ומעשה של שחיתות.

אם אין רשות בארץ הרשאית להוריד מודעות כאלו ולהעמיד את מפרסמן על מקומו, אנו חסרים נדבך חשוב בחיינו.

אומרים, אין רע יותר מהרע אבל כששמעתי השבוע באוטובוס ילד שואל את חברו: „תגיד, מה זה 'טעים כמו חטא'?" ידעתי, כי צודק ועמי. ואמרתי לעצמי: די לי מלאכול את הפרי הזה החדש.

תמרה תדיר
בני ברק

לדיוקם של דברים

אבקש להעיר למכתבו של מנשה בן־מאיר („דבר", 31.12.86):

א. בן־מאיר טוען (בהסתמכו על „דבר" 12.12.86), ש„הדבר (הפסקת המפגשים בין יהודים לערבים) הוחלט ברוב של 10 מתוך 11 שהשתתפו". טעות. במועצת אור יהודה 13 חברים. סגן יוסף, נציג מפ"ם, התנגד ל„החלטה המבישה", שלושה נמנעו, שניים נעדרו, שישה בעד.

ב. הורי תלמידים מסויימים התנגדו שבניהם ייפגשו עם ערבים אלא, בניהם גילו פתיחות חיובית והיו בעד מפגשים.

ג. ראש מועצת אור יהודה נמנע בהצבעה אולם (עקב היותו מצביע ש"ס) הוא היה מלכתחילה נגד המפגשים כפי שהצטייר בכלי התקשורת.

נפתלי דרדוש
אור יהודה

לא ליצור „אדונים ומשרתים"

ב„דבר" מיום 9.1.87 פורסם, כי ניצב מרכוס, בניגוד לדעת חוקרי היחידה לחקירת פשעים, ממליץ לא להעמיד לדין את משתתפי „הפגישה הלילית" בנושא חקירת ח"כ עמר. דהיינו, את עורכי־הדין אשר, כנראה, חושבים עצמם מעל לחוק.

אותו ניצב מרכוס גם לא שיבצע (בלשון המעטה), בתכנית הטלוויזיה בנושא מגלי השחיתות, ותגובת פרקליטות מחוז הצפון משאירה סימן־שאלה גדול מאוד לגבי כישוריו המקצועיים והבנת משמעות החוק של הניצב המכובד.

ואילו לגבי עורכי־הדין אשר שמם שורבב בפרשה חייבים ליתן הדין ככל אזרח המנסה לשבש הליכי חקירה.

אל יתן היועץ המשפטי לממשלה יד להיווצרות מעמדות של „אדונים ומשרתים". ושר המשטרה, כדאי שיבדוק את כישוריו והגדרות בהן פועל הניצב המכובד.

ג. כרם
אשקלון

ציידי הנשמות

(המשך מעמוד 7)

העולים כבר בשדה התעופה", הוא אומר, „אבל המוסדות של השר יעקב צור אינם עושים להתיר לנו להתקרב לעולים בצורה מסודרת".

רוזנשטיין, המבקש להתפאר בהישגי ארגונו, מציג מכתב של ילדה, שעלתה מאיראן לישראל וכתבה נאום לחגיגת חנוכה. כותבת הנערה „עליתי לארץ מפרס. עליתי מאיראן של [illegible] שמאז אהבתי, הורים, חברים, מקום מולדת, ותרבות. עכשיו אני רוצה לספר לכם את סיפור העליה שלי. גדלתי בבית שומר מסורת. בשבתות ובחגים הלכנו לבית־הכנסת. בשבת אכלנו אוכל שאמא שלי בישלה וזה היה אוכל טעים במיוחד. בכל חג עשינו את הדברים המיוחדים לאותו חג. הבית היה מלא אורחים. הלכנו למשפחות אחרות ושמחנו ביחד. חנוכה מזכירה לי נרות שהדלקנו ושמנו אותם על־יד החלון שממנו ראינו שלג. גם אכלנו סופגניות וגם מאכל מיוחד בשם חלבה, שעשוי מאורז סוכר ותמרים. בחג האילנות תלינו בעץ שקית קטנה עם פירות יבשים על החלון ועד הבוקר השקית היתה ריקה. באווירה החמה הזאת גדלתי ועכשיו קשה לי לשכוח את המקום שהיה לי בו הכל. לפעמים אני שואלת את עצמי למה עזבתי הכל? למה באתי לבד? למה לא נשארתי שם וסבלתי ביחד עם הקרובים שלי? אולי הם בכלל לא יוכלו לבוא. ואם יהיה לי פה, מה שהיה לי שם? בפרס חיכיתי לרגע שבו אעלה על המטוס ואהיה בדרך לארץ. אך כשישבתי במטוס, הבכי לא עזב אותי. לא ידעתי מה קרה לי? מצד אחד הרגשתי שזה נס שיכולתי לצאת מאיראן ולהתחיל בארץ חיים חדשים. מצד שני, דאגתי להורי ולעתיד שלנו. עכשיו, כשאנחנו כאן בארץ חדשה אנחנו דומים לתינוק שרק פוקח את העיניים. בהתחלה הוא לא רואה שום דבר. אבל לאט־לאט הוא מתרגל לסביבה החדשה".

רבים מבני קהילתה ימצאו, ככל הנראה, את דרכם לארה"ב דווקא. ברכתה, כפי הנראה, תתקבל רק בוולקה.

תורנות בית מרקחת

תל־אביב
בני – דיזנגוף 174 – 222386
בלפור – קופ"ח מכבי – בלפור 2 – 299856
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
נורדאו – נורדאו [illegible] – 664069
נשר
התקוה – בר־יהודה 22 [illegible] – 232734
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
רמת־אלחנן – הרב כהנמן 97 בני־ברק – 746643
רש"י – רש"י 13 רמת־גן – 7510971
בת־ים – חולון
מור – הביבה רייק 20 בת־ים – 583360
אהרון – הופיין 52 חולון – 889155
רחובות
כללית – בני משה – 452381

מידע
מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א'–ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03-284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הגפן 26 קומה ב' 04-523566
כל יום מלבד ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03-261111
קו לילדים ונוער 03-261113
בירושלים – 02-227171
בחיפה 04-672222/3

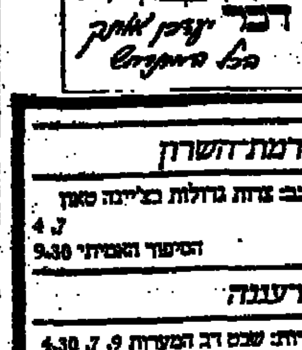

בית ליסין

חנוך רוזן בתוכניתו „אל תנחמו אותי במלה" הערב 20.1 ב־20.30

„נשים" מאיר אלוני שרה ומשחקת ברכט הערב 20.1 ב־21.00

„עצרים" הערב 20.1 צוותא פרדס חנה ב־20.00, מחר ד' 21.1 וקסר רחובות ב־20.30, ו' 23.1 בית ליסין ב־21.00, מוצ"ש 24.1 בית ליסין ב־20.30 (כניסת מאחרים רק בהפסקה)

יפה ירקוני שרה ומארחת מחר ד' 21.1 ב־21.00

„סטנד אפ קומדי" – אתה מצחיק אותה על הבימה עם: אבי קושניר, רמי שטרן, שמוליק וילוזני ה' 22.1 ב־22.00

אשר צרפתי ב„סונטת קרויצר" ע"פ ל.נ. טולסטוי ו' 23.1 ב־21.00

ערב עם הזמרת קורין אלאל ו' 23.1 ב־23.30

„ברגלים יחפות" הצגה מוסיקאלית על דוד בן־גוריון ו' 23.1 מופת–אילת ב־22.00

„פרפרים בראש" – לילדים עם איציק ועופרה ויינגרטן שבת 24.1 ב־11.30

„מוניה להצעות" עם דות סגל מוצ"ש 24.1 ב־21.00

פסטיבל סרטי וודי אלן „ישעטני" הערב 20.1 ב־23.15, „רעשות" מחר ד' 21.1 ב־23.15, ו' 23.1 ב־23.30, „מנהטן" ה' 22.1, מוצ"ש 24.1 ב־23.15, „הרומן שלי עם אנני" ו' 23.1 ב־14.30

ויצמן 34 (כיכר המדינה) תל־אביב
טל' הקופה: 257966, 216653

מנת דם חיים לאדם

זכור: תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך.

לתרומת דם פנה למגן דוד אדום הקרוב.

קולנוע

■ **תל־אביב**
אסתר: עיסקה ללא רחמים 5, 7.15, 9.40
אורלי: חורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
גיל (אלנבי לשעבר): ואיפה העיינות? – לעזאזל! 5, 7.30, 9.40
חצות – תרמית
הרוקנרול הגדולה
בן־יהודה: משפט הנשרים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: אותנטי פופולו 7.15, 9.30
גת: ג'ק פלש המקפיץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2: מונה ליזה 11, 1.30 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 11, 1.30 4.45, 7.15, 9.40
דקל: סיגליות הן כחולות 7.15, 9.30
דרייב־אין: אהבה בשחקים 7.15, 9.30
סקס – חצות
הוד: הקוטב הלוהט 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין: ישנוני 11.15
חן 1: חטיפה נעימה 5, 7.30, 9.45
חן 2: ג'ושוע אתמול היום 5, 7.25, 9.45
חן 3: מלקולם 5, 7.30, 9.40
חן 4: רונה פלור נשואה לשניים 11, 2, 5, 7.30, 9.45
חן 5: קטיפה כחולה 11, 2, 4.30, 7.15, 9.40
לימור: להתחתן שנית 4.30, 7.15, 9.30
לב 1: הקשר הגורבני 2, 5, 7.40, 9.40
לב 2: הגבל הבורמזי 7.30, 9.30
לב 3: מסע אל האושר 2, 5
גבר ואשה לאחר 20 שנה 7.30, 9.40
לב 4: בעקבות הדרך 7.30, 9.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.30
סינמה 1: שוטר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: קפיר העם 7.15, 9.30
פריז: אח מכוכב אחר 12, 2, 4, 7.15, 9.30
11.30 לאן נעלם דניאל וקס
צפון: המשימה 4.30, 7, 9.30
תמוז – רמת־אביב:
בארי לינדון 8.30
חצות – גלגל אותה
שחף: חנה ואחיותיה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת: כולם נפלו על הראש 7.15, 9.30
תל־אביב: חזון ודעם 4.30, 7.15, 9.30

■ **ירושלים**
אריאל: חורה לנעורים 4.30, 7.00, 9
אורון 1: המשימה האחרונה 4.30, 7.00, 9.00
אורנע: גבר ואשה לאחר 20 שנה 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון: אפוקליפסה עכשיו 9.30
חצות – זאב אמריקאי בלונדון
הבירה: אותנטי פופולו 4.30, 7, 9.15
אור 3: טייס של הבירה 4.30, 7, 9
אור 4: שתי אצבעות מצידון 4.30, 7, 9
אור 5: הצבע ארגמן 5.30, 8.30
גיל אור: חטיפה נעימה 5, 7.20, 9.40
כסית: חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר: רונה פלור נשואה לשניים 7, 9.15
עדן: שוטר ללא חוק 4.30, 7, 9
רון: מקסי 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל: משימה 7.00, 9.15

■ **חיפה**
אורה: המשימה 6.30, 9.00
אורלי: הגבל הבורמזי 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון: מחיר הסקופ 7.00, 9.15
ארמון: עיסקה ללא רחמים 7, 9.15
עצמון 1: חורה לנעורים 7, 9.15
עצמון 2: אותנטי פופולו 7.15, 9.30
חן: כולם נפלו על הראש 7, 9.15
מאור: ג'ק פלש המקפיץ 7.00, 9.15
קרן אור: ג'ינג'ר ופרד 6.45, 9.15
רון: משפט הנשרים 6.45, 9.00
רב גת 1: קטיפה כחולה 6.45, 9.15
רב גת 2: חטיפה נעימה 7.00, 9.15

■ **קרית־ביאליק**
ספיר: הרומן של אתמול בלילה 7.00, 9.15
מביון: עיסקה ללא רחמים 7, 9.15

■ **קרית־חיים**
בית העם: משפט הנשרים 7.00, 9.15
היובל: אהבה בשחקים 7.00, 9.15

■ **קרית־ים**
ציצה: שתי אצבעות מצידון

■ **קרית־מוצקין**
אורות: שוטר ללא חוק

■ **אשדוד**
אסתר: משפט הנשרים 7.15, 9.30
אשדורה: חטיפה נעימה 7.15, 9.30

■ **אשקלון**
אסתר: שבט דב המערות 7.15, 9.30
מאור: נסיעה נעימה 7.15, 9.30
ורדה: ראן 6.30, 9.30

■ **באר־שבע**
חן: קוד הנינג'ה 4.30, 7.30, 9.30

■ **בת־ים**
עצמאות: הטרמפיסט 4.30, 7.15, 9.30

■ **גדרות**
בית העם: הטרמפיסט 4.30, 7.15, 9.30

■ **הרצליה**
היכל: איש הנצח 4.30, 7.15, 9.30

■ **עפולה**
מטיתרון: המבט 8.30

■ **חולון**
ארמון: עיד ללא רחמים 4.30, 7.15, 9.30
מגדל: עסקה ללא רחמים 7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת: [illegible]
הצבע ארגמן 6.45, 9.30
[illegible]
סביון: יפה בורוד 4.30
פלטרגייסט II 7.15, 9.30
רינה: ג'ושוע אתמול והיום 7.15, 9.30

■ **קרית אונו**
מתנ"ס: רכבת אל החופש, 8

■ **טבריה**
אביב: שוברי הלבבות 7.15, 9.30

■ **כפר־סבא**
עמל: המשימה 7, 9.15
חן: גבר מגע אחר 7

■ **לוד**
אורלי: משפט הנשרים 7.15, 9.30
נוה זית: שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.30

■ **נהריה**
הוד: צביטה בלב 7.15, 9.30

■ **נתניה**
סטודיו: נשיקת אשת העכביש 5, 7, 9.15
אסתר: אהבה בשחקים 7, 9.15
שרון: שואה חלק א' 6.30

■ **פתח־תקוה**
שלום: עסקה ללא רחמים 7.15, 9.30
היכל 1: שוטר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2: חורה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
הורי בת ההרים 4.30
היכל 3: משפט הנשרים 7.15, 9.30

■ **ראשון־לציון**
נגמן: אותנטי פופולו 7.15, 9.30
ראשון: אהבה בשחקים 7.15, 9.30

■ **רחובות**
בית העם: חנה ואחיותיה 7.15, 9.30
חן: זכרונות אהבה מפירנצה 7.15, 9.30
חן: צרות גדולות בצ'יינה טאון 7.15, 9.30

■ **רמת־השרון**
כוכב: צרות גדולות בצ'יינה טאון 4, 7
הסיפור האמיתי 9.30

■ **רמת־גן וגבעתיים**
אואזיס: ג'ק פלש המקפיץ 7.15, 9.40
ארמון: כלבן מאורגן 7.15, 9.30
לילי: חנה ואחיותיה 7.15, 9.30
הודר: משפט הנשרים 4.30, 7.15, 9.30
רב גן 1: חטיפה נעימה 7.25, 9.45
רב גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.40
רב גן 3: מלקולם 7.20, 9.40
רב גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 7.20, 9.40
סביבים: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30

■ **רעננה**
אורות: שבט דב המערות 4.30, 7, 9

■ **רמלה**
אורן: אהבה בשחקים 7.15, 9.30
היכל התרבות: הצבע ארגמן 7, 9.30
גונים 4.30

■ **עכו**
אורינדוריום: מלכת הכיתה 7, 9

טלוויזיה

5.30 „זמן לחדשות".
6.00 „שובה של האנטילופה" – פרק אחרון: „עוברים לכפר".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 נקודת מוצא – תכנית חדשית. איך משתלבים הכדורגלנים הערבים במערך הייצוגי הלאומי של הספורט בארץ? משתתפים: רפעת טורק, זאהי ארמלי, עוזי נאסר, אלי אוחנה, אבי כהן, שלמה קירט, ח"כ פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט בכנסת ועוד שני אורחים. נושאי הדיון: פרשת שלמה קירט, הבקשה להרחיק כדורגלנים ערבים מן הנבחרת. מדוע מרוחקים הערבים מאירועי שמחה לאומיים בספורט, כמו ניצחונותיה של מכבי ת"א בכדורסל. כיצד משתלב כדורגלן יהודי בקבוצה ערבית? כדורגל ואלימות (תרגום עברי־ערבי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 זוג או פרד – מנחה שמואל שי. השעשועון מצולם בנוכחות קהל ונושא פרסים.
8.30 בלבוטק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 „מקגייוור" – פרק שלישי: „הגנב מבודפשט".
11.10 „בית דין לילי" – פרק תשיעי: „האדי והמאראב". יומנה האישי של ה„מאראב" נמצא בידי התביעה ומשמש עדות מרשיעה נגדה ונגד ארבע גברות אחרות הנאשמות בזנות. השופט הארי סטון מתחבט אם להתיר שימוש ביומן הזה, שיש בו מידע סודי ביותר.
11.35 „מסוקו של מקסי" – מבט אל עודער. חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלסקופ: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': הורית (כ).
08.40 כלי מדוזה: פ–ו.
09.00 אנגלית ח'.
09.20 בתרגום לערבית: גיאומטריה, הנדוק.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית.
11.15 חשבון ה': כפל שברים.
11.30 ארץ מולדת: להיות פועל בארי (כ).
12.00 ביאוגרפיה (ו'–ט'): העיר המתפתחת.
12.25 ספרות (ע"ב): פוקנר, רליקה באסם.
1.00 מוסיקה, העשרה: המוסיקה השחורה של ברזיל.
1.30 קשת רענה: אור החיים, ר' חיים בן עטר (כ).
2.00 טלסקופ: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בספר מספר הרים: כמה מספרי הרים מחליטים לעלות לפסגת הר המיין, שאליו לא הגיע עדיין אדם.
3.50 קונצ'רטו בראנדנבורגי מס' 3 מאת י. ס. באך. עם התזמורת הקאמרית הסקוטית, בניצוחו של ר. לפרה.
4.15 שביל באמצע שביל בכר: גמל רוזה.
4.25 רובוטריקים: פרק 8.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – הנדל: קונצ'רטו מס' 1, בסי בסול מג'ור, לשתי תזמורות (אקדמיה למוסיקה עתיקה /כ. הוגווד); באך: קונצ'רטו בראנדנבורגי מס' 1, בפה מג'ור (פ. צוקרמן/חברי הפילה. מלוס־אנג'לס); מוצרט: רביעייה בדו מג'ור, לחליל וכלי־קשת ק. 285 ב' (א. ניקולה/א. סל/ז. שפירנבר/י. מנזה); מנדלסון: קונצ'רטו במי מינור, לכנור ותזמורת (פ. מינץ/הסימפ. משיקגו/ק. אבאדו); גריג: רומנסה ווריאציות על נושא נורווגי (פילהרמוניה/ר. לפארד).
09.00 קונצרט בוקר – קורלי: סונטה בלה מינור, לחלילית וקונטינואו, אופוס 5 מס' 8 (פ. ברוקן/א. בילסמה/ב. לאונהרדט); דיאבלי: גראנד סונטה ברה מינור, לגיטרה ופסנתר, אופוס 102 (הנס קאן/רומולו לאסאגנה); המילהו: רביעייה בסי מג'ור, לקרן וכלי קשת (רביעיית הסמולד); דבוז'אק: סונטינה בסול מג'ור, לחליל ופסנתר אופוס 100 (אראלה ויואב תלמי); ברבה: ארג'ז לכלי־קשת (הסימפ. ממילווקי/לוקס פוסס); פוצ'ינה: „אוה דוזו קורפוס" (מקהלת הצעירים ממלוק/ג. שמיטנאר); שוברט: פנטסיה בפה מינור, לפסנתר ב־4 ידיים (מארי פרחיה/ראדו לופו); הקרויליאנס: „העתונה מכריא" (סימפוניה הצפונית/ר. היקוקס); אלגרה: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת (ז. דו־פרה/הסימפ. מלונדון/ב. ברבירולי); דבוז'אק: סימפוניה מס' 7, ברה מינור (הפילה. הצ'כית/ו. נוימן).
12.00 מן הסרטיה – בוריס ברמן, פסנתר – בטהובן: סונטה מס' 28 בלה מג'ור, אופוס 101; שוברט: סונטה בלה מג'ור („מן העזבון").
13.05 בהאזנה נינוחה – א.ת.א. הופמן: פתיחה „אונדינה"; בריטן: מבוא לתזמורת לבני הנעורים; חבר: קטע קונצ'רטי בפה מינור, אופוס 79 (א. ברנדל/הסימפ. של לונדון/ק. אבאדו); ורדי: 2 קטעים מתוך „שני בני פוסקרי" (ל. פאברוטי/תז. „לה סקלה"/אבאדו); באך/רבטמן: סוגה בסול מינור, מבוא ופוגה ברה מינור (חמישיית כלי הנשיפה הישראלית); ראבל: „הצוענייה" (י. פרלמן/תז. פאריס/פרטיניק); קראני: „האריי יאנוס", פוליסה (תז. פילדלפיה/אורמנדי).
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
17.30 קולות – קולגיום מקל גנט/הספריון 20 מקהלת ילדים מהעזר אורלנדו די לאסו.
18.00 מבחר הקלטות – שוברט: חמישייה ברה מג'ור לכלי קשת, ד. 956 (רביעיית קליבלנד + יו יו מא – צ'לו).
19.00 פניני אופרה – לקט מתוך האופרה „חליל הקסם".
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – מאה להולדת ארתור רובינשטיין, שידור חי מ„היכל התרבות" בתל־אביב. רסיטל – מאוריציו פוליני.
23.00 מחזורי יצירות – הרביעיות לכלי־קשת מאת לודוויג ו. בטהובן.

הפעם: „יעוד נתוניו".
16.05 שאלה של טעם (ש.ש.)
17.20 האוניברסיטה המשודרת – „השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו". הפעם: „בין רומנטיקה לבין מדירות המציאות".
19.05 „שער בתלמוד" – הפעם: מסכת „ברכות".
22.05 שבעה יוחד וכל אחד לחוד – הפעם: „התמודדות עם מצבי חרדה".

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 עולם חדש – ענייני האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות בבקשתך.
22.05 עוד פעם אחת – תכניות בשידור חוזר. „30 שנה לנצרת עילית".
23.05 קפה ראשי – חידונים.

רשת ג'

18.06 מקום בבכורות.
21.05 ארוח עתיק.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

16.05 841 „נוסע צפונה צפונה" – רומנדריו מאת אהרון לוי (ש.ש.)
16.15 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 קפה קלה על בלבלה.
20.05 סוס יטוס – הלביא מבריא (ש.ש.)
20.05 סבבבססים – F.M.
21.30 אוניברסיטה משודרת – הדמה יוונית הפנים כאישה.
23.05 לילה לילה – F.M.
23.55 קיתת חצות – עם העתונות ממחר פרי.

רשת א'

12.05 מבלילי המרה בבקשתך.
15.30 השכלה הדעת לכל – „מבוא לתבונות ולהכרת המחשב".

דירות

דירות קניה

■ בשכונת-מעוז אביב ... קוטג' 6 חדרים
(#3184) 03-650281

■ במבשרת-אביב ברמת-אביב ברחוב ברזיל 4½ ו-5½ חדרים ... "16.30-18.30" ... "10.00-14.00" שמח. 03-886565 "שיכון ופיתוח לישראל להשקעות"
(#3180) 03-650281

■ בשיכון-אביב ברמת-אביב ג', 4, 5 חדרים ... 146 ... "16.30-18.30" "10.30-13.30" ישראל להשקעות
(#3178) 03-650281

■ בנבעתיים ... בית 40, הבית הגדול ... "16.00-18.00" 03-357191 "12.00-8.00" "שיכון ופיתוח לישראל להשקעות"
(#3160) 03-650281

■ "אבני-זוהר" לבנייה התעשייה, מגורים, מבלים, ... קוטג'ים ... 03-9644222 06-221133
(#86)

■ בפתח-תקוה דירות לוגית ... 4 חדרים ... 03-7512203
(#3348)

■ בשכונת ... בית 40, דירות לאירגון ... 5 חדרים ... 03-7512203
(#3349)

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 1-1½ חדרים

חוץ לארץ

תל-אביב

חוות ונחלות

מבנים ומגרשים

ביקוש דירות

דירות בשכירות

דירות מרוהטות

דירות להשכרה

חדרים מרוהטים

עסקים

שונות

■ בבית המסחר ... 03-5525731
(#7689)

■ אנו משלמים התמורה הגבוהה ביותר!!! ... 03-884853
(#21160)

■ להשכרה ... / 44575 / ...
(#28113)

מבני תעשיה

מחסנים

אולמות

חנויות

מגרשים

משרדים

הצעות עבודה

■ דרוש קונדיטור ... 03-792836
(#28390)

■ 1100.- ...
(#28384)

■ מלונים מנעים לעבודה ... 03-203052-3
(#28370)

■ מסגרים מקצועיים ... 03-203052-3
(#28367)

■ ... 03-203052-3
(#28363)

■ בוגר בי"ס מקצועי ... 03-203052-3
(#28360)

■ חשמלאי מוסמך בעל נסיון ... 221214
(#28357)

■ הנדסאי מכונות בעל נסיון ... 221214
(#28346)

■ לקיבוץ ... 03-790977
(#28336)

■ יבואן ... 03-287817
(#28308)

■ מנהל ... 03-221214
(#28305)

■ ... 221214
(#28295)

■ מוכרת לעבודה ... 03-287817
(#28298)

■ רכב ... 03-838339
(#28277)

■ פקיד רכב בעל רשיון ... 221214
(#28217)

■ דרוש ... 03-295705
(#28215)

■ ... 221214
(#28211)

■ דרושות ... 03-221214
(#28208)

■ ... 03-496115
(#28398)

■ דרוש ה עובדים ... 03-610312
(#28177)

■ ... 03-700236 03-797507
(#28178)

■ דרוש ... 03-267903
(#28156)

■ ... 03-231778 03-234117
(#28072)

■ ... 7000 דולר 03-247727
(#28066)

■ ... 03-916602
(#28052)

■ ... 03-916602
(#28046)

■ ... 03-240207-8
(#28017)

■ ... 03-240207-8
(#28011)

המשך הלוח בעמ' 11

مكان الأصل

صورة عن الأصل

„צים": פרשת עצמון כמשל

מאת יוסף מיכלסקי

„אני פועל כדי להתעשר אבל אינני משקר. משום שדברי שקר אינם שיטה טובה להשגת מטרות", אמר לי מנחם עצמון, כיום איש־עסקים פרטי ובעבר הלא־רחוק המנכ"ל הכל־יכול של „חברה לישראל" ומכוח תפקידו – האיש החזק בדירקטוריון של חברת „צים". אז, בסוף 1984 ובשנת 1985, כמעט חיסל את חברת „צים", במעשים ובהבל־פה. הוא ניבא שתתמוטט בתוך זמן קצר וכמעט הצליח לשכנע את שאול אייזנברג להיפטר ממחצית מניותיה, אלא שברגע האחרון טעה טעות טאקטית: ביום בהיר אחד הודיע לאייזנברג שבכוונתו „לרכוש" את חברת „צים", אף שהיא נמצאת על סף פשיטת־רגל. בשלב זה הגיע, כנראה, הבוס הגדול למסקנה, שאם החברה טובה לעצמון היא יכולה להיות גם נכס טוב בשבילו.

מאז חלפו שנה־שנתיים, חברת „צים" התאוששה, מנחם עצמון התפטר מ„החברה לישראל" ומהדירקטוריון של „צים", ושאול אייזנברג נשאר בעל 50 אחוזים של החברה.

אני נדרש היום לנושא, משום ש„פרשת עצמון" בחברת הספנות הלאומית משקפת, למעשה, עימות בין שתי תפיסות משקיות מנוגדות: האחת, התפיסה המונחת ביסודה של חברה ציבורית־לאומית, תפיסה שלנגד עיניה האינטרסים של המשק והמדינה ועל־כן פעילותה זהירה וסולידית; התפיסה האחרת היא זו של היזם הפרטי, אך לא בנוסח ספק ורטהיימר, אלא בנוסח הספקולאטיבי, יזם שהפקת רווחים מאקסימליים לכיסו הפרטי היא בראש מעייניו, ואם אין בכוחו לממש זאת, הוא יתנער מאחריותו ויפקיר את החברה, גם אם היא מספקת פרנסה לאלפי אנשים, גם אם היא מבטיחה את האינטרסים של המשק הלאומי בעת מצוק. נוכח הפרשות העגומות האחרונות, שנחשפו בהן קלסתריהם המכוערים של „יזמים" פרטיים, ונוכח הקריאות לחיסול „המשק הבולשביקי", כהגדרת השר משה ארנס ועמיתיו, ראוי לבחון את שתי הגישות.

בזמנו, כזכור, פנה מנחם עצמון לאייזנברג ואמר לו שהוא מוכן לקחת לידיו את „צים". היה זה אחרי שבאמצעי התקשורת התפרסמו ידיעות רבות, שצוטטו בהן הצהרותיו, כי לחברה אין תקנה.

שאול אייזנברג לא הסתמך על כך וביקש מפרופסור חיים בן־שחר לבחון את מצבה של „צים". „דו"ח בן־שחר" סתר לחלוטין את עמדתו של עצמון. פרופסור חיים בן־שחר ציין, שבענף הספנות, שאופייניות לו תקופות של גיאות ושפל, אי־אפשר להבטיח רווחים כל שנה ויש לנקוט מדיניות המבוססת על התייצבות לטווח ארוך. הוא הדגיש ש„צים" הוכיחה שהיא חברה המתפקדת טוב ושהיא מסוגלת להגיע מחדש לרווחיות נאותה. „צים" – קבע פרופסור בן־שחר – תהיה מסוגלת לפרוע את כל חובותיה בתוך עשר שנים או לפחות לפרוע את רוב חובותיה.

מסקנות הדו"ח אישרו, למעשה, ש„צים" היא חברה הנוהגת בזהירות, משכילה לפזר את פעילויותיה כדי לצמצם את גורם הסיכון ובמשך כל שנות קיומה הצליחה לצוף על פני המים, חרף המשברים ומחדלי היעילות. בגלל המשבר בענף הספנות בעולם בשנים 1980–1984 קטנו מחירי ההובלות מ־170 דולר הטונה לכ־112 דולר בשנת 1984, והכנסות „צים" פחתו משום כך ב־150 מיליון דולר, אבל בתחילת 1985 הסתמנה בשוק התאוששות. מחירי הדלק לאוניות פחתו והחברה החלה לקצור את פירות צעדי ההתייעלות שהופעלו קודם לכן. את השיפור זקף מנחם עצמון לזכות עצמו, ללא כל הצדקה. בשיחה עמי טען, שעם כניסתו לתפקידו בדירקטוריון החברה, עשה „מיד" לצמצום הגירעון החזוי בתקציבה של „צים" ואף זכה בהבטחות שני בנקים, מהגדולים בעולם, להשיג אשראי לחברה בסך 300(!) מיליון דולר. צריך להיות עתיר־דמיון כדי להעז ולהעלות טענה זאת, משום שאפילו בשנות גאות בענף, מוכנים בנקים להעניק אשראי גדול רק תמורת בטוחות מוצקים והרי עצמון עצמו טען, ש„צים" פשטה את הרגל.

מדוע לא קיבלת את האשראי? שאלתיו. „ברגע האחרון הודיעה מחלקת המדינה של ארה"ב שאין לתת מימון נוסף לגורמים ישראליים" – הצטדק.

בנסיונו הכושל להשתלט על „צים" הגיש הצעות לארגונה מחדש. לדבריו, תכנית הארגון־מחדש הכילה צמצום כוח־האדם היבשתי של החברה מ־1400 איש (בינתיים הצטמצמה מצבת כוח האדם לכ־900 איש) ל־400 עובדים וזאת על־ידי העברת ניהול החברה והפיקוח הטכני ליוון והפעלת אוניות החברה בדגל זר. את כוח האדם הימי רצה לצמצם ב־800 יורדי ים, על־ידי הוצאתם לפנסיה עם פיצויים של 300 אחוז, מהם שני־שלישים (200 אחוז) באמצעות מניות נסתרות בבורסה. הישראלים, שהיו אמורים להשאר באוניות החברה, היו משלמים, לפי התכנית, מס־הכנסה מופחת, משום שפרנסתם באה ממקורות חו"ל ושני הצדדים, וכך הימאים וגם החברה, היו יוצאים נשכרים, אליבא דעצמון.

האיש הגיע להסכם עקרוני בעניין עם איגוד קציני הים, אך לא עם איגוד הימאים הרדיוגיים, ואין פלא. הנציגים של הרדיוגיים מנוסים יותר מעמיתיהם הקצינים. אילו יצא ההסדר לפועל, מי היה מונע מעצמון להיפטר מכל הישראלים ולהעסיק זרים, שהם זולים יותר?

התוכנית היתה מבוססת על תרגיל פיננסי שקוף, שמטרתו – להעביר לידיו את מניותיו של אייזנברג ב„צים", בלי שהוא ישקיע בכך פרוטה שחוקה מכיסו. תמורת מניותיו של אייזנברג הציע להזרים 40 מיליון דולר ל„צים", שהיתה זקוקה להזרמה כספית, מהם כ־30 מיליון דולר היו משחררים את „החברה לישראל" מערבויותיו של אייזנברג, בסך 30 מיליון דולר, אצל הבנקים. ומהיכן התכוון לקחת את 40 מיליון הדולרים? עצמון טען, שהחברה „סי קונטיינרס", התמחה בהשכרת מכולות, היתה מוכנה לתת את הכסף תמורת המכולות והמניות של „צים". אלא שהיא לא רצתה להופיע ברבים כבעלת חברת ספנות, כדי לא להרגיז את לקוחותיה, שהן חברות ספנות, ולכן היה דרוש לה כיסוי של גורם ספנות ישראלי. עצמון הציע את צבי רוזנפלד, הפועל בבלגיה. רוזנברג התגורר, בזמנו, ב„צים" והבריז בחופה שבכוונתו „לדפוק את 'צים'". לכתבת הכלכלית של „דבר" אמר עצמון, שהכיסוי היה דרוש משום ש„סי קונטיינרס" חשש מהחרם הערבי.

הסיפורים של עצמון מעוררים תמיהה רבה, משום שבניגוד לדבריו לא היה לו הסכם חתום עם „סי קונטיינרס" אלא רק „מכתב כוונות", שהוא מסמך לא מחייב. מה עוד, שהחברה זו היתה נתונה אז בקשיים ואף מכרה חלק מרכושה. עצמון טען שהחברה היתה אחר־כך משכירה שוב את המכולות ל„צים" במחירי שוק. בחוגי הספנות טוענים, לעומת זאת, שהחברה היתה ללא ספק מגדילה בהרבה את תעריפי ההשכרה וגורפת בחזרה את השקעתה ב„צים" בתוך זמן קצר. אבל אין זו התמיהה היחידה. מדוע פנה מנחם עצמון לרוזנפלד שישמש „כיסוי", בשעה שהוא עצמו טען באוזני שרוזנפלד הוא „כלומניק", שאיננו יכול לחתום על שיק בסך 250000 דולר ואף לא לכבדו? מדוע לא השתמש עצמון ככיסוי בחברה מכובדת ומבוססת במקום ברוזנפלד?

לדעתי היו ל„משולש" הזה מטרות אחרות – לרושש את „צים" מלקוחותיה הטובים, לטובת השותפים החדשים. אילו התממשה התכנית, היתה „צים" מוסיפה לעסוק בפעולות הלא־מכניסות, וכיוון ש־50 אחוזים ממניותיה, בצורתה החדשה, הם בבעלות המדינה וההסתדרות, היו השותפים החדשים יכולים לדרוש אפילו סיוע מהקופה הציבורית „למען המדינה".

הערתי למנחם עצמון כי אפילו חברות יווניות, המעסיקות ימאים זולים מאפריקה, פושטות־רגל בשנת שפל וגורל דומה עלול היה לפקוד את „חברתו". עצמון לא התרגש: „אנשי הספנות קשורים בברזל לאוניות, אבל אנחנו חיים עתה בעולם של שיווק בין־לאומי. משפחות ניארכוס, ליבנוס ואפילו אונאסיס עברו לעסקי דלא ניידי, מה רע בכך?" לאחר הרהור קל הוסיף בגילוי־לב מדהים: „הייתי עושה כסף רב מאוד אילו נתנו לי לעשות את העיסקה – כסף רב מאוד. חבל". ומה היה נשאר מהספנות הישראלית? שאלות כאלה לא מעסיקות אותו כמובן.

ההמשך ידוע – „צים", שאפילו בשנות משבר שילמה לנושיה ריבית על חובותיה ועל חלק מהוצאות ההון (בניגוד לחברות־ענק אחרות), צמצמה בשנתיים האחרונות את חובותיה מ־527 מיליון דולרים ל־350 מיליון, לאחר ששילמה את כל חובותיה השוטפים. היא התייעלה מאוד, אם כי יש עוד הרבה לעשות בתחום הזה, תכננה לפריסת חובותיה לשנים הבאות. היא ממשיכה להיות מקור פרנסה ישיר ועקיף לאלפי ראשי משפחות, מכניסה לקופת המדינה מטבע זר ומפיקה „תצרת" בעלת ערך מוסף גבוה. עדיין מאיימות עליה סכנות, בין היתר משום שבשנים הקרובות תצטרך להשקיע סכומי עתק ברכישת אוניות חדשות, אולם במשך השנים תתגבר על הקשיים, כפי שהתגברה בעבר. פרשת עצמון צריכה ללמד לקח את אלה שמוכנים בקלות רבה להיפטר מחברות ציבוריות ולהפקירן בידי אנשי־עסקים תאבי בצע, שטובתם הפרטית חשובה להם יותר מכל האינטרסים של המשק והמדינה.

א"י לא יפה ברצועה

מאת דני צדקוני

איזור רצועת עזה, הקרוי רשמית „חבל", ובעצם הוא כבר שנים החצר האחורית של המדינה היהודית, נהיה אט אט למזבלה גדולה.

מדובר, כידוע, בחבל ארץ לא גדול, 360 קמ"ר בסה"כ, שחיים בו בצפיפות גוברת והולכת כשש־מאות אלף ערבים. קשה לומר שהממשל הישראלי, שעוד חצי שנה יחגוג עשרים שנות שלטון באיזור, עשה משהו רציני לשמירת איכות הסביבה ב„חבל". מסיבות מובנות לא אחשוף את זהותו של איש־שיחי בנושא זה. את טענתו כי בימי המצרים היתה עזה נקיה יותר לא אוכל לאמת, מפני שלא ביקרתי בה באותה תקופה. האיש, ממשפחה בעלת יחוסין ומה שמכנים „איש העולם הגדול", הוא פאטריוט של עזה. בכאב לב הוא רואה כיצד מידרדרת נחלת אבותיו למדרגה של „מזבלה אחת גדולה". הוא מודע לתרומתם של אחיו בני עמו, תושבי האיזור, להאצת התהליך ויש לו רעיון, שיכול להועיל, לדעתו, לישראל ולרצועה גם יחד.

לא צריך להיות מבין גדול כדי לדעת, שצה"ל שנוא על התושבים המקומיים. הם רואים בו „צבא של רוצחים". לצערנו, יש בין המשרתים בו ובכוחותינו האחרים, שבהתנהגותם מסייעים להתגבשות דימוי שלילי זה בעיני התושבים. הנושא ידוע ולדעתי אין מטפלים בו כיאות בצבא, שעם אבותיו נמנו מצביאים כיצחק שדה ויגאל אלון, אבל לא זה ענייני עתה.

איש שיחי אומר, כי כל פעם שנשמעת יריה מאחד הפרדסים שולח לשם הצבא כלים הנדסיים, העוקרים כך וכך שורות של עצים. מדוע, הוא שואל, לא ינוצלו החיילים והציוד גם למטרות חיוביות? למשל, ניקוי הרצועה ממצבורי הזבל המצויים בה במקומות רבים. צעד כזה ודומים לו, אומר האיש, היה יכול לשנות את הדימוי של צה"ל בעיני האוכלוסיה.

האמריקאים, כדי לגבור על הדימוי השלילי שלהם בעולם השלישי, הקימו את „חיל השלום". צה"ל נמצא בשטחים כבר עשרים שנה, ולא ידוע כמה זמן עוד ישאר בהם. אז אם כבר נמצאים שם ומסתבכים מפעם לפעם בפגיעות בתושבים, המצמיחות איבה ושנאה, מדוע לא לעשות לפעמים גם מעשים של רצון טוב כלפי האוכלוסיה, מדוע לא להפגין לפעמים גם דאגה לתושבים ולאיכות הסביבה, או במלים אחרות – אהבת מולדת, שהרי מדובר, על־פי גירסה רשמית מסויימת, ב„חלקי ארץ ישראל"?

כל הכסף הזה

מאת הרצל אורליך

שתהיה לך דירה של עשרים חדרים ושתתגלגל מחדר לחדר. שיהיו לך שתי מכוניות – אחת שתסע להזעיק בשבילך רופא והשניה שתמהר בעקבותיה כדי להגיד שכבר לא צריך. אמנם באידיש הקללה העממית הזאת מצחיקה יותר, אבל המסקנה היא אחת: יהודים לא מפרגנים לזולתם. קחו את מחול השדים הזה המתחולל סביב ארנסט יפת. סוף־סוף מגיע מישהו למה שכל אחד מאיתנו, בסתר ליבו, מת להגיע – פיצויים בגובה האוורסט, פנסיה בגובה המון בלאן – האיש לא מפרגן.

★

עכשיו, כשלהט־הדם בירידה, הרוחות מתחילות להירגע ואפשר להביט על כל זה בעיניים מפוכחות – רק עכשיו זה נראה באמת כשערורייה־רבתי. לבי לבי לחברי הוועדה המצומצמת של מועצת־המנהלים של הבנק הלאומי שישבו על מרוכת פיצויי הפיטורים של יפת. מה שלא היו מחליטים, ממילא היו מסתערים על צווארם. תניח שהיו פוסקים לטריבון הבנק הלאומי רק חצי מיליון דולר פיצויים, עשירית מן הסכום? גם על כך היתה קמה צעקה. אבל הם קבעו שמגיעים לו מיליונים! כיצד הגיעו לסכום המהמם של חמישה מיליון דולר פיצויים (אחר־כך זה ירד לארבעה) ו־60,000 דולר פנסיה לחודש (סכום שקפץ לחצי)? התסריט שלי הוא כזה: בצר להם, מחוסר יכולת להחליט, פנו חברי הוועדה ליפת עצמו ושאלו אותו כמה לדעתו מגיע לו. יפת, ג'נטלמן בעל נימוסים אירופיים, הנאמן לעקרון שהוא חוזר עליו השכם והערב, שהוא לא מדבר עם איש על ענייניו הפרטיים, אמר להם: „תזרקו מספרים, וברגע שתגיעו למספר שעליו תוכלו לומר בלב שלם ,הלוואי עלינו', זה יהיה הסכום". אין אפשרות אחרת.

★

אני לא חושב שלארנסט מגיע עונש על הכסף הרב שניתן לו. אבל אם לא היתה ברירה, הייתי ממליץ שהעונש יהיה „לגמור את החודש". כלומר, עליו לבזבז על אכול־ושתה־כי־מחר־נמות אלף דולר ליום. והיה ולא הצליח במשימה, ייקנס – כמו בשיטת הניקוד של תכנית הטלוויזיה „זוג או פרד" – בכפל הסכום שאותו לא הצליח לבזבז. אגב,

בסכום הכסף שעליו להוציא יש לכלול את ה־700 דולר שהוא הפתית מדמי־המזונות החודשיים של גרושתו, בתואנה שהיום הוא פנסיונר מסכן.

★

איש אינו יודע כיצד תסתיים הפרשה. הרושם שלי הוא שמה שלא יהיה, ה„רינר" היחידי מכל המהומה הזאת תהיה שושנה.

★

מה ניתן לעשות בסכומי עתק כאלה? כל אחד רשאי להפליג על הטס־הרמין המתוח שלו. למשל, יפת הוא אחד מיחידי הסגולה בישראל שלא מוכרח לחכות לשפעת־סינגפור שתבוא אליו לישראל. הוא יכול להרשות לעצמו לנסוע לסינגפור ולחטוף אותה שם.

הלוח הכללי
בשבילך ובשבילי!

לחברה מסחרית
דרוש/ה
טכנאי/ת הנדסאי/ת
לקידום מכירות של מוצרי אחזקה
רצוי עם נסיון במכירות,
בעל/ת רכב.
טל. 052־552515.

לרהיטי „דירן"
דרושה
למשרדים בתל־אביב
פקידה
עם ידע באנגלית
5 ימים בשבוע בין השעות
16:00–19:00
לפנות לחיה בטלפון: 03־252481

לחברה ציבורית
דרושים
1. מזכירה בכירה
★ שליטה טובה באנגלית
★ ידע ונסיון בניהול שוטף של משרד.
2. נערה חניכה
לעבודה במרכזיה
★ עד גיל 17
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 771 פתח־תקוה.

[illegible]
תשמ"א 1981
[illegible]

לבית ספר בוקר
כיתות י"א – י"ב
בראשון לציון
דרוש
מורה להיסטוריה
בעל נסיון להכנה לבגרות.
אפשרות מישרה חלקית/מלאה
במרסים נא לפנות לביה"ס רח' הפרדס הראשון 3 ראשל"צ טל' 03־959988

יואר מחשבים
המובילה במחשוב החינוך
לסניפנו בת"א דרושים
אנשי מכירות מעולים
בעלי רקע ב־I.B.M.–P.C
ומכירות תוכנה מתקדמת.
נסיון שנתיים לפחות.
רצוי רקע בהוראה או במכירה לבתי לספר.
טלפון: 03־729285 03־728326
יואר מחשבים ותוכנה

לחברה ארצית לבטון מובא
דרושים
מהנדס/טכנולוג בטון
לאזור צפון, מרכז ודרום הארץ
לפנות בכתב יד לת.ד. 20521 ת"א
עבור טכנולוג
– סודיות מובטחת –

שופר־סל
לסניף כפר־סבא
דרוש
מנהל מחלקת ירקות
מועמדים בעלי ניסיון מתבקשים לפנות למנהל הסניף, רח' רוטשילד 65 כפר־סבא.

היפרכל צומת קרית־אתא
דרוש
מנהל מחלקת ירקות
בעל ניסיון בתחום
לניהול מחלקת הירקות בהיפרכל.
מועמדים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל החל מיום רביעי, בין השעות: 09.00 – 19.00.

רשות שדות התעופה בישראל
רשות שדות התעופה בישראל
מודיעה
על מכרז פומבי למשרת
מנהל חשבונות ראשי
הכישורים הנדרשים:
★ בעל רשיון לראיית חשבון (3 שנים לפחות) ★ נסיון של 6 שנים בארגון וניהול יחידת הנהלת חשבונות, או נסיון בניהול צוות עובדים במשרד רואה חשבון ★ תואר בכלכלה או מינהל עסקים – יתרון ★ נסיון במערכות ממוחשבות – יתרון.
המעוניינים בעלי הכישורים הנדרשים, יפנו לאגף כוח אדם מחלקת עובדים, חדר מס' 321, בבניין הטרמינל בקומה ג'.
הגשת המועמדות עד יום 27.1.87 בין השעות 08:30 – 14:00. יש להביא תעודות ואישורים על השכלה ונסיון.

היפרכל קניון איילון
דרושים/ות
★ **מנהל/ת מעדניה**
★ **קופאיות**
מועמדים מתבקשים לפנות למנהל ההיפרכל במקום.

לחברת שקם בע"מ
בחולון
דרוש
קונדיטור ראשי
(לניהול מקצועי)
נסיון מוכח • תושב גוש דן
המעוניינים יפנו לטל' 806824
ויבקשו את גב' פנינה יצחקי

נחושתן
הנדסאי חשמל / אלקטרוניקה מוסמך
רצוי בעל נסיון (כשלוש שנים) בתעשיה.
יכולת למידה עצמית.
נכונות לעבודה קשה ומגוונת.
תנאים טובים למועמד המתאים.
לפנות למר אורי עגבר 03־650276/7.

„עמישב" בע"מ
אבטחה, שמירה, קציני בטחון שרותים
דרושים
★ **מאבטחים**
עד גיל 35 לאחר שרות צבאי מלא, פרופיל 82 ומעלה.
★ **שומרים**
עד גיל 65 למשמרות בוקר, צהרים ולילה.
תנאים טובים למתאימים
ועדת קבלה תתקיים במשרדי החברה, רחוב ביאליק 137 רמת־גן, כל יום בין השעות 11:00 – 17:00, נא להצטייד בתעודת זהות ופנקס מילואים

אורט ישראל
משרד העבודה והרווחה
ביה"ס התעשייתי אורט אורמת
אזור התעשיה, יבנה 70650
טלפון: 08־439911
דרוש
מדריך למקצועות החשמל והאלקטרוניקה
נסיון בתעשיה יתרון
בדבר פרטים נא לפנות לביה"ס בטלפון: 08־439911. ובשעות הערב – 03־982957.

לחברה תעשייתית
★ **טכנאי קירור**
★ **חשמלאים**
להפעלה ושירות של מערכות מיזוג אויר מרכזיות.
עם נסיון של 3 שנים מינימום.
תנאים טובים למתאימים, כולל רכב צמוד.
לפנות לטל. 03־807641 לשירית

שופר־סל
לסניף חדרה
דרוש
מנהל מחלקת בשר
מועמדים בעלי ניסיון מתבקשים לפנות למנהל הסניף, רח' הגיבורים 52, חדרה.

ללמוד מקצוע בענף הדפוס ולקבל שכר מיד
קורס חצי שנתי
צילום / מונטאז'
למועמדים המתאימים שיתקבלו מובטח:
★ לימוד מקצוע מעניין ★ הכנסה נאה
★ משרה קבועה ★ שכר כבר בחודש הראשון
יתקבלו מועמדים בגיל 20–30 בעלי 12 שנות לימוד לפחות או רקע בנושא גרפיקה.
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים מלאים לארמכם מרכזם בעיים הכנסי 8 ת"א 66558
סודיות מובטחת

ב־26.1.87
ייפתח בתל־אביב
קורס לאנשי מכירה בביטוח חיים
משתתפי הקורס יקבלו הדרכה מקצועית רחבה והכשרה לקראת קבלת רשיון.
למסיימים תינתן הדרכה אישית וליווי מקצועי.
אנו מעוניינים:
באנשים נמרצים ואחראיים, מגיל 25 בעלי השכלה תיכונית לפחות.
לקביעת ראיון נא לפנות החל מיום א':
לכרמלה, טל' 03־296117–8
לדבורה, טל' 03־294771 קו פנימי 379
מנורה
חברה לבטוח בע"מ

קופת חולים
לקופת חולים הכללית
דרושים
רוקחים/ות
לעבודה בבתי מרקחת במרפאות בכל רחבי הארץ.
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב, תוך ציון פרטים מלאים ותעודות אל קופת חולים הכללית, מח' הרוקחות, ארלוזורוב 101, תל אביב.

למגדל – סוכנויות לביטוח בע"מ
מחלקת ביטוח חיים
דרוש
מפקח רכישה
אם אתה בעל ניסיון ברמה טובה ואמביציוני יש לנו צוות סוכנים מוכן הזקוק לך ומצפים לך סיכויים מצויינים להתקדמות
לפנות אישית לא. בידרמן טלפונים: 03־200241, 03־283229

למוסד ציבורי
דרושה
כתבנית פקידה
הדפסה בעברית ואנגלית.
שליטה בשפה האנגלית – הכרחית.
הצעת מועמדות בכתב יד בפרוט קורות חיים ונסיון לשלוח לת.ד. 7133, תל־אביב 61071

לחברה קבלנית העוסקת בעבודות אלקטרו מכניות
דרושים:
1) **מהנדס חשמל**
2) **הנדסאי חשמל**
בעלי ניסיון בתיכנון וביצוע מערכות חשמל
נא לפנות בצרוף קורות חיים תיסיון קודם לת.ד. 36230 תל־אביב 61361

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות מנוסה
למשרה מלאה עם ידע בהכנת משכורות
לפנות בכתב: ת.ד. 1845 ר"ג בציון כפי טלפון

למשרד אדריכלים
דרוש/ה
הנדסאי/ת אדריכלות
למשרה מלאה
טלפון 03־766732

הכרזה: חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה התשמ"א 1981 - אוסר על מעביד להפלות בין עובדים ... מחמת מינם ...

ריפוי והדיה

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

חיפה

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות

ביקוש דירות

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

■ א. עסקת השנה! בקיסריה ... 04-524511 (#28133)

עסקים

משרדים

מגרשים

הצעות עבודה

■ למפעל דרושה פקידה, בעלת ניסיון במשרד ... (קריאה, כתיבה) למשרה מלאה: 02-716914 לפנות (#28338)

חניה

דירות

אשדוד

הצעות עבודה

מציעים למכירה

אילת

מטבעות ומדליות

מכונות שטיפת כלים

שרותים כלליים

פוליש ונקיון

מכוניות

מסיבות ואירועים

ציפוי אמבטיות

שרותימעליות

שונות

הכרזות

ירושלים

דירות

וילות ובתים

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

חליפי רכב משומשים

■ "יהודה'ס" חלפים משומשים ... (#28162) 03-370248

מציעים למכירה

רוצים לקנות

דהיטים

מקררים

חיות בית

כלי נגינה

פיזו

הלוואות

חקלאות

מזגני אוויר

מכונות תפירה

מלגזות ושינוע

■ מבחר גלגלות הרמה חשמליות ... (#28426) 03-823165

ריפוי והדיה

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

סימקה-קרייזלר

פולקסוואגן

פורד

ביאט

דנו

וולבו

טלבוט

טנדרים

מסחריות

מרצדס

סובארו

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

אאודי

אוטוביאנקי

אופל

אלפא רומיאו

אמריקאיות

מכוניות

מוכרים/ות

פועלים/ות

עובדי מתכת

שומרים

שרותי אחיות

שליחים

נגרים

נהגים

מחסנאים

הנהלת חשבונות

טכנאים הנדסאים

חשמלאים

עובדי יהלומים

ספרים/ות

גזירה/תפירה

פקידים/ות

עוזרות ומטפלות

להברה קבלנית לבנין דרושים
★ קבלן משנה לברזל
★ קבוצות רצפים
★ קבוצת טיח
לפנות טל: 881553 03 (משה)

למשרד רואי חשבון בת"א דרושות
★ כתבנית עברית אנגלית על מעבד תמלילים "לנויר" ימים א'-ה' 8.00-13.00
★ פקידת הנהלות עברית אנגלית ימים א'-ה' 8.00-16.00 יום ו' 8.00-13.00
להתקשר 664561.

למפעל אלקטרוניקה דרושים
טכנאים הנדסאים
★ נסיון של שנתיים לפחות בפיתוח מעגלים אנלוגיים
★ יתרון לבעלי נסיון בתחום ספקי כח ממותגים
נא לפנות בטלפון 03-491210-1

לחברת יבוא ושיווק דרושים:
סוכנים מנוסים
לשיווק רדיוטייפים לרכב
בכל הארץ + רכב
בפרטים לפנות 053-40663

למטבח מסעדת עובדים ביהוד דרוש
מחסנאי
יוצא צבא
טל' 03-222184

הלוח הגדול עובד כמו שד

הלוח הכללי ידיעות אחרונות
הלוח הנבוך ביותר · דבר · לאשה

هكذا من الأصل

ואחרי השביתות – השלג

מאת גדעון קרץ פאריס

שרשרת הסיבוכים שפקדה את צרפת בכל התחומים – היחסים הבין־לאומיים, הטרור, החינוך, יחסי העבודה ואפילו מזג־האוויר – דוחקת את ממשלת שיראק לעמדת „החזקת מעמד" עד לבחירות לנשיאות ב־1988.

צרפת מתאוששת לאטה מחודש של שביתות במגזר הציבורי, החמורות ביותר שהיו בעשור האחרון. שביתת עובדי הרכבת, העיקרית שבהן, התפשטה למגזרים אחרים בשירותים הציבוריים – חברת החשמל, הדואר, הנמלים – תחילה ביוזמת האיגוד המקצועי ס.ז'.ט., המקורב למפלגה הקומוניסטית, ואחר־כך באיגודים האחרים. בשביתה במטרו הפריזאי הצטרפו לחברי ס.ז'.ט. גם חברי האיגודים המקצועיים הסוציאליסטים והעצמאיים. השביתות נפסקו בשבוע שעבר, אך לממשלו של ז'אק שיראק יש כשרון מיוחד להפוך כל אירוע למשבר ואחרי משבר השביתות בא משבר השלג. הצרכנים, שהתבשרו על קץ הפסקות החשמל, לא הספיקו ליהנות מהאור ומהחום וכבר נחתו עליהם תקלות טכניות קשות בגלל הקור, שגם לקראתו לא התכוננו הרשויות כיאות. הרכבות, שלא נסעו בגלל השביתה, נתקעו שוב בגלל השלג.

שביתת עובדי הרכבות, לרבות השביתה במטרו, החלה בלי שיתופם של האיגודים המקצועיים. ניהלו אותה ועדי־תיאום בנוסח הוועדים שניהלו את שביתת הסטודנטים. בתחילה לא דיברו השובתים על תביעות שכר אלא בעיקר על תנאי העבודה. עובדי הרכבת מחו על הכוונה לקבוע קידום ודירוג שכר על־פי „הערכת" עבודתם על־ידי ההנהלה ולא על־פי הוותק, ככתוב בהסכמי העבודה. נהגי המטרו מחו על השוואת שכרם עם עובדים אחרים, ה„נמוכים" מהם בדירוג. לכאורה לא היה בכך כדי לעורר אהדה כלפי השובתים. ואכן, תקריות לא מעטות פרצו בין נוסעים נזעמים לשובתים.

למעשה, כוונת הממשל במבחן כוחות זה היתה לשבור את האיגודים המקצועיים ואת הישגיהם. האיגודים המקצועיים, שבשלב זה נכנסו לתמונה, הבהירו במלכודת והביעו תביעות שכר. הרחבת המאבק לתביעות שכר שיפרה את הדימוי שלהם בציבור. ועודי העובדים הבהירו, כי אם הם נאבקים נגד פיטורים, אין פירוש הדבר שהם מבטלים את הסיכון המשתלט על הכל: הם רק רוצים לגבות את מקומם בתוכו.

התערבותם של האיגודים המקצועיים הביאה לחתימת הסכמים שזיכו את העובדים בהישגים סבירים. עובדי הרכבת זכו במימוש התביעה שהביאה להכרזת השביתה – ביטול הקידום על־פי ותק. כן זכו בהעלאת שכר של 1.7 אחוזים – הממשל לא ויתר על סירובו להגדיל את השכר יותר כפיצוי האינפלציה. בתחום תנאי העבודה זכו ביומיים מנוחה נוספים בחודש. ובחמישה־עשר ימי ראשון חופשיים בשנה במקום ארבעה־עשר עד כה. כן הובטח כי [illegible]

בעת השביתות וההסתבכות חזר ועשה ממשלו של ז'אק שיראק שגיאות בולטות שהיו בעוכריו. הוא סירב תחילה לשאת ולתת עם השובתים בשם דרישת „עקרונות" קווי הפעולה של הממשלה. דוברי הממשלה הכריזו שמדובר בהגנה על המלחמה באינפלציה (כשלושה אחוזים בשנה). שיראק טען שהוא מגן על „החלשים" ביותר, קרי המובטלים. למעשה, חולקו הטבות יחסיות לפקודים מוצדקים יותר, כמו החקלאים, ונפגעו השכירים מהסקטור הציבורי.

הנהלת הרכבת העריכה את הפסדי השביתה במיליארד וחצי פראנק, שיתוסף על גרעון „מתוכנן" של כשלושה מיליארד. בחברת החשמל דיברו על שנים וחצי מיליארד פראנק. בסך־הכל אמדו את ההפסדים במשק בחמישה־עשר מיליארד פראנק לפחות. בעיקר נפגעו עסקים פרטיים, שנפגעו משיבושי התחבורה ומהפסקות החשמל. למשל, אתרי הסקי שתפוסתם בתקופת חופשת חג המולד הצטמצמה בשלושים אחוזים.

המשבר הכלכלי התריף גם את משבר הפראנק והוליד את ההחלטה האירופית על ייסוף המארק. כאן שיווק הדבר, בעצם, לירידה של צרפת שדרשה כבר מזמן את ייסוף המרק. טענותיהם של הגרמנים כי מדובר ב„משבר מלאכותי" עזרו להם רק במקצת.

למצב הסוציאלי הרעוע יש, כמובן, משמעות פוליטית מיוחדת במציאות ה„דו־קוטבית" בצמרת הממשל הצרפתי. „יש משבר חברתי אבל אין משבר פוליטי", הרגיע הנשיא מיטראן. הוא ושיראק עשו מאמצים לצנן את הרוחות שהתלהטו במקצת לאחר שמיטראן קיבל באחד בינואר משלחת של עובדי רכבת שובתים מאיזור הבחירה שלו, שבאה לברך אותו לכבוד השנה החדשה. שיראק הזהיר שעל הנושאים בתפקידים ממלכתיים בכירים להיזהר במעשיהם בשעה שהמדינה זקוקה לסולידאריות. מיטראן ענה שאמנם המלחמה באינפלאציה היא חיונית, אך יש לחלק את הנטל שווה בשווה. בכך נסתיימה ההתנגשות המילולית.

נראה שהשמאל הלא־קומוניסטי לא יהסס לנצל את המשבר המתמשך שלתוכו נקלע ממשל הימין. שרשרת הסיבוכים בכל התחומים – התחום הבין־לאומי, תחום הטרור, תחום החינוך, יחסי העבודה ועכשיו, כאמור, אפילו מזג־האוויר – דוחקת את ממשלת שיראק למצב של „החזקת מעמד" גרידא, עד הבחירות לנשיאות ב־1988. למיטראן ולסוציאליסטים זה בוודאי לא יזיק. משאל דעת־קהל, שהתפרסם לאחר השביתות, הצביע על אהדה בציבור לעמדתו של מיטראן, יותר מאשר לזו של שיראק. ראש ממשלת צרפת החליט לערוך מסע־הסברה מקיף ברחבי המדינה.

רעלה מול גנרלים

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

סטודנטיות רבות בתורכיה מעוניינות בכנות בקיום מצוות הדת, בלי מניע פוליטי, אבל מבצע הרעלה המשונה סמלית פוליטית. יש בו קריאת תיגר ברורה על החילוניות

בתורכיה מודגשת תסיסה בעקבות אזהרה נוקבת שהשמיע הנשיא קנאן אוורן בדבר האיום הגובר של הפונדמנטליזם האיסלאמי. נאומו בן 90 הדקות של הגנרל ב־8 בינואר דן בשאלות המפלגות את הארץ מאז שהצבא, הרואה עצמו כיורש המסורת החילונית של כמאל אתאתורק, העביר את השלטון לידי ממשלתו האזרחית של טורגוט אוזאל לפני יותר משלוש שנים.

פונדמנטליסטים איסלאמיים מסתננים בהתמדה אל מערכות השלטון, ובעיקר אל מערכת החינוך. הנשיא וחבריו הגנרלים צופים בתהליך זה באי־שקט גובר והולך; עכשיו הם החליטו שמוכרחים לשים לכך קץ. רוב האנשים בבירת תורכיה שיבחו את נאומו של הנשיא אוורן, אבל הארץ בכל זאת מפולגת.

הגורם המיידי לתסיסה נראה קל ערך למדי: האם מותר לסטודנטיות להשתתף בשיעורים באוניברסיטה או להתהלך בקמפוס כשהן רעולות. בשביל התורכים יש ברעלות מסמן סמלי: הן מבטאות את דחיית עקרונותיו החילוניים של כמאל אתאתורק. מעכשיו נאסרו הרעלות על־ידי המועצה להשכלה גבוהה, גוף הממונה ברובו על־ידי הנשיא, אבל הוא מחוץ לשליטתה של הממשלה. האיסור עורר הפגנות סטודנטים ושביתת רעב קצרה של סטודנטים־גברים באיסטנבול.

אף שרבות מן הסטודנטיות מעוניינות בכנות בקיום מצוות הדת ואין להן כל מניע פוליטי, הרי מבצע הרעלות יש בו קריאת תיגר ברורה על החילוניות. דו"ח מודיעיני טוען כי לאחדים מן המתסיסים, או למשפחותיהם, יש קשרים עם ארגוני מחתרת איסלאמיים. ואותו דו"ח מצביע על קבוצה של סטודנטים בעלי נטיות מרקסיסטיות שהסתננו אל תוך השורות האיסלאמיות.

הנשיא אוורן והגנרלים מבוהלים ביותר ממאמציהם של הפונדמנטליסטים לחדור אל הכתות המוריינים. עד כמה הרחיקה לכת חדירה זו – על כך אין תשובה ברורה; טענות ממין זה היו צצות ועולות בקביעות במשך השנים. אבל גנרל אוורן גילה, כי קרוב ל־100 קאדטים גורשו (או הסתלקו לפי בקשתם) באחרונה מן האקדמיות הצבאיות בגלל נטיותיהם האיסלאמיות. בדצמבר הוציא המטה הכללי תדריך הוראה כי כל קצין או קאדט הקשור עם קבוצות איסלאמיות קיצוניות *יודח מיד*.

לצבא ולממשלת אוזאל יש גישות סותרות כלפי התחיה האיסלאמית. אוזאל מציג עצמו כאדוק נאמן, אבל מאז שנעשה ראש הממשלה האשימוהו תכופות בשאננות בעניין האיסלם. החיילים אינם שוכחים כי בשנות ה־70 היו אוזאל ומשפחתו חברים חשובים במפלגת הישע הלאומית הפרו־איסלמית (שנתפרקה בינתיים).

ראש הממשלה, כיאה לפרגמטיסט, מיהר ליישר קו עם הנשיא לאחר הנאום השנוי במחלוקת. הוא גינה את הקיצוניות האיסלמית במלים שאינן משתמעות לשתי פנים: אבל הוא תיאר אותה כאיום „פוטנציאלי", בעוד שהגנרלים רואים בה איום מיידי, מסוכן יותר מן הקומוניזם או מן הלאומנות הניאו־פאשיסטית. כאשר היה הצבא בשלטון, בשנים 1980־83, הוא דיכא את שתי האידיאולוגיות הללו; הפונדמנטליסטים האיסלמיים מילאו את החלל הריק האידיאולוגי בקמפוסים.

הם חדרו לתוך מחלקות ממשלתיות. לפני חודשיים נעצר פקיד בכיר בארגון התכנון הממלכתי – סוכנות רבת כוח, שבראשה עומד אחיו של אוזאל, יוסף – על כי ניהל בסתר תא איסלמי חשאי שהשתייכו אליו עוד 20 פקידים. המשפט נגדו מתנהל בימים אלה. במשך כל השנה שעברה היתה פעולתם העיקרית של הפונדמנטליסטים בבית־הספר. שם, כך טוענים, השתלטו קנאים איסלמיים למעשה על תכנית הלימודים בדרכים העוקפות את החוקה.

התקפתו של גנרל אוורן על האיסלם השפיעה על יחסיה של תורכיה עם שכניה האיראנים, אשר רבים סבורים כי הם מממנים את התחיה האיסלמית. ממשלת איראן הזהירה כי שיתוף הפעולה בין המדינות בעתיד תלוי ב„כיבוד ערכי האיסלם" מצד תורכיה. הקשר העיקרי של אוזאל הוא שאם תגבר התסיסה האיסלמית, היא עלולה לצמצם את סיכוייה של תורכיה, המעטים גם עכשיו, להצטרף אל הקהילה האירופית. יש סבירות מעטה מאוד שתורכיה תיהפך לרפובליקה איסלמית: לכך ידאג הצבא. אבל היא לעולם לא תצליח להשתלב בנוחות במשפחה האירופית.

הקיסר אינו גר כאן עוד

מאת זאב סטרומינסקי, גוסלר, מערב גרמניה

הריחוק ממרכזי האוכלוסיה והמשק של מערב גרמניה פוגע באיזור הגבול, והקירבה למזרח גרמניה אינה מהווה משקל־שכנגד

האם הקיסר פרידריך ברברוסה חושב על ירידתה של העיר גוסלר שבהרי הרץ? הרי את משכנו קבע בה קיסר זה של „הרייך הרומי הקדוש של האומה הגרמנית" שחי במאה ה־12, ובטירת־הקיסרים שלה אף ניהל את כינוסי הרייך. קיסר אחר, היינריך הרביעי, שהתפרסם בכניעתו לאפיפיור בקאנוסה בשנת 1077, נולד בגוסלר.

גוסלר, שנוסדה בשנת 922 לספירת הנוצרים, היא בעלת עבר מפואר. מעידים על כך הטירה הקיסרית ובתי האוחזים העשירים שנותרו בה עד היום. במאות ה־11 עד ה־13 היתה מרכז שלטוני חשוב של הקיסרים בגרמניה, אחר־כך היתה עיר מסחרית רבת־חשיבות. ב־1520 מנתה גוסלר 15,000 תושבים, כלומר מטרופולין לפי קנה־המידה דאז. היא היתה גם מרכז חשוב של מכרות־מתכת – עופרת, אבץ, נחושת וכסף – והיום נמצא בה המכרה הפעיל הישן ביותר בעולם, על־פי התיעוד משנת 968.

כיום קשה להבחין בסימני עברה. גוסלר סובלת מבעיות כלכליות קשות, מהצטמצמות האוכלוסיה וממצב גיאוגרפי נחות – היא נמצאת בשולי שטחה של מערב גרמניה, בקירבת הגבול החוצה את גרמניה והמחלק אותה לרפובליקה הפדראלית הדמוקראטית במערב ולמזרח־גרמניה הקומוניסטית במזרח. מספר התושבים של גוסלר פחת מ־54,000 (מספר שיא) ב־1976 ל־44,900 בשנה שעברה. אוכלוסיית העיר מצטמצמת באחוז אחד בשנה, בממוצע, ועתידה לוטה בערפל. צעירים בעיר מתקשים למצוא תעסוקה ורבים מהם נאלצים להגר לאזורים אחרים של מערב גרמניה. מספר לא־מבוטל של גימלאים נוהג להשתקע בגוסלר, וסביבתה ההררית מושכת גם תיירים רבים. אבל מאזן ההגירה שלה הוא שלילי. ועוד: במקום הצעירים שעוזבו באים קשישים, מה שמביא להזדקנות האוכלוסיה מבחינה סטאטיסטית.

כוחם הכלכלי של תושבי גוסלר נופל מהממוצע הכלל־ארצי, אומר ד"ר רודולף שפרונג מגוסלר, חבר הבונדסטאג הנוצרי־דמוקראטי, המייצג את איזור הרץ והמכהן כמזכיר־מדינה לעניינים פארלמנטריים במשרד הכלכלה הפדראלי בבון. הסיבה לדמיון בין גוסלר לבין ערים ורשויות מקומיות רבות באיזור הגבול עם מזרח גרמניה אינה נעוצה בפאר של ימים עברו אלא דווקא בקשיים של היום. איזור גבול זה, הקרוי צונדרגרנד־גביט, או „שטח שולי האיזור" (של אזורי כיבוש של בעלות־הברית), הוא רצועה מערב־גרמנית, כ־40 ק"מ רוחבה, המשתרעת לאורך הגבול. היא תופסת כ־20 אחוז מכלל שטחה של מערב גרמניה, אך גרים בה רק כ־12 אחוז מכלל האוכלוסיה.

לבד מכמה ערים אמידות, איזור הגבול הוא עני יחסית ובעל אוכלוסיה מידלדלת. במזרח משתרעת המדינה הגרמנית הקומוניסטית, שאינה ידידותית, ובמערב אין לאיזור הגבול עורף טבעי נוח. הממשלה בבון מעוניינת אמנם בשמירה על כושר השרידות הכלכלי החברתי של איזור הגבול, ומעניקה לו סיוע כלכלי, אך דעת הקהל אינה מקדישה לאיזור אפילו אותה מידת תשומת־לב שהיא מקדישה, למשל, לעיירות ספר ולעיירות פיתוח בישראל. בעיני רוב המערב־גרמנים, איזור הגבול הוא מעין „סוף העולם", מודה שפרונג. הוא גם מציין שבאזורים שבמרכז מערב־גרמניה אנשים רבים אינם יודעים בדיוק אילו ערים נמצאות ליד הגבול. פניה מטעם רשויות ממלכתיות לתושבי המרכז לבוא ולהשתקע באיזור הגבול לא תעלה על הדעת, אומר שפרונג.

הריחוק ממרכזי האוכלוסיה והמשק במערב־גרמניה פוגע באיזור הגבול, והקירבה למזרח גרמניה אינה משקל־שכנגד. לפני חלוקתה של גרמניה, לאחר תבוסת הנאצים, היו חלקים רבים של האיזור, שהוא הגבול כיום, קשורים בקשרי כלכלה הדוקים עם שותפים בשטח השייך כיום למזרח גרמניה. משמעות הדבר היא ניתוק משווקים מסורתיים. הגבול עצמו – המבוצר ביותר בעולם מצד המזרח – אינו גורם התרגשות מיוחדת באיזור הגבול. הוא סגור הרמטית ואפילו הברחות קטנות בין תושבי האיזור משני הצדדים אינן אפשריות.

במזרח גרמניה מצוי אמנם ריכוז צבאי כבד של ברית וארשה, אבל האיום על איזור הגבול במערב אינו נראה רב יותר מהאיום על מערב גרמניה כולה. בצד המערבי של הגבול אין ריכוז מיוחד של כוחות צבאיים של מערב גרמניה או של ברית נאט"ו, אך באיזור קיימת פריסה רגילה של כוחות צבאיים. כן מוצבות בקירבת הגבול תחנות האזנה אלקטרונית, המכוונות מזרחה.

קשרי משפחה בין שני צדי הגבול נחלשו בעשורים שחלפו מאז חלוקת גרמניה. קרובי משפחה מדרגה ראשונה בארץ השניה יש היום בעיקר לבני קבוצות גיל גבוה. לאורך קו הגבול פועלות רק ארבע נקודות־מעבר. מי ש מבקש להגיע מגוסלר לעיר קרובה בצד המזרחי חייב לנסוע עד תחנת הגבול הקרובה וממנה בחזרה בצד המזרחי. בסך הכל מדובר בנסיעה של כ־200 קילומטר, אף שהמרחק בקו ישיר הוא כ־20 או 30 קילומטר בלבד. איזור הרץ המערבי לוחץ זה שתים־עשרה שנה על המזרח־גרמנים לפתוח תחנת מעבר נוספת באיזור, אך ללא הועיל, אומר שפרונג.

כדוגמת גוסלר מנסות ערים ורשויות רבות באיזור הגבול לעודד פעילות כלכלית ולפעול לחיזוק חברתי וכמה מידת הצלחתן דלה ביותר. „קשה במיוחד למשוך לעיר כזו מפעל גדול, המסוגל לספק תעסוקה ל־100 או ל־200 עובדים", אומר ריינהרד שוורצר, פקיד בלשכה העירונית לקידום המשק. על אף המחסור במקומות עבודה בעיר, אין בגוסלר די כוח אדם מומחה ומיומן לאיוש משרות בכירות במפעלים חדשים. המשק בעיר טרם הגיע למבנה ענפי עתיר־ידע. אמנם הממשלה הפדראלית מסבסדת את הוצאות ההובלה של מוצרים מאיזור הגבול לשווקים אחרים, אך סיבסוד זה אינו מקצר את המרחק מגוסלר לנמל התעופה הקרוב – 110 קילומטר – ואת 25 הקילומטרים עד לצומת הקרוב של הכביש המהיר. גם מספר הרכבות המגיעות לעיר אינו רב.

דובר העיריה הוברט זיידל אומר, שהעיריה משתדלת להקל על דורשי עבודה צעירים. משום כך מעניקה העיר הכשרה מקצועית ל־50 עד 60 צעירים, במקום 20 איש שהיא זקוקה להם באמת. הבעיה היא, שרק לחלק ממסיימי מסלול ההכשרה המקצועי יכולה העיר להציע תעסוקה קבועה. שיעור האבטלה בגוסלר הוא כעשרה אחוזים, כלומר אינו גדול במיוחד בקנה־מידה ארצי, אבל אלמלי ההגירה לאזורים אחרים היה מספר המובטלים בעיר גדול יותר. בקרוב יקץ הקץ על השריד האחרון של עברה המפואר של גוסלר – בשנת 1988 ייסגר סופית המכרה העתיק.

כנגד כל הסיכויים

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

ממשלתה של ד"ר ברונטלנד בנורווגיה, שנראתה ארעית, נראית כיום בעלת כושר קיום עד לבחירות 1989

במאי שעבר, כשד"ר גרו הרלם ברונטלנד נעשתה ראש ממשלת נורווגיה, הסיכויים כי ממשלתה – ממשלת מיעוט של מפלגת העבודה – תחזיק מעמד עד סוף השנה, נראו קלושים ביותר. אף על פי כן, ממשלת ברונטלנד עדיין בשלטון ונראית בהחלט פחות שבירה מכפי שנראתה תחילה. בחודש שעבר הצליחה להעביר את תקציב 1987 בפרלמנט על־ידי גיוס תמיכתן של מפלגת המרכז ומפלגת העם הנוצרית, אשר שתיהן היו חברות בקואליציה הקונסרבטיבית שד"ר ברונטלנד באה במקומה. ממשלתה, אשר נראתה כוראות כממשלה ארעית, נראית פתאום כי תחזיק מעמד עד לבחירות של 1989.

התקציב היה המכשול הגדול של ד"ר ברונטלנד. התמוטטות מחירי הנפט בשנה שעברה קיצצה בהרבה את ההכנסות ממסי הנפט וגרמה גרעון חמור בחשבון השוטף של נורווגיה. הממשלה הגדילה להעלות את המסים בניסיון שלא לצמצם בהרבה את הגידול בהוצאותיה. בעוד שהוצאות ב־1987 צפויה לעלות נומינלית ב־10 אחוזים (כשני אחוזים לאחר אינפלציה), יעלו הכנסות שלא מנפט ב־23 אחוז.

העברת התקציב בשלעצמה אין בה, כמובן, כדי לחלץ את נורווגיה מקשייה הכלכליים. אובדן הכנסות מנפט הוא רק חלק מן הקושי. האינפלציה המרצה על־ידי צריכה פנימית גבוהה ועל־ידי פיחות הקרונה ב־12 אחוז בשנה שעברה.

המבחן החמור הבא למפלגת העבודה, הקשורה בקשר אמיץ עם התנועה החזקה של האיגודים המקצועיים, הוא סיבוב הבא של המיקוח על השכר. אם הממשלה לא תצליח לצמצם את העלאות השכר, לא יהיה אפשר להימנע מקיצוץ בהוצאות. דבר זה יגרום בהה בין מפלגת העבודה למפלגת המרכז ומפלגת העם הנוצרית, וללא תמיכתן לא תוכל ד"ר ברונטלנד להזיז את המנה המוקצה של צנע.

מה צפוי, אם כן? הנורווגים אינם יכולים לפנות לבחירות כלליות, משום שהחוקה הנורווגית מחייבת את הסטורטינג (הפרלמנט) להשלים תקופה של ארבע שנים. כבה פוליטיקאים מתחילים לחשוב על כך שבעבר אי־אפשר היה להעלותו על הדעת: ברית בין שתי המפלגות הגדולות, מפלגת העבודה והמפלגה השמרנית, אם מכאן תיראה התקווה היחידה לשלישה טובה בכלכלה.

להיות או לא להיות „קוואמאדו"

מאת סופר מיוחד

על שולחן הקונגרס בבוגוטה בירת קולומביה מונחת הצעת חוק בעניין הסגרת סוחרי סמים לארה"ב, אשר שום מחוקק שחייו יקרים לו אינו רוצה להיות מעורב בה – לא בעדה, לא נגדה. הדילמה משקפת את אחד המשברים החמורים ביותר בקורות מדינה דרום־אמריקאית זו

בחודשי שלטונו הראשונים נמנע נשיא קולומביה, וירג'יליו בארקו, מפעולה ובאותו זמן הטילו רוזני הסמים אימה בארצו ואף רצחו כמה אישי ציבור חשובים. לפתע פתח הנשיא במתקפת נגד ופקד לאסור את ראשי הסוחרים.

בתוקף סמכויות מיוחדות שניתנו לצבא, בוצעו כ־360 מעצרים, רובם של אנשי ביצוע קטנים, ונתפסו כ־240 ק"ג קוקאין, חמש מעבדות סמים ומחסן של נשק וחומרי נפץ. אולם עד כה לא נעצר איש מראשי „קארטל מדלין", המולטי־מיליארדרים החולשים על יותר מ־80 אחוז מן הקוקאין המוברח לארה"ב. אלה מסתתרים מאז מאי 1984, כאשר קודמו של בארקו בתפקיד, בליסאריו בטאנקור, אכר מלחמה עליהם.

בארקו התעורר לפעולה בעקבות שורה של מעשי רצח נועזים. בדצמבר נורה למוות בידי שני רוכבי אופנוע גווילרמו קאנו, עורך אחד העיתונים החשובים בקולומביה, שביקר באומץ לב את כנופיית הסמים. בנובמבר נורה ונהרג אדם שהיה בעבר ממונה על המלחמה בסמים, וקודם נרצח משנה־לעורך של עיתון אחר, שקרא במאמריו לחוקים קשים יותר נגד הסחר בסמים. גם בימים אלה ממש נודע על רצח דיפלומט קולומביאני בבודפשט. האיש היה קודם לכן מהלוחמים בסחר הסמים.

לפני חודש הפתיע בארקו רבים ממבקריו כאשר הפעיל שוב הסכם הסגרה עם ארה"ב, שנפסל כמה ימים קודם על־ידי בית המשפט העליון בנימוק פורמלי. סוחרי הסמים חוששים מאוד מן ההסגרה לארה"ב: בתוך קולומביה הם סומכים על כך שיוכלו לשחד שופטים, שוטרים ופקידים או לאיים על חייהם. ואכן ראשי הקוקאין הזהירו כי שופטים שירשיעו אותם או יסגירו אותם, יירצחו.

בנובמבר הונח על שולחן הקונגרס בקולומביה חוק אשר שום מחוקק שחייו יקרים לו אינו רוצה להיות מעורב בו. חוק זה, אם יתקבל, יבטל את ההסכם המאשר הסגרת סוחרי סמים לארה"ב. הפוליטיקאים נתונים בשאלה זו במצב ללא מוצא, כי כל עמדה שינקטו לגבי החוק תהפוך כל אחד מהם ל„קוואמאדו", כלומר „שרוף", אם כפשוטו ואם בהשאלה: התומכים בחוק ביטול ההסגרה עשויים להיחשב לעושי דברו של הפשע המאורגן; אלה שאינם תומכים בחוק, כלומר מצדדים בהסגרה, מסתכנים ברצח בידי אנשי הסמים, והללו איימו, כי יהרגו כל אדם שיתמוך בהסגרה.

הדילמה של הקונגרס משקפת את אחד המשברים החמורים ביותר בהיסטוריה של קולומביה. הבעיה איננה חדשה. ברשימת קורבנות הרצח של 16 השנים האחרונות נמנו: שר המשפטים שיזם את הסכם ההסגרה, השופט הפדרלי שחקר את הרצח, השופט שכתב את ההסכם ועוד 14 שופטים שהיו מעורבים בחקירת סוחרי הסמים. אולם שורת הרציחות שבוצעה השנה נטעה בקרב הקולומביאנים את ההרגשה כי הדברים יצאו מגדר שליטה ושוב אין איש בטוח בחייו.

אחרי רצח העיתונאי גווילרמו קאנו השנה נקטו, כאמור, השלטונות צעדים לזרוז תפיסתם ושפיטתם של סוחרי הסמים. אורגנו גם מחאות והפגנות של התקשורת והציבור, אבל רבים חשים כי צעדים אלה, שיכלו אולי להועיל לפני 10 שנים, אינם יעילים עוד, ובמצב הקריטי של היום דרושים צעדים חדשים. ואכן הוצעו כמה הצעות קיצוניות:

★ הסכמה מצד הממשלה להצעה של סוחרי הסמים כי הם ישלמו את חובה החיצון של קולומביה, 13.5 ביליארד דולר; יעבירו את נכסיהם מבנקים זרים לקולומביה וימסרו את מעבדותיהם לשלטונות. בתמורה יובטח לסוחרים כי הם יועמדו למשפט בקולומביה, שם צפוי להם יחס סלחני יותר מאשר בארה"ב;

★ תיווך של הכנסיה הקתולית במשא־ומתן בין הסוחרים לממשלה במגמה לשים קץ לאלימות; כמה מאישי הכנסיה הביעו הסכמתם לתווך בשיחות אלה;

★ לגליזציה של הייצור, המסחר והשימוש בקוקאין ובמאריחואנה הן בקולומביה הן בארה"ב, כדי שיהיה אפשר לשלוט בעסקים אלה.

לכל אחת מן ההצעות הללו דרוש סיוע לאומי, אזורי ובין־לאומי ותמיכה של המוסדות החשובים של קולומביה, כגון הכנסיה והעיתונות. הסיכוי שאפילו אחת ההצעות תהיה מקובלת על רשימה כה מגוונת של תומכים הוא קלוש ביותר.

בוליביה – גיוס ילדים

מומחים מעריכים כי ארבעה־חמישה אחוזים משישה מיליון תושבי בוליביה משתמשים בסמים ומתוכם כ־100,000 איש, רובם מתחת לגיל 20, מכורים לקוקאין.

300,000 איכרים בוליביאניים מתפרנסים מגידול בלתי חוקי של קוקה, מעיבוד העלים ומזיקוקם לקוקאין. איכר המגדל גידול חקלאי חוקי מרוויח כ־250 דולר לשנה. איכר המגדל קוקה מרוויח כ־10,000. בוליביה מצפה השנה להכנסה של 400 מיליון דולר מיצוא של מוצרים חוקיים, בעיקר בדיל וגאז טבעי. אבל סכום כפול מזה ייכנס ל„כלכלה השחורה" של המדינה ממכירת קוקאין.

ההיבט החמור ביותר של בעיית הקוקאין בבוליביה היום הוא שמעבדי הקוקאין מגייסים ילדים בני 8 – 13 ל„דריכת" הקוקאין או לכתישתו למשחה. הילדים מקבלים מחצית משכרם בדולרים ומחצית במשחת קוקאין. משחה זו, הרחוקה בדרגה אחת מאבקת הקוקאין המזוקקת, היא ממכרת וקטלנית, ובמדינה היכולה להקציב רק 60 מיטות בבתי חולים לטיפול במכורים לסמים, התוצאות הרסניות.

לרנקה: שרידי יהודים

מאת יוסף מיכלסקי

שלם בן אספיהו ומתנעשתרת בן עוזיהו היו בוודאי יהודים ושמותיהם כלולים בין כ־150 כתובות קבורה שנחשפו ליד לרנקה – היא כתיון הקדומה

עדויות לקיום ישוב יהודי בקפריסין בתקופת השלטון הפרסי נמצאו בחפירות ליד לרנקה שבקפריסין; הכתובות הן בפניקית, שפה שהיתה נפוצה, כידוע, ברחבי האימפריה הפרסית, שהעמים שבתחומיה נהנו מאוטונומיה לשונית רחבה.

בשנת 1979 גילו ארכיאולוגים צרפתים וקפריסאים כתובות רבות בשפה הפניקית במנזרה שליד לרנאקה, כתובות קבורה. הגילויים פורסמו ב־1984 (הם דירבנו את פרופסור מיכאל הלצר מאוניברסיטת חיפה לבקר במקום. שתי כתובות היו כמעט בוודאות של יהודים – האחת, לשלם בן אספיהו, השניה, למתנעשתרת בן עוזיהו בן שלם בן מתן רב הספרים, כלומר „הסופר הראשי".

כתובות אחרות היו של פניקים ושל אנשים אחרים מאסיה הקטנה, כולן מהמאה הרביעית לפני הספירה. אתר החפירות המשתרע על שטח של 300 מטר רבועים, כ־1500 מטרים מהים, הוכרז כשמורה.

בשלב זה נזכר פרופסור מיכאל הלצר ב„ריצ'ארד פוקוק, כומר אנגלי מהמאה ה־18, שעסק במדע ובכתיבה והירבה לסייר בעולם. בשנים 1735־1737 פקד את איזור הים התיכון ובשנת 1745 פירסם את הספר „תיאור המזרח". האיש הגיע גם ללרנקה, צייר מפה של העיר לרנקה הוונציאנית – הוא הגדיר אותה, בצדק, כעיר פניקית – טייל בין הצומות וגילה שם 50 כתובות בשפה בלתי מובנת לו, „כנראה פניקית" כהגדרתו. את הכתובות הללו צייר אחר־כך בספרו.

פרופסור מיכאל הלצר עיין בספרו של פוקוק ובין הכתובות המצויירות, ודבן פניקיות, איתר גם כתובת של חגי, שמקצועו נסך ברזל, כלומר נפח בלשון ימינו. עד כה אותרו כבר שלושה שמות יהודיים במקום. המדען השווה מפה בת־זמננו של לרנקה עם המפה של פוקוק והתברר לו, שמקום הקבורה שנמצא היה מרוחק אז כ־700 מטרים מהעיר.

על־פי עדויות אחרות, מאוחרות יותר, אין ספק שבתקופה הביזנטית והוונציאנית פיתחו הבנאים מחצבות במקום הזה ובין השאר השתמשו באבנים, שהיו עליהן כתובות, כבחומרי בניה. לא בכל האבנים השתמשו: כמה מהן התגלו בחפירות האחרונות.

על מסקנותיו מן החפירות הירצה פרופסור הלצר באקדמיה הישראלית למדעים והוא מתכוון לקיים קשר הדוק עם עמיתיו בקפריסין בנושא התגליות ואולי להמשיך בחקירות. המדען הישראלי משבח את עמיתיו בקפריסין ואת אנשי המשלחת הארכיאולוגית הצרפתית כבעלי מקצוע רציניים. שלטונות קפריסין מגישים למדענים את כל העזרה הדרושה להם להמשך עבודתם.

לחברה מסחרית דרוש/ה
לעבודה במשרה מלאה
1. קופאית
2. עובד להנפקת חומרים במחלקת מלאי
בוגר/ת תיכון, נסיון קודם יתרון
תוך שנה מעבר לאזור התעשיה אור־יהודה
טלפון 03־625281

לטופר
דרושים:
1. מבקרות טיב ואורזות
למחלקת גמר
עבור מפעלינו בחולון + נסיון
2. מבקר מתפרות חוץ
נסיון של 3 שנים לפחות
הבנה בקונפקציה.
נא להתקשר 03־217737 לעדי.

למפעל תמרוקים „ברברה וולף" בע"מ
דרושים/ות:
1) סוכן מכירות
נסיון בענף, עדיפות לבעל רכב
2) מנה"ח
ידע בהפעלת מחשב
נא לטלפן: 449655, 052־449774

בן יקר גת
חברה להנדסה ולבנין בע"מ
דרוש
מנהל עבודה
בעל נסיון
לעבודות גמר בקוטגים.
לקביעת ראיון להתקשר טלפונית:
03־332901 03־332614 03־331307

להברת ביטוח גדולה
דרוש
מנהל בכיר לאגף האלמנטרי
בעל נסיון רב בהפעלת סוכנים
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד, בצירוף קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 11029 תל אביב 61110.

למשרד תיירות בירושלים
דרוש ה
פקיד/ת נסיעות
לתיירות נכנסת
BOOKING CLERK
הכישורים הדרושים:
★ שליטה מלאה בעברית ואנגלית
(שפות גרמנית צרפתית וספרדית יתרון)
★ רצוי בעל.ה תעודת פקיד מורשה או מומחה
★ נסיון בעבודת תיירות נכנסת
עדיפות לבעלי נסיון נוסף בתיירות יוצאת
● תנאים טובים למועמד/ת המתאים/ה. ●
מועמדים מתאימים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב לת"ד 672 ירושלים 91006 עבור "פקיד נסיעות".
- סודיות מובטחת -

לחברת יבוא מול הקניון ר"ג
דרושים
★ מזכירה
עם נסיון, כולל הדפסה עברית־אנגלית
★ קלדנית
I.B.M תוכנה חשבשבת
עם הבנה בהנה"ח
★ בחור חרוץ
לאחר צבא עם רשיון נהיגה
– שעות העבודה 8.00–16.00
לטלפן 03־656544, 03־650486

FIAT
לסוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ
יבואני פיאט בישראל
דרושה
פקידה/מזכירה
למשרה מלאה
★ הדפסה טובה מאוד בעברית ובאנגלית – הכרחית
★ ידיעת השפה האנגלית.
★ נכונות לעבודה בשעות נוספות.
לקביעת ראיון נא להתקשר למחלקת כוח־אדם, טל. 03־330971.

למוסד בנקאי באיזור באר־שבע
דרוש
פקיד מקצועי
לתפקיד ניהולי בסניף
כישורים:
1) נסיון קודם בעבודה בנקאית.
2) רצוי בוגר קורס הכשרה לניהול
3) יכולת בניהול צוות עובדים
מעוניינים מתאימים יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים למח' כ"א – ת.ד. 719 תל־אביב 61006.

צמל – ציוד מודרני לרפואה
דרוש:
מנהל מכירות
הכישורים הדרושים:
1. הכרת הענף
2. נסיון מוכח במכירות
3. יכולת ניהול ופיקוח
לפנות בכתב־יד בצרוף תולדות חיים
לת.ד. 10088 רמת־גן

למפעל טקסטיל בתל־אביב
דרוש
מחסנאי אחראי
★ נסיון מוכח של 5 שנים במחסנאי
★ רשיון נהיגה ב'
★ עדיפות לבעל נסיון בהפעלת מסוף מחשב
– למתאים תנאים טובים –
לפנות בכתב לת.ד. 4333 תל־אביב למס' 254

מלונות מוריה
אילת
דרוש/ה
אקדמאי/ת
בעל/ת נסיון מוכח
בניהול ישיר של צוות עובדים,
המעוניין/ת לעבור הסבה
לתפקיד ניהולי במלונאות.
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים
לת.ד. 135 אילת עבור מנכ"ל המלון

לקנדיס יבואני טכסטיל
דרושה
פקידה כללית
עם ידע בסיסי במכירות והנהלת־חשבונות
נסיון והמלצות – חובה
לפנות טלפונית 03־824914 824302

לחברה גדולה דרושה
פקידה
עם ידע בסיסי באנגלית
שעות העבודה ימים א' – ה' 17.00 – 8.00
נא לטלפן 03־630063

זילברמן ומתי לחץ בע"מ
מסגרים/מרכיבים
מחסנאי – מתאים גם לפנסיונר
5 ימי עבודה בשבוע
03־825532 03־835942 משעה 14.00.

למשרד אדריכלים דרוש
אדריכל
עם 5 שנות נסיון
להתקשר: 03־268878
03־257514 (רונית).

לפאב הסניף דרוש/ות
ברמן
עם נסיון +
מלצריות נאות.
03־450769

הלוח הכללי
השבלטק והשבלטי!

למלון גרנד־ביץ' – ת"א
דרושים
★ טבח ראשי + נסיון
★ קונדיטור
★ כתבנית
★ פקידת הזמנות
★ צבעים
לפנות למחלקת כוח אדם 03־241252

„תכלת" – מפעלי צביעה ואשפרה (טקסטיל) בע"מ
אבולעפיה 17–19 ת"א
דרושה
פקידה
בוגרת בית ספר לפקידות למשרה מלאה.
טלפונים: 03־823862 03־836995

עירית בת־ים
מכרז פומבי
מס' 2/87
בהתאם לסעיף 3 לתקנות העירית (מכרזים עובדים תש"ם 1979) מכריזה עירית בת־ים על משרות פנויות באגף החינוך כדלקמן:
א. מנהל ענף רישום גני ילדים
היקף המשרה: מלאה
דרגת המשרה בהתאם לכישורים
הכישורים הדרושים:
א. השכלה תיכונית מלאה, רצויה השכלה אקדמית במדעי החברה
ב. ידע ויכולת בעבודה עם מערכות ממוחשבות
ג. יכולת אירגון וניהול צוות עובדים
ד. רצוי סוג מקצועי בהנהלת חשבונות
ה. כושר ביטוי בכתב ובע"פ
ו. נסיון בקבלת קהל מגוון
ב. מנהל המחלקה העל־יסודית
היקף המשרה: מלאה
דרגת המשרה בהתאם לכישורים
הכישורים הדרושים:
א. בעל/ת תואר אקדמאי במדעי הרוח או החברה או החינוך
ב. נסיון בניהול בי"ס על־יסודי ו/או מערכות הוראה וחינוך
ג. נסיון ויכולת בניהול תקציבים וכ"א בהיקף נרחב
ד. יכולת לקיים מגעים נאותים עם בעלי תפקידים בעירייה ועם גורמי חוץ
ה. ידיעה טובה של השפה העברית וכושר ביטוי בכתב ובע"פ.
בקשות למשרדים יש להגיש בכתב יד למחלקת המנגנון, ת.ר. 18 בת־ים בצירוף קיצור תולדות חיים ומסמכים המעידים על הכישורים הנדרשים עד 30.1.87
אהוד קנמון – ראש העיריה

מדריכים
למסגרת ספורט ונופש, ימי עבודה...
נסיון הכרחי
03־7511899 03־7517819 בצלאל 8, קומה ג' ...

למוסבות ביטוח בבתי־ים
דרוש
פקיד ביטוח חיים
הכישורים הדרושים
★ נסיון עבודה בביטוח חיים
★ נסיון עבודה עם קהל
★ גיל 25–30
★ השכלה תיכונית
תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 14155 ת"א

לחברת קוסמטיקה ידועה
דרושה
מזכירה
הדפסה עברית/אנגלית
עצמאית בעבודה, נעימה, בעלת נסיון
לעבודה בשעות מ 8:00 – 16:30
5 ימי עבודה.
לפנות בכתב יד לת.ד. 729 ת"א 61007 עבור „קוסמטיקה".

אספא
לסניף ת"א והמרכז
דרושים
1. טכנאי שרות
★ בוגרי בית־ספר מקצועיים.
★ אחרי שרות צבאי ביחידות טכניות
★ בעלי רשיון נהיגה מעל שנה.
2. חניכים לבית־מלאכה
★ מגיל 16 ובעלי רקע טכני.
מועמדים יפנו למר גילאון רח' המסגר 9 ת"א, בין השעות 9.00 – 10.30

למפעל למוצרי חלב „דן"
דרוש
משווק
התפקיד: חלוקת סחורה לחנויות וקידום מכירות.
הכישורים: נסיון מוכח קודם בשיווק וקידום מכירות.
תושב בת־ים או הסביבה, בעל רשיון נהיגה
– תנאים טובים למועמד המתאים –
לפנות אישית היום בשעות 10.00 – 15.00 ומחר יום רביעי 07.00 – 09.00 בבוקר אזור התעשיה בת־ים רח' היוצקים 4

דרושים למתנ"ס פרדס־כץ
רכז/ות ספורט
ותוגים – משרה
רכז/ות נוער
½ – ¾ משרה.
העבודה בשעות לא שגרתיות
בפרטים ניתן לפנות 03־788825 03־797240
עד 26.1.87 בין השעות: 8.30 – 13.00
16.00 – 19.30

יוניתורס ישראל בע"מ
unitours ISRAEL LTD.
דרושים/ות
★ מפעיל/ת תיירות
TOUR OPERATOR
מנוסה
לאגף תיירות נכנסת.
1. למחלקת קבוצות.
2. למחלקת בודדים F.I.T
ידיעת אנגלית הכרחית,
שפות אחרות – יתרון. מישרה מלאה.
★ מפעיל/ת טלקס מנוסה.
מישרה מלאה.
★ פקידה כתבנית
לעבודות משרד כלליות.
הדפסה בעברית ואנגלית – הכרחית.
לקביעת ראיון נא להתקשר 03־246261

NEOPHARM LTD.
דרושים
תועמלנים רפואיים
באזור הצפון והמרכז
★ השכלה פארא־רפואית
★ הבנה בקריאת חומר מדעי באנגלית
★ רשיון נהיגה בר־תוקף
★ כושר ביטוי ושכנוע
★ הופעה נאה.
רק מועמדים המתאימים לכישורים הנ"ל יפנו בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 7108 ת"א 61070
– סודיות מובטחת –

AUDI VW
צמפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי
דרוש
סגן מנהל
מחסן חלפים ארצי
הכישורים הדרושים:
★ ידיעת השפה האנגלית הכרחית
★ ידע טכני ברכב
★ נסיון של 5 שנים לפחות בניהול מחסן חלפים גדול
★ ידע בשילוב מחשב בפעילות מחסן
★ נסיון בניהול צוות עובדים
★ כושר טיפוח יחסים עם לקוחות בעלי היקף קניות גדול
נא לפנות למר שליט טלפון 03־785111

להברה מסחרית דרושים:
★ בחורה נאה בגיל 25–30
ליחסי ציבור ותקשורת באולם המכירות.
★ קלדנית – להפקת חשבונות.
★ טלפוניסטית עם ניסיון
★ איש שליחויות קצרות ברגל
לפנות לטל' 03־336141 שאול

אמקא
למפעלנו באור־יהודה
דרושים
א. עובדי ייצור מקצועיים
ב. עובדים לא מקצועיים לעבודות הרכבה.
ג. מבקר איכות
ד. מנהל רכש
5 ימי עבודה בשבוע
הסעות, פרמיות ואפשרות לשעות נוספות. טלפון 03־352141 לפנות לאילה.

דרושה
מזכירה
כתבנית עברית אנגלית
למשרה מלאה
תנאי שכר ייקבעו בהתאם לכישורים.
נא לפנות טלפונית ל־03/235448 או 03־236197 בשעות העבודה

אורט ישראל
דרושים
חולון
לתיכון מכני אורט
רח' פרופסור שור 2, טל' 805282
★ תכנת
★ מורה למחשבים
★ מורה לפקידות
(מזכירות, מינהל התכתבות)
★ מורה לחינוך גופני
(לבנות)
כפר־סבא
לתיכון מכני אורט
כביש ראשי ליד המשטרה
טל' 052־33130
★ מורה לחינוך גופני
(לבנות – מילוי מקום)

א.ו.ת.
אספקה ותעסוקת כח אדם בע"מ
כתבניות מעולות
עברית אנגלית
רצוי עיבוד תמלילים
תנאים טובים!
טל' 03־203052 03־203053

לשיגור אקספרס למחלקת היצוא
בחור/ה
למשרה מלאה
(עבודה קשה)
+ שעות נוספות
שליטה באנגלית
חובה
לקביעת ראיון
03־375211 (עדנה)

דרושות
פקידות
במשרה מלאה
ובן למשרה חלקית
בין השעות
16.00 – 21.00
טלפון 390081
396199

אנו מחפשים
אישיות מרכזית
בחברה פיננסית ותיקה ומבוססת
הנמצאת בתנופה גדולה.
אם אתה יודע, כי כיום אינך ממצה את כישוריך ואתה מוכן להשקיע כדי לזכות בתמורה גבוהה וביסוס מעמדך בכל התחומים,
בוא אלינו ללמוד ולעסוק בשיווק ומכירות בתחום הפיננסים.
יתקבל בעל השכלה אקדמית, שהינו דינמי, בעל בגרות נפשית, כושר אילתור ותקשורת בין־אישית גבוהה.
המועמד המתאים יעבור מיון קפדני ומבדקי התאמה, אשר ייערכו במשרדנו ברח' גורדון 42 ת"א קומה ב' ביום רביעי 21.1.87 בשעה 16.00.
טלפון 232156, 223580, 244154, 235148 (גד)
סודיות מובטחת

למפעל תעשייתי באזור המרכז
דרושה
מזכירה טלפוניסטית
מנוסה
שעות העבודה מ־7.30–14.30
לפנות בכתב לת.ד. 4333 תל־אביב
עבור „מזכירה"

לאופנת סווינגר דרושים:
1. תדמנית מנוסה (כולל דיגום תופעי)
2. מוכרות בתל־אביב, חולון, חיפה, ירושלים.
3. פקידת שיווק – רצוי ידע בעבודת מחשב
תנאים טובים
להתקשר טל 8–03־657197 03־659846

לחברה ארצית
למשרדה הראשי בתל־אביב
דרושה
מזכירה
למנהל אגף ארגון ומנהל
כישורים: הדפסה במכונת כתיבה, נסיון בנושא כ"א ומנגנון
– 5 ימי עבודה בשבוע –
לפנות לת.ד. 20259 תל־אביב
לאגף ארגון ומינהל

כפרית SF
דרושים
סוכני מכירות
למכירת מוצרי מזון מוקפאים ומוצרי מזון בקירור
הכישורים הדרושים:
★ השכלה תיכונית מלאה
★ נסיון מוכח במכירות, של 3 שנים לפחות
★ כושר ניהול מו"מ עם לקוחות
★ הופעה נאה
על המעוניינים לפנות, בכתב־יד, בצירוף קורות חיים,
לסנפרוסט בע"מ, מח' כח אדם,
ת.ד. 2223 אשדוד 77121
מועמדים הבאים בחשבון ייענו תוך שבועיים

למחלקת פרסום ותדמית בת"א
גרפיקאי/ת ביצועיסט/ית
למשרה מלאה
טלפון 03־5121759

אשת מכירות
דרושה
★ למוסד יוקרתי
★ הופעה נאה
★ גיל מעל 25
★ יתרון לבעלת השכלה אקדמית.
פרטים במקום יום ה' בין 9.00 – 19.00
03־451151

שופר־סל
דרושות קופאיות
לסניפים הבאים:
☆ היפרכל פ"ת – מול בי"ח בילינסון.
☆ שופרסל רחובות, רח' הרצל 183, אפשרי משרה חלקית.
☆ שופרסל רמת־השרון, רח' אוסישקין 5, אוטובוסים: 24, 25, 48, 525
☆ שופרסל רמת־אביב, רח' ברזיל 15. אוטובוסים: 24, 27, 45, 49
☆ שופרסל רמת־אביב, רח' טאגור 38, טל' 426007, אוטובוסים: 24, 27, 45, 49.
☆ שופרסל ת"א, שד' נורדאו פינת אבן־גבירול.
– העבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין.
– אין צורך בניסיון קודם – הכשרה תינתן במקום.
– תנאי שכר טובים.
המעוניינות מתבקשות לפנות למנהלי הסניפים.

שלמה טוקיו
SHARP
דרוש
פקיד מכני למעבדה
בעלי נסיון יטלפנו 03־334968 03־334236
לתיקי

למפעל סריגי אפנה לייצוא
בת"א דרוש
עוזר מנהל ייצור
עם נסיון מתאים.
דינמי ונמרץ – רצוי המלצות בכתב.
לפנות לחיה, טלפון: 03־835154.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תשע שנות מאסר נגזרו על בן גבעת ברנר שהרג חברו למשק

הניסיון לרצוח מנהל חברת סרטים הסתיים בארבע שנות מאסר

(ע). – „בפנינו טרגדיה אנושית שהובילה את הנאשם לבית המשפט", פסקו שופטי בית המשפט המחוזי בתל אביב, כאשר גזרו אתמול מאסר תשע שנים על בן קיבוץ גבעת ברנר, בועז אבני, לאחר שהורשע בהריגת חברו לקיבוץ אברהם גוריון. השניים עבדו במרכזיית הטלפונים של גבעת ברנר והתגלעו ביניהם סכסוכים מלווים בחילופי דברים והתגרויות חוזרות ונשנות. הסכסוך האחרון אירע ב־6.10.86 בצהרים, ובעקבותיו הביא אבני (23) אקדח מארון בדירת אביו, חזר למרכזייה וירה לעבר גוריון תשעה כדורים, שגרמו את מותו.

התובעת עו"ד קלרה רג'יניאנו מפרקליטות מחוז המרכז, האשימה תחילה את אבני ברצח, אולם בעקבות עסקת טיעון הומר האישום בהריגה. אף התובעת הגדירה מקרה זה כטרגדיה, בציינה כי מחווה גדולה נעשתה לנאשם בכך שסעיף האישום הומר בעקבות חוות דעת של פסיכיאטר. כן הבהירה, שאינה מתעלמת מהעובדה שאישיותו של גוריון היתה בעייתית.

התובעת העירה על התעלמות הקיבוץ מהעובדה שהן הנאשם הן המנוח, במצבם, עבדו יחד, וטענה כי עירנות־יתר לכך היתה ללא ספק תורמת למניעת האסון הטרגי.

הסניגור, עו"ד דרור מקרין, ציין, כי הנאשם בן ה־23 היה „כוח מבריק, בעל אינטלקט ומוסיקאי מוכשר, אשר כונה על ידי סביבתו 'אסטרונאוט מרחף'". הסניגור פנה אל בית המשפט בבקשה לתת לו עונש אשר יוכל לעמוד בו גם נפשית וגם פיסית.

הנאשם עצמו אמר בבית המשפט: „אני לא מסוגל להאמין שעשיתי זאת... אני מצטער ומבקש סליחה מכל מי שפגעתי בו".

בית המשפט בהרכב שולמית ולנשטיין (אב"ד), יעקב קדמי ועדנה שצקי סקר בגזר הדין את קורותיו של הנאשם, אשר כבר מילדותו בקיבוץ היה יוצא דופן: ילד מוכשר אך לא נקלט בחברת בני גילו. הוריו ניסו לסייע לו לפתח את כשרונו המוסיקלי, ומגיל צעיר החל לחבר מנגינות, אך בלימודים בבית הספר לא התעניין.

השופטים הטעימו, כי בקיבוץ הציבו את אבני בעבודה במרכזת הטלפונים, שם אמור להיות לו השקט הדרוש לאישיותו. אך העניינים השתבשו לאחר שהוצב לעבוד במחיצתו של המנוח, אשר נהג לא אחת להקניט את הנאשם ולהפריע את השקט במרכזייה. השופטים המליצו לדאוג לטיפול פסיכולוגי באבני בעת מאסרו.

★ ★ ★

(ע). – במשפט אחר, של אברהם ברישי (26) מתל אביב, שהורשע על פי הודעתו בניסיון לרצוח באמצעות רימון־רסס את מנהל חברת הסרטים ג'י־ישראל יצחק קול, לאחר שפוטר מעבודתו, הוא נידון אתמול למאסר ארבע שנים בפועל. השופטים ציינו בגזר הדין, כי החליטו להקל בדינו של הנאשם. אף שהעונש המירבי לעבירה זו הוא מאסר 20 שנה, בהתחשב בכך שהאיש שפוטר לפני המעשה בעבודתו בחברת הסרטים, ועקב שפוטרו באותה תקופה חמישה מאחיו שעבדו בחברה זו.

„פיטוריו גרמו לכך שעולמו, בכחונו, שאיפותיו ועתידו התמוטטו", נאמר בגזר הדין. „עבודה זו הוותה בסיס בוצק יחיד בחייו, ואובדן מקום העבודה גרם לכך שאיבד את הטעם לחייו. הפיטורים גרמו לתהליך גובר והולך של התקפת זעם, ואלה גרמו למעשהו", נאמר בגזר הדין.

עם זאת הטעימו השופטים, כי אינם יכולים שלא לגזור על הנאשם עונש של ממש, כדי שיהא ברור כי „תרבות האגרוף" אינה יכולה לקבוע דפוסי־חיים במדינה.

עיריית גבעתיים מבטיחה סיוע לדפנה ארואסטי ככל שתידרש – תנציח הנספים

(ע). – עיריית גבעתיים תעמוד מאחורי דפנה ארואסטי ותסייע לה ככל שתידרש – אמר אתמול ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון.

דפנה נכוותה קשות בשריפה בבניין מגוריה בתחילת החודש, שבה נספו בעלה ושלושת ילדיהם.

בתשובה לשאלת כתבת עת"ם, אמר ירון, כי עדיין לא ביקר אצל דפנה לאחר ששבה להכרתה. לדבריו, זה מקרה עדיין ביותר ו„לא תרגיל ביחסי ציבור". לפיכך ברצוני לאפשר לה להתאושש תחילה, ורק כשהשעה תהיה כשרה לכך, לפי דעת הרופאים והפסיכולוגים ובהסכמת משפחתה, אבוא לבקרה."

ירון אמר, כי העירייה עוד לא החליטה כיצד תנהג בשלושים, אולם היא פתוחה ליוזמה ולבקשה של המשפחה. כן אמר כי אחרי השלושים יש בדעת העירייה, יחד עם בית הספר, להנציח את בני המשפחה שנספו.

אשר לבניין שנשרף, אמר, כי עדיין לא נשלם שיפוצו וכן יש צורך לדאוג לסידורי בטיחות נאותים.

דנקה הרניש, סופרת „דבר" מוסיפה:

דפנה נכנסה לשלב ההתמודדות עם אסונה. לפני ארבעה ימים כלבד נמסרה לה בשורת האיום, אך הסובבים אותה סבורים, שהיא עוד לא קלטה את משמעותה.

דפנה אושפזה ביחידה לטיפול נמרץ במרכז שיבא בתל־השומר. במשך יותר משבוע היה מצבה קריטי: היתה מחוסרת הכרה ומחוברת למכשירי הנשמה. בסוף שבוע שעבר חזרה להכרה מלאה, מצבה השתפר והיא התחילה לשאול שאלות. אז סיפרה לה לראשונה הפסיכולוגית הקלינית של מחלקת הכוויות ב„שיבא", דליה גלבוע, כי בעלה וילדיה נספו בשריפה והיא פרצה בבכי.

דפנה הועברה השבוע מהמחלקה לטיפול נמרץ למחלקה הפלסטית לטיפול בכוויות. פניה לא נפגעו בשריפה אלא ידיה.

ילד גרם דליקה במכונית אך הצליח למלט ממנה את אחותו בת השנה וחצי

(ע). – ילד בן 4 וחצי ששיחק בגפרורים והבעיר פיסת נייר במכוניתו של אביו בשכונת גבעת מרדכי בירושלים הצליח למלט את עצמו ואת אחותו בת השנה וחצי מן המכונית שהחלה לעלות בלהבות. אביו של הילד, שלא ידע כי הילדים הצליחו לצאת, נכווה בפניו ובידיו ואושפז בהדסה.

סמוך לשעה 11 החנתה רבקה גולדשטיין את מכונית הוולוו שלה ברחוב השחל בשכונה. היא סרה לבנק והשאירה את שני ילדיה במכונית. אבי המשפחה, פנחס, עובד בקרבת מקום.

הילד מצא קופסת גפרורים בתא המטען והבעיר פיסת נייר בפח האשפה הקטן שבמכונית. האש החלה לאחוז גם בפסולת אחרת והמכונית התמלאה עשן.

הילד לא איבד עשתונותיו, אחז באחותו, הצליח לפתוח את הדלת ויצא. תוך שניות גברה האש וכל חלל המכונית היה אפוף עשן.

עובדי הבנק הבחינו בכך וסיפרו לאם. היא נתקפה בהלה, יצאה מן הבנק והחלה לזעוק לעזרה. האב, ששמע את הצעקות, הגיע מיד וכסבור כי הילדים לכודים במכונית, פתח את הדלת בכוונה לחלצם. מעוצמת האש נכווה בפניו ובידיו. שניות ספורות לאחר מכן הגיעו כבאים שכיבו את הדליקה.

שני הילדים לא נמצאו ליד המכונית, אך כעבור דקות אחדות הם נמצאו בקרבת מקום כשהם מבוהלים. לחוקר מכבי האש, מאיר תורג'מן, סיפר הילד, כי ערבי הוא זה שהדליק את המכונית. „צדיק אחד פתח את הדלת וכך יצאנו", אמר.

גרסת הילד לא נראתה לחוקר ולאחר שהרגיע אותו והבטיח לו כי לא יאונה לו דבר, סיפר הילד כי האש נגרמה לאחר שהדליק את הנייר.

האש כילתה כמעט את כל הריפוד וכן את חלקי הפלסטיקה ולוח השעונים של המכונית.

• מזכיר בתי המשפט בדרום, יצחק טאוב, החשוד בהצעות מיניות לעובדות תמורת קידום בעבודה שוחרר אתמול ממעצרו בתום שמונה ימי חקירה. נאסר עליו להתקרב אף לאחד מבתי המשפט באיזור הדרום, שעליהם היה מופקד בעבר, ולא ליצור קשר עם איש מהמעורבים בפרשה.

נערך מבצע ניתוחי ערמונית בבילינסון

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

צוות מנתחים מהמרכז הרפואי „בילינסון" החל בתחילת החודש במבצע לחיסול תור הממתינים לניתוחי ערמונית (פרוסטטה) בגוש דן – מסר ל„דבר" דובר קופת חולים דוד תגר.

לדבריו נוסף על תוכנית הניתוחים הרגילה, מנתח הצוות עוד פעמיים בשבוע חולים מאיזור המרכז. בסך הכל מבוצעים במסגרת המבצע 40 ניתוחי ערמונית נוספים. הדובר מעריך כי תוך מספר חודשים יהיה התור לניתוחי ערמונית „סביר מאד".

גם הרב שך נגד „כיפות להט"

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

גם הרב אליעזר מנחם שך, מנהיג היהדות החרדית הליטאית ובני הישיבות, שולל את הרעיון של שלמה להט לחבוש כיפה בעת לימוד תנ"ך, אולם התנגדותו של הרב שך היא מזווית אחרת.

„יתד נאמן", הבטאון של הרב שך, מצטרף למתנגדים לחבוש כיפה בעת שלומדים תנ"ך בבתי הספר הממלכתיים ובין השאר הוא כותב: „היינו שמחים אם היה מוותר על הרעיון משום כבודו וקדושתו של התנ"ך. הנערים שיחוייבו לחבוש כיפה בכיתה יחושו מן הסתם שהם עברו את ספו של מקום קדוש. הם יבינו שעליהם להתייחס ברצינות ובכבוד לחומר הנלמד באותה שעה, ואת זאת בדיוק היינו רוצים למנוע.

„היינו שמחים יותר לו היה מר להט או מישהו אחר מציע לבטל בכלל את לימוד התנ"ך בבתי הספר החילוניים. בצורת הלימוד הנוכחית אין הוא תורם מאומה ליחס כבוד מינימלי לקודשי ישראל, ההיפך: הוא שותל במוח תלמידיו תפיסה מוטעית לחלוטין לגבי מהותה בכלל של התורה ולגבי הנאמר בה בפרט. תפיסה ההופכת לדעה קדומה מושרשת שקשה לחניך להשתחרר ממנה גם לאחר שנים, כאשר בגלל סיבה כלשהי היה רוצה להכיר את תורתנו הקדושה או את לימודי הכפירה של ימי הנערות, והגישה המעוותת כלפי התורה אותה ספג בבית הספר, מתייצבים כמחסום בפני האמת, אשר רק בקושי רב מצליחה להבקיע את דרכה אל לבו ואל מוחו של חניך בית ספר זה", כותב „יתד נאמן".

מ.פ. אשדוד לא תפזר ועד התפעול בנמל

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

מזכירות מועצת פועלי אשדוד החליטה שלא לפזר את ועד התפעול בנמל, ולא לערוך בחירות חדשות, זאת, בעקבות חזרתם של חמישה מחבריו מהתפטרותם במאמץ לנסות להשיג במשותף „תיקונים" בהסכם העבודה שנחתם לאחרונה עם רשות הנמלים, שאינו משביע את רצון העובדים. גם לאחר צעד זה חתמו 203 מעובדי „הציוד המכני", המהווים חטיבה בכלל 800 עובדי התפעול, על עצומה למועצת הפועלים בה הם דורשים לפזר את הוועד ולערוך בחירות. בראש קבוצה זו עומד מרקו פרץ, אחיו של יהושע.

מזכיר מועצת הפועלים, יהודה בן הרוש, אמר כי חוקת ההסתדרות אינה מחייבת לפזר ועד גם אם יחתמו על הדרישה כזו כל הפועלים משום שבצורה כזו יהיה צורך לפזר ועדים בכל פעם כשקבוצת עובדים תדרוש זאת.

בינתיים התחיל מו"מ בין הוועד והרשות בעניין תביעת העובדים לתקן את הסכם העבודה.

זיהום נחל שלף מסכן ה„לבנין תל אביבי"

מאת צבי אילן, סופר „דבר"

זיהום חריף של דטרגנטים נתגלה בנחל שלף שברמת מנשה, ליד קיבוץ דליה, על ידי המדור לניטור נחלים ברשות שמורות הטבע. לטענת הרשות נגרם הזיהום מבריכות אידוי־שפכים של מפעל „זוהר" בדליה, המייצר דטרגנטים וחמרי ניקוי. כתוצאה מכך התמלא הנחל בהודרי קצף שכיסו צמחיה ובעלי חיים המצויים בערוצו.

נחל דליה, המוצע כשמורת טבע, הוא יובל של נחל דליה, ועד כה היה נקי מכל זיהום. נמצא בו הדג „לבנין תל אביבי", שהוכחד מכל נחלי החוף, כנראה בגלל זיהומם, וסברו שנעלם מהארץ בכלל, עד שנמצא רק לפני כמה חודשים בנחל שלף, מקום יחיד בעולם בו (מין אנדמי לישראל) נמצא דג זה.

הרשות התריעה בעבר נגד הקמת הבריכות מחשש לזיהום הנחל. עתה היא דורשת מהמפעל לאטום את בריכות האידוי, לתקן את הסוללות שנפגעו ולנקוט אמצעים למניעת הישנות הזיהום בעתיד.

התאבד בבריכת יין

(ע). – תושב מאה שערים בן 50 מת מטביעה ביקב בשכונה. המקרה אירע אתמול סמוך לשעה 11. האיש קפץ לתוך בריכה המשמשת להתססת יין. למקום הוזעקו כבאים שחילצוהו אך רופא מד"א קבע את מותו.

מן המשטרה נמסר כי האיש השאיר אחריו מכתב, בו הוא מציין כי החליט להתאבד בגלל דיכאון.

ב.ג. ביקש לבנות ההסתדרות „כעין מדינת פועלים"

מאת יעל [illegible], סופרת „דבר" בירושלים

עם כל ההבדלים בין בן־גוריון לברל, שניהם שייכים לעולם החוויה והמחשבה הרוסית. ברל היה ונשאר מנהיג הפועלים בכוח הארגון. בן־גוריון נשאר תלמיד נאמן לתפיסות הבולשביסטיות שהוצגו בראשית שנות ה־20. הוא ניתח כל ימיו מארגונים המבוססים על מפלגתיות והעדיף מסגרות בנויות, היררכיות. אפשר לומר על בן־גוריון הבולשביזם „תוכו רק קליפתו שמר". ברל לעומתו דחה מכל וכל את עקמי אוקטובר.

דברים אלה אמרה אתמול פרופ' אניטה שפירא בהרצאה שנשאה במסגרת „יום עיון" שנערך באוניברסיטה העברית ושהוקדש לבן־גוריון כמנהיג תנועת הפועלים. בהשוואה שערכה בין ברל לבן־גוריון ויחסם להיסטוריה ולברה"מ אמרה כי אפשר להגדיר את בן־גוריון כ„בולשביק שאיננו קומוניסט". „בן־גוריון – הוא מושפע של שתופת ברל כלפי רוסיה הסובייטית. לאחר ואת מבנית המכנה שגילה לסדר הבולשביקי... בשנות האינטגרציה, ברל הגיע למסקנה שמהפיכה זו איננה עשויה להצמיח אלא עריצות ורשע."

פרופ' שפירא ציינה כי לברל היתה זיקה עמוקה למורשת המהפכנית הטרום־בולשביקית. „לא היתה לו אף תקופה של שכרון מהפכני. גם מחשבתו לא נזקקה למסגרות כוללניות. הן בתחום האידיאולוגי והן בתחום הארגוני". עוד ציינה פרופ' שפירא כי ראיית המפלגה כגורם השלטוני המרכזי מאפיינת את בן־גוריון, בעת נסיעתו לבריה"מ קרא את ספר תולדות המפלגה הקומוניסטית. „מה קרא ספר זה ולא במקורי מוסקבה, אנגלס או לנין. הוא ראה בספר את „החשוב שבספרים. יותר משלמד ממנו בא כן אישור וחיזוק לתחושות אינסטינקטיביות שלו".

שבתי טבת, עמד בהרצאתו „בן גוריון כמכיר ההסתדרות", על הדברים שייחדו את בן־גוריון בהיסטוריה. „מפעל חייו היה יסוד המדינה. לעם היהודי מאז שגלה לא היתה מדינה מרכזית. המדינה הראשונה לגיבוש מדינה זו וגם הגרעין שלה היתה ההסתדרות". בן־גוריון, טוען טבת, ביקש לבנות את ההסתדרות „כעין מדינת פועלים". לכן רצה שהוועד הפועל יהיה ממשלה („מיניסטריום") ולא קלגוס כפי שרצו וכפי שהנהיגו חבריו להנהגת תנועת העבודה. תחת הנהגת בן־גוריון היה הוועד הפועל למוסד הראשון במעלה בהסתדרות, בעל כוח הכרעה הנהגה.

המשטרה מחפשת הגינקולוג שהרדים התלמידה בצפת

הרופא הקשיש ומלצר מסכנין שוחררו בערבות

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ד"ר סימון גולדנר, הרופא בן ה־75 מצפת ומלצר ערבי מסכנין, העובד במסעדה צפתית, שוחררו אתמול בערבות עצמית בבית משפט השלום בצפת לאחר שהוצא נגדם צו מעצר בחשדים בהתרשלות וגרימת נזק רפואי חמור לצעירה הצפתית בת ה־17 שהפכה לצמח תוך כדי הכנה להפלה.

בית המשפט הוציא צו מעצר גם נגד גינקולוג מתמחה בבית־החולים הממשלתי בצפת, שהיפנה את הצעירה לרופא הקשיש לאחר שסירב לנתחה ולשמור על סודיות מחלתו, כבקשתה. המשטרה פתחה אתמול בנסיונות לאתר את הרופא הצעיר שעזב את בית החולים ולהביאו בפני שופט.

נציג המשטרה אמר בבית המשפט כי המלצר שותף לעבירה, משום שהיפנה את הצעירה לרופא הקשיש.

במצבה של הצעירה, תלמידת י"א בבית ספר תיכון־דתי בצפת, לא חל אתמול כל שינוי והוא מוסיף להיות קריטי לאחר שמוחה נפגע. מבית החולים נמסר כי קלושים ביותר סיכוייה להישאר בחיים. בני משפחתה של הצעירה אמרו לחבר שלה ממנו נפרדה לפני כשבועיים ושממנו נכנסה להריון, כי אינו אשם במה שקרה.

למשפחה 11 בנים ובנות.

מנהל היחידה לטיפול נמרץ בביה"ח „הדסה" בירושלים, פרופ' קטסב, אמר אתמול כי מתחקיר שערך לאחר שהוזעק לבקשת בני המשפחה לבדוק את הצעירה בסוף השבוע, עולה כי הרופא הצעיר הוא האשם העיקרי במה שאירע ולא הרופא הקשיש. לדבריו, הרופא הצעיר הוא שהזריק את זריקת ההרדמה שגרמה את הפגיעה המוחית הקשה ואילו הרופא הקשיש סייע בלבד.

אתמול התברר כי אילו היה בקליניקה הישנה של הרופא הקשיש ציוד הנשמה פשוט, ניתן היה להצילה. היא הובאה לבית החולים ברכב של אחד משני הרופאים כשאחד מהם מנסה להנשימה. הם לא המתינו לאמבולנס שהוזעק למקום.

• המשקיע הבריטי שרכש באחרונה את מפעל הטקסטיל „אפ־אר" באופקים, לאחר סגירתו, קלט חזרה את מרבית העובדים הוותיקים, וכבר בימים הקרובים יותקן במקום ציוד מודרני.

גנים ייסגרו ב־11 היום ומחר

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

הלימודים בגני הילדים יסתיימו היום ומחר בשעה 11. על כך החליטה הנהלת הסתדרות המורים, מתוך כוונה להמחיש לציבור מה יקרה למערכת החינוך אם יתקבל הקיצוץ הנכחי שמציע האוצר.

היום ייפגש מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר עם פרס, כדי לברר מדוע תמך בקיצוץ תקציב החינוך, בניגוד לעמדתו של שר החינוך.

ראשי זהב"י מזהירים ממרד של משפחות מרובות ילדים

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

ראשי תנועת זהב"י – האגודה למשפחות ברוכות ילדים, הזהירו אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה כי המדינה נמצאת על סף של מרד אזרחים ומי שירים את נס המרד יהיו משפחות מרובות ילדים.

יו"ר זהב"י, יוג'ין וינר, אמר כי ראשי משפחות המטופלים בחמישה ילדים והמשתכרים 800 שקל בחודש, לא יוכלו להשלים לאורך זמן עם תופעות של פנסיית עתק והגבלת הפנסיה של יפת או משכורות ענק של חברי הנהלת „אגד" ורכישת מכוניות וולוו חדשות לשרים. הוא ציין כי חברי התנועה חרדים מההשלכות העלולות להיות לתוכנית הכלכלית על משפחות ברוכות ילדים. כן הם חוששים מהקשיים שייגרמו נוכח צמצום ההקלות בחינוך והסכנה מביטול הנחות בתשלומי ארנונות. שמהן נהנו חברי אגודת זהב"י בכמה רשויות מקומיות.

אהרון עזרא, סגן יו"ר זהב"י, אמר כי משנת 1975 שבה התקבלו המסקנות של ועדת בן־שחר ועד היום, נשחקה קצבת הילדים מחמישה אחוזים ל־2.8 ויוצא כי משפחה עם שישה ילדים מפסידה 128 שקל בחודש. הוא גם טען על שהוחלט להפסיק את קצבת הילדים בהגיעם לגיל 18 ולא כמוצע באוצר יותר. הרפורמה המוצעת במס הכנסה היא, לדבריו, לעג לרש שכן היא מתבטאת, לבעלי משכורות של עד 1,250 שקל, ב־25 שקל בלבד.

פרס מבטיח שוויון תקציבים ברשויות הערביות

מאת מחמוד חליליה, סופר „דבר"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר אתמול לראשי הרשויות הערביות בפגישתם בנהריה, כי הוא אישית ומפלגת העבודה עומדים מאחורי כל הבטחה והתחייבות שנתנו לאוכלוס הערביים בתקופת כהונתו כראש ממשלה. „התחייבתי ואפעל בממשלה כדי להבטיח שוויון בתקציבים לרשויות הערביות", אמר.

מזייפים שמן זית

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

במבצע ארצי שערכו פקחי משרד התעשיה והמסחר בשבוע האחרון נתגלו עשרות מקרים של מהילת שמן זית בשמן סויה. המבצע נערך בעקבות מידע על יצרנים ומשווקים העושים זאת.

הפקחים פקדו בתי בד ביישובים בגליל, ביו"ש וברצועת עזה.

הטור השבועי

הערכה להנהגת ההסתדרות

בעקבות המו"מ בין הממשלה לבית ההסתדרות, שלח החו' אוריאל אברהמוביץ – יו"ר הסתדרות הגימלאים את המכתב הבא לישראל קיסר – מזכ"ל ההסתדרות:– בשלב הסיום של המו"מ עם הממשלה בענין התכנית הכלכלית, הנני רואה חובה נעימה לעצמי להביע לך, כראש הנציגות ההסתדרותית במו"מ, את הוקרתנו על עמידתך האיתנה נגד ההצעות הפוגעות בציבור הגימלאים שהיו כלולות בהצעת האוצר.

גימלאי ישראל קבלו את ההצעות החוזרות מדי כמה חודשים של האוצר להטיל מס על קיצבאות הזיקנה והשאירים ולהפחית את תוספת הוותק בחרדה רבה. חשיבות מיוחדת לציבור המבוגרים בארץ, הזקוק לשירותי בריאות יותר מכל שכבה אחרת, הוא ביטול ההצעה לגביית תשלומים עבור ביקור אצל רופא ואשפוז בבית־חולים. דבר זה, הושג הודות לעמדתך הנחרצת נגד ההצעה הנ"ל. ביטול ההצעות שהיו עלולות לקפח את הגימלאים, כתוצאה מן המו"מ שניהלת, כמו הורדת ההצעות הפוגעות בשכבות סוציאליות חלשות אחרות, הוא תעודת כבוד לך ולהסתדרות כולה.

בתקוה לשיתוף פעולה בנושאים האחרים הנוגעים לציבור הגימלאים ואשר יביאו לשיפור מצבו הכלכלי של ציבורנו.

לא לעקר תוספת היוקר למקבלי הקיצבאות

הסתדרות הגימלאים פנתה לשר האוצר, לשר העבודה והרווחה למנכ"ל הביטוח הלאומי ולמזכ"ל ההסתדרות במברק הבא:– „אנו דורשים לשלם את קיצבאות הזיקנה והשאירים כולל את תוספת היוקר המלאה ללא עיקור, מצבם הכלכלי של מקבלי הקיצבאות קשה בלאו־הכי ואסור להכביד עליהם יותר".

נתקבלה תשובה ממנכ"ל הביטוח הלאומי – מר מרדכי ציפורי, כדלקמן:– „אנו, בהחלט ערנים לנושא. הננו מטפלים בזאת עם המוסדות הנוגעים לענין".

במשק העובדים – שי לגימלאים וקניה בהנחה

מזכיר חברת העובדים – הח' דני רוזוליו, הודיע לתאגידי חברת העובדים שלפני דרישת הסתדרות הגימלאים: „בעקבות פניית הסתדרות הגימלאים הנני רוצה להטעים שיש להקפיד על כך שגימלאי התאגידים יהנו גם הם מן השי המתחלק לעובדים לקראת חגים. כמו־כן לשתפם בהסדרי המפעל לגבי קניה בהנחה. בשיחה שקיימנו עם ראשי משק העובדים, התברר כי רוב התאגידים אמנם ממלאים אחר מצב זה. למותר לציין שאותו ציבור שנתן מכוחו וחילו בעבודה למען מקום העבודה ופרש ממנו זכאי לתשומת לב".

הוועד הארצי המשותף של גימלאי עובדי המדינה והרשויות המקומיות –

התכנס ביום שלישי 13 בינואר ש.ז. דן בהחלטות ועדת הכספים על פיצוי השחיקה של 26.7%. ההחלטה על הפיצוי באה בעקבות החלטת ועדת משנה בראשותו של ח"כ זאק אמיר כי הפיצוי ישולם רטרואקטיבית החל מחודש אוקטובר 1986. האוצר הביע התנגדות לעדכון הגימלה בנייר עמדה ב־6 בינואר 1987. בעקבות הנ"ל הוחלט לדחות את טיעוני משרד האוצר ולהמציא נתונים נוספים כדי להוכיח את השחיקה. כמו כן נבחרה ועדת פעולה לציון קווי פעולה ולנקיטת צעדי מחאה.

במכללת ראשון־לציון – התקיימה מסיבה ב־12 בינואר ש.ז. לכבוד פתיחת שנת הלימודים. הח' נסים זכי הביא את ברכת מועצת פועלי ראשון־לציון, הח' יעקב כהן הביא את ברכת המרכז לתרבות, ועמד על דרכי ההסברה והלימוד במכללות הגימלאים. ד"ר דוד לוצקי הרצה על המבוא לגרונטולוגיה. חוה אניס רכזת המכללה פתחה והנחתה את יום העיון.

בסניפים –

רחובות –

ב־16 בינואר 1987 התקיימה ישיבת מזכירות. השתתפו אלי פלג מזכיר מועצת הפועלים, בני לוין מזכיר סניף המפלגה, יחזקאל אילן יו"ר מחוז יהודה, יעקב כהן יו"ר מחוז יהודה גימלאים. מטעם מזכירות הסניף השתתפו יצחק בנאי, יו"ר הסניף, קלכהיים גדעון וקסלר מנחם. הוחלט להגביר את פעולות הארגון לקראת המבחנים הארגוניים העומדים לפני הסתדרות הגימלאים.

חולון –

עצרת חג לציון מלאות 66 שנה להסתדרות התקיימה באולם „מופת". פתח יו"ר הסניף הח' אליעזר גפן, בירך משה רינת מזכיר מועצת הפועלים והח' הח"כ אהרן הראל סקר עניני דיומא. בחלק האמנותי הופיעה מקהלת הגימלאים בניצוחו של אילן כדורי. והקריינית ברוריה צורף גימלאית מערד.

גימלאי המכללה טיילו „בעקבות דוד בן־גוריון בגליל" בהדרכתו של עמנואל אהרוני. עלו להר תבור. סיירו באילניה היא סג'רה ובחוות השומר. ביקרו בכפר־כמא וצפו בשחזור חצר כנרת. לסיום היו בבית הקברות בתל־בית ירח וליד הטנק בדגניה א'.

במלאת 80 שנה לח' יוסף בן יהונתן קיימו לכבודו מסיבת הפתעה בנוסח אלה הם חייך. המסיבה נערכה בשיתוף מועצת הפועלים וסניף מפ"ם. התראיינו ותיקי התנועה ראשי העיר ומועצת הפועלים.

לוד –

נציגי מרכז הסתדרות הגימלאים הח"ח ד. קלדרון א. סריג וי. גדעוני ביקרו ביום ה' 15 בינואר ש.ז. במועצת הפועלים. נפגשו עם דוד מרציאנו מזכיר המועצה ושאול שלי רכז הגימלאים. מספר הגימלאים בלוד מעל אלפיים. לאחר ששמעו סקירה על הפעילות של המועצה ביקרו במועדון הגימלאים ובדקו אפשרות להרחיבו ולשפצו.

חיפה –

מועצת הגימלאים התקציביים התקיימה ב־14 בינואר ש.ז. בהשתתפות יוסף בלשטיין יו"ר הסניף, חיים מגלי פתח את המועצה בסקירה על מצב הגימלאים.

ללאה וישראל שיזו ברכות לבביות להולדת הנין.

ביום חמישי, 22.1.87, כ"א בטבת תשמ"ז
יום השנה החמישי
למותם של חברינו
מוריה, מוסה וחגי חריף ז"ל
נעלה לקברם בשעה 3.00 אחה"צ בקיבוץ צרעה.
בשעה 20.00, ערב זכרון במועדון צרעה.
בית צרעה

להברנו
אהרון קלז
אתך באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
מועצת פועלי תל־אביב־יפו
וחבר העובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
דוד עצמוני
בן שלמה ולאה
ההלוויה יוצאת היום, יום ג' 20.1.87 י"ט טבת תשמ"ז
מבית הלוויות רח' דפנה בשעה 13.00 בצהרים.
מתאבלים: רעייתו אדה זיו
בת אחיו ובני ביתה לאה ומיכה האן
גיל ובן
וכל בני המשפחה

בצער רב הננו מודיעים על פטירתו של חברנו
יצחק קורנברג
שנפטר בי"ז טבת תשמ"ז
תרם גופתו למדע
בית עינת

לפרקש גולדינה
אתך באבלך על מות
בעלך ז"ל
הנהלת תנובה אקספורט
ועובדיה

הננו משתתפים בצערה של
החברה לטיפה אלבק
על מות
אחותה ז"ל
הוועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

לחברנו אשר קירשנבאום
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברת הנהלתנו הרמלין שריקה והמשפחה
השתתפותנו הכנה בצערכם על פטירת האם
צפורה גרבר ז"ל
הנהלת לשכת המס
מרחב תל־אביב יפו – דן פ"ת
והעובדים

לידיעת מנויי „דבר" בגוש דן
(תל־אביב, יפו, חולון, בת־ים, רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק)
סניף דבר בגוש דן
רח' מלצ'ט 30 – תל־אביב

פתוח כל יום בשעות 08.00 – 14.00 ובימי שישי וערבי חג בשעות 08.00 – 12.00. בתקופת חידוש המנויים והחתמת מנויים חדשים, יהיה הסניף פתוח בחודשים ינואר־פברואר־מרס בימים א' ג' ה' ברציפות בין השעות 08.00 – 18.00.

קיימת גם אפשרות לחידוש המנוי ע"י העברת המחאות בדואר. לפרטים נוספים נא להתקשר טלפונית: טל: 290457, 286141.

גיורא נוטן
מנהל הסניף